

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства та міжнародного бізнесу**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня за спеціальністю
076 “Підприємництво та торгівля”**

**на тему:
«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ
ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ
“КИЇВХЛІБ”, М.КИЇВ)»**

**Виконав: студент ДФН,
групи ПТм-61
Спеціальності 076 «Підприємництво та
торгівля»
Ковальчук С.В.
Керівник : д.е.н., проф. Гарнага О.М.
Рецензент: к.е.н., доц. Лесняк О.Ю.**

Кваліфікаційна робота «Економічне обґрунтування шляхів підвищення прибутковості діяльності підприємства (на прикладі ТОВ “Київхліб”, м.Київ)» / Ковальчук С.В. Рівне: НУВГП, 2025. 118 с.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні засади обґрунтування шляхів підвищення прибутковості підприємства в умовах сучасних викликів. Розглянуто теоретичні аспекти господарської діяльності підприємства. Проведено комплексний аналіз основних економічних показників потенціалу підприємства. За результатами дослідження обґрунтовано заходи щодо підвищення рівня економічного потенціалу підприємства в сучасних умовах господарювання.

The qualification work explores the theoretical foundations of substantiating ways to increase the profitability of an enterprise in the face of modern challenges. The theoretical aspects of the enterprise's economic activity are considered. A comprehensive analysis of the main economic indicators of the enterprise's potential is carried out. Based on the results of the study, measures are justified to increase the level of the enterprise's economic potential in modern business conditions.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу**

Пояснювальна записка

**до кваліфікаційної роботи
на тему:**

**«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ
ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ
“КИЇВХЛІБ”, М.КИЇВ)»**

**Виконав: студент ДФН,
групи ПТм-61
Спеціальності 076 «Підприємництво та
торгівля»
Ковальчук С.В.
Керівник : д.е.н., проф. Гарнага О.М.
Рецензент: к.е.н., доц. Лесняк О.Ю.**

Рівне – 2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри економіки
підприємства і міжнародного бізнесу
к.е.н., професор Н.Б.Кушнір
“ ” 2025 року

З А В Д А Н Н Я
ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЕКТУ) СТУДЕНТА
Ковальчука Сергія Віталійовича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту) «Економічне обґрунтування шляхів підвищення
прибутковості діяльності підприємства (на прикладі ТОВ «Київхліб», м.Київ).
керівник роботи (проекту) **Гарнага Олександр Миколайович, д.е.н., проф.**
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від “17” жовтня 2025 року С №1281

2. Строк подання студентом роботи (проекту) 17 грудня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи (проекту) **фінансова, бухгалтерська і статистична**
звітність про результати виробничо-господарської діяльності підприємства за
період 2021-2024 рр., довідкова і нормативна література за темою дослідження

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно
розробити) Вступ. Розділ 1. Теоретичні основи процесу формування
прибутковості підприємства. Розділ 2. Аналіз економічного інструментарію
процесу формування прибутковості ТОВ «Київхліб». Розділ 3. Обґрунтування
напрямів підвищення ефективності використання економічного інструментарію
формування прибутковості ТОВ «Київхліб».
Висновки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Мультимедійна презентація по темі дослідження

2. Роздатковий матеріал

6. Консультанти розділів роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	<i>Гарнага О.М., проф.</i>	<i>25.10.25</i>	<i>05.11.25</i>
2	<i>Гарнага О.М., проф.</i>	<i>06.11.25</i>	<i>06.12.25</i>
3	<i>Гарнага О.М., проф.</i>	<i>07.12.25</i>	<i>15.12.25</i>

7. Дата видачі завдання 25.10.2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	<i>Обґрунтування теми кваліфікаційної роботи</i>	25.10 – 27.10.2025 р.	
2.	<i>Розроблення плану кваліфікаційної роботи</i>	28.10 – 29.10.2025 р.	
3.	<i>Опрацювання теоретичного розділу кваліфікаційної роботи</i>	30.10 – 06.11.2025 р.	
4.	<i>Опрацювання аналітичного розділу кваліфікаційної роботи</i>	07.11 – 06.12.2025 р.	
5.	<i>Опрацювання розрахункового розділу кваліфікаційної роботи</i>	07.12 – 14.12.2025 р.	
6.	<i>Оформлення роботи, написання вступу, висновків, оформлення списку літератури, додатків</i>	15.12 – 16.12.2025 р.	
7.	<i>Розроблення електронної презентації результатів та роздаткового матеріалу</i>	16.12. – 18.12.2025 р.	
8.	<i>Здача кваліфікаційної роботи на кафедру</i>	19.12.2025 р.	
9.	<i>Рецензування кваліфікаційної роботи</i>	19.12. – 20.12.2025 р.	
10.	<i>Захист кваліфікаційної роботи</i>	22.12. – 25.12.2025 р.	

Студент _____
(підпис)

Ковальчук С.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи (проекту) _____
(підпис)

Гарнага О.М.
(прізвище та ініціали)

Зміст

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	12
1.1 Сутність поняття «прибуток» та його класифікація	12
1.2 Характеристика економічних інструментів процесу формування прибутковості підприємства	21
1.3 Методичні принципи оцінки процесу формування прибутковості суб'єкта господарювання	29
Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТОВ «КИЇВХЛІБ»	39
2.1 Характеристика виробничо-господарської діяльності ТОВ «Київхліб»	39
2.2 Аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «Київхліб»	48
2.3 Оцінювання ефективності використання економічного інструментарію формування прибутковості підприємства	56
2.4 Факторний аналіз чинників впливу на процес формування прибутковості ТОВ «Київхліб»	65
Висновки до розділу 2	70
РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТОВ «КИЇВХЛІБ»	74
3.1. Проблеми ефективної реалізації економічного інструментарію в процесі формування прибутковості підприємств та шляхи їх вирішення	74
3.2 Обґрунтування економічної ефективності диверсифікації продукції з метою удосконалення процесу формування прибутковості ТОВ «Київхліб» для забезпечення його сталого розвитку	85
3.3 Прогнозування тенденцій зміни економічного ефекту діяльності ТОВ «Київхліб» при реалізації заходів щодо вдосконалення процесу формування прибутковості	99
Висновки до розділу 3	103
ВИСНОВКИ	105
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	109
ДОДАТКИ	118

ВСТУП

Актуальність. Беручи до уваги сучасні тенденції економічних процесів, які характеризуються високим рівнем невизначеності та посиленням економічних ризиків, підприємствам важливо підвищувати економічну ефективність для забезпечення своєї прибутковості. Це, своєю чергою, стимулює постійний розвиток управлінської діяльності в межах їхньої роботи. Безперервна еволюція підприємницької діяльності нині стає однією з головних проблем, з якою стикаються компанії, адже вона спрямована на досягнення сталого розвитку, необхідного для стабілізації та збалансування соціально-економічної системи. Концепція сталого розвитку полягає в задоволенні потреб нинішнього покоління без створення загроз для спроможності майбутніх поколінь задовольняти власні потреби. У зв'язку з цим залишається актуальним завдання розробки рекомендацій і напрямів вдосконалення процесу формування прибутковості підприємств для досягнення умов сталого розвитку.

Ступінь розробки наукової проблеми. Дослідження прибутковості підприємства та підходів до її управління активно розглядались у працях багатьох українських науковців і дослідників. Серед найцінніших робіт варто виділити праці таких авторів, як О.І. Андрусь, А. Бабо, В.І. Блонська, А.В. Гречко, Ю.С. Гринчук, В.В. Джеджула, О.В. Костюнік, В.П. Мартиненко, В.М. Марченко, О.А. Підлісна, А.Ю. Погребняк, С.О. Тульчинська та інших. Аналіз їхніх напрацювань дав можливість визначити ключові теоретико-методологічні аспекти поняття «управління прибутком». Водночас динамічний розвиток економічних відносин створює перед підприємствами нові ринкові виклики, що вимагають постійного вдосконалення підходів до забезпечення ефективності діяльності, а отже, зумовлює актуальність подальших досліджень у цій галузі.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних аспектів та практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу формування прибутковості ТОВ «Київхліб» для забезпечення сталого розвитку.

У рамках окресленої мети було визначено та виконано наступні **завдання**:

1. Визначено сутність поняття «прибуток» та його класифікація.
2. Окреслено характеристики економічних інструментів процесу формування прибутковості підприємства.
3. Досліджено методичні принципи оцінки процесу формування прибутковості суб'єкта господарювання.
4. Охарактеризовано виробничо-господарську діяльність ТОВ «Київхліб».
5. Проведено аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «Київхліб».
6. Здійснено оцінювання ефективності використання економічного інструментарію формування прибутковості досліджуваного підприємства.
7. Проведено факторний аналіз чинників впливу на процес формування прибутковості ТОВ «Київхліб».
8. Визначено проблеми ефективної реалізації економічного інструментарію в процесі формування прибутковості в сучасних умовах та шляхи їх вирішення.
9. Обґрунтовано економічну ефективність диверсифікації продукції з метою удосконалення процесу формування прибутковості ТОВ «Київхліб» для забезпечення сталого розвитку.
10. Здійснено прогноз тенденцій зміни економічного ефекту діяльності при реалізації заходів щодо вдосконалення процесу формування прибутковості.

Об'єктом дослідження є процес формування прибутковості ТОВ «Київхліб».

Предметом дослідження визначено сукупність теоретичних підходів, методичних та практичних аспектів щодо використання економічних інструментів в процесі формування прибутковості підприємства.

Для здійснення аналітичного дослідження та обґрунтування пропозицій у роботі використані **методи** наукового узагальнення та систематизації, графічний метод, синтез та аналіз, метод порівняння. У процесі виконання розрахунків було використано вертикальний та

горизонтальний аналізи, трендовий аналіз, аналіз відносних показників. Для дослідження чинників впливу на процес формування прибутковості підприємства використано факторний аналіз.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування економічно обґрунтованих пропозицій щодо виробництва замороженої хлібної продукції, як одного із трендових напрямів розвитку вітчизняного ринку хліба та хлібобулочних виробів. Практичне використання одержаних результатів підтверджене актом впровадження.

Інформаційна база. При виконанні теоретичної частини використано законодавчі та нормативні акти України з питання діяльності підприємства на ринку, посібники та підручники, статті наукових фахових журналів, інформацію, розміщену в мережі Інтернет, фінансову та бухгалтерську звітність підприємства за 2021-2024 роки.

Для здійснення аналітичних розрахунків використано наступні **методи:** розрахунково-конструктивний, статистичний, графічний, монографічний.

Обсяг і структура роботи. Кваліфікаційна магістерська робота складається з таких елементів: вступу, 3-х розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 118 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Суть категорії «прибуток» та його класифікація

Сучасне економічне середовище функціонування бізнесу характеризується високим рівнем конкурентної боротьби, де прибуток виступає не лише основною метою діяльності будь-якої компанії, але також слугує критерієм її успішності.

Прибуток, зокрема його обсяг та структура, відображають фінансову стабільність і спроможність підприємства до подальшого зростання. Його стратегічна роль полягає у фінансуванні розвитку бізнесу, що сприяє продовженню життєвого циклу обраної бізнес-моделі, забезпечуючи сталий розвиток підприємства.

Як наслідок, питання ефективного управління прибутковістю залишається актуальним для кожного підприємця. Концепція прибутку має давнє історичне коріння, як і принципи регулювання його розрахунку. Дослідники припускають, що навіть ранні цивілізації усвідомлювали поняття вигоди чи користі, проте термінологічне оформлення цієї ідеї відбулося лише в епоху Середньовіччя внаслідок розвитку торговельних зв'язків.

У мовах індоєвропейської групи термін "прибуток" виник на основі латинського слова "proficere", що має значення "приносити користь". У сфері економіки прибуток визначається як різниця між ціною продукту та його собівартістю. Це, фактично, виручка від продажу товарів чи послуг, яка перевищує витрати на їх виробництво і реалізацію.

Прибуток також трактується як грошова вигода, що виникає внаслідок комерційної діяльності і є частиною додаткового доходу, створеного для майбутнього розподілу. Він стає доступним після того, як цінність продукту матеріалізується й отримує ринкову оцінку.

Таким чином, ключова мета формування прибутку пов'язана із процесом первинного розподілу додаткового продукту. Історичний розвиток уявлень про природу прибутку розпочався разом із меркантилізмом,

теоретичне підґрунтя якого в Англії було закладено такими мислителями, як Томас Ман. Меркантилісти визначали зовнішню торгівлю основним джерелом доходів, стверджуючи, що прибуток існує у сфері обігу й утворюється як різниця між собівартістю продукції і доходом від її продажу чи купівлі. У XVII столітті в Англії виникла класична школа політичної економії, засновником якої вважається Вільям Петті.

Підхід школи суттєво відрізнявся від меркантилістського і передбачав зв'язок прибутку не зі сферою обігу, а з трудовою діяльністю та виробництвом. Петті висунув припущення, що робітник отримує мінімальну частку вартості продукту за свою працю, тоді як решта додаткової вартості перетворюється на прибуток власників засобів виробництва. Він не аналізував прибуток як окрему економічну категорію, натомість трактував його через поняття ренти, яка могла проявлятися у двох формах: земельній ренті та відсотках на капітал (або грошовому прибутку). Саме ці форми ренти часто становили левову частку додаткових доходів.

Сучасні західні економічні теорії розглядають прибуток як показник покращення добробуту господарського суб'єкта за певний період часу. Відповідно до цього підходу Джон Хікс зазначив, що концепція доходу має на меті визначити максимальну суму коштів, яку особа може витратити на споживання без втрати фінансової спроможності.

Згідно з представленою концепцією, дохід особи визначається як максимальна грошова сума, яку вона здатна витратити протягом певного періоду (наприклад, тижня), за умови, що рівень її добробуту залишається незмінним у порівнянні з початковим станом цього періоду.

Водночас, відповідно до статті 142 Господарського кодексу України, прибуток суб'єкта господарювання трактується як показник фінансових результатів його економічної діяльності. Цей показник обчислюється через віднімання сукупних витрат та амортизаційних відрахувань із загального доходу підприємства, враховуючи також величину валового доходу.

С.О. Тульчинська наголошує на тому, що прибуток є фундаментальним елементом успіху підприємства, звертаючи увагу на важливість розмежування

між приростом прибутку та управлінням його прибутковістю. Вчена зауважує, що заходи, спрямовані на підвищення прибутковості, здебільшого мають довгостроковий характер і потребують інтеграції в річні плани або у стратегічний розвиток компанії. У своєму дослідженні О.Е. Висока інтерпретує дохід як залишкову частину врегульованої виручки після покриття собівартості виробництва, а також після погашення адміністративних, операційних, збутових та інших витрат.

З іншого боку, Л.І. Донець та С.М. Баранцева визначають прибуток як приріст вартості, що утворюється внаслідок різниці між продажною ціною товару та його виробничою вартістю. Більш сучасне трактування цього поняття пропонують А.Т. Турило та О.А. Зінченко, які розглядають прибуток у контексті його ключової ролі в інноваційному розвитку підприємства.

Науковці підкреслюють значення прибутку для адаптації ресурсів, модернізації виробничо-технічної бази та задоволення соціальних вимог середовища. А.В. Гречко та О.М. Мельнікова пропонують альтернативний погляд, позиціонуючи прибуток як результат господарської діяльності підприємства, що забезпечує можливість здійснювати виплати дивідендів акціонерам, розширювати бізнес-процеси, а також стимулювати працівників через премії чи інші винагороди. На підставі проведеного аналізу нормативно-правових положень та наукових джерел доцільно сформулювати узагальнений підхід до визначення поняття «прибуток».

Основна мета такого узагальнення полягає у виділенні ключових функцій цього показника в діяльності підприємств, що представлено на схемі (рис. 1.1).

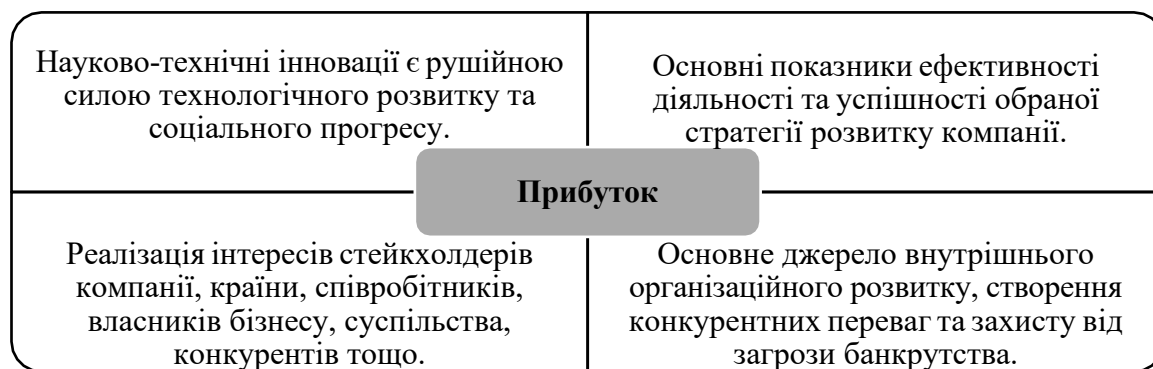

Рисунок 1.1 – Ключові ролі, які висвітлює прибуток підприємства

Економічні ролі прибутку дозволяють сформулювати його ключові функції. Важливо, щоб перелік функцій відображав кожен характерну особливість прибутку та демонстрував їхню реалізацію в діяльності підприємства. Науковці мають неоднозначні погляди щодо класифікації функцій прибутку. Наприклад, Н.М. Богацька виділяє три основні функції: оцінювальну, розподільну та стимулювальну. Її підхід підтримує О.Р. Кривицька, додаючи до цього соціальну функцію.

Такий акцент відображає сталі економічні взаємини між бізнесом і споживачами, де підприємці прагнуть задовольнити зростаючі потреби останніх.

Іншу точку зору висловлює французький дослідник А. Бабо, пропонуючи чотири основні ролі прибутку. За його переконанням, прибуток дозволяє підприємцю:

- 1) оцінити власні здобутки;
- 2) забезпечити фінансування майбутнього розвитку;
- 3) винагородити зусилля;

4) аргументувати раціональність інвестицій. Дослідження В.С. Підгірної, представлені в її дисертації, обґрунтовують три функції прибутку: матеріальна підтримка розвитку бізнесу, регулювання темпів і пропорцій економічного та соціального розвитку, а також стимулювання позитивних результатів діяльності.

Економічна сутність прибутку найбільш точно розкривається через його функції:

1. Оціночна функція — прибуток виступає індикатором ефективності господарської діяльності та якості її управління.

2. Стимулююча функція — стимулює раціоналізацію операційної й фінансової діяльності з метою отримання більшого прибутку.

3. Розподільча функція — сприяє фінансуванню різних сфер діяльності підприємства та виконанню фіскальних зобов'язань, таких як сплата податків.

Формування прибутку підприємства відбувається під впливом широкого спектра внутрішніх та зовнішніх чинників.

До зовнішніх належать такі аспекти, як економічний стан господарської діяльності, місткість ринку, рівень платоспроможного попиту споживачів

(особлива увага приділяється динаміці та обсягам цього попиту), а також державне регулювання підприємницької діяльності.

Внутрішні чинники включають обсяг виготовлюваної продукції, її собівартість, реалізаційні ціни, асортимент виробів тощо. Економічні категорії прибутку і конкурентоспроможності підприємства тісно взаємопов'язані: прибуток є ключовим показником конкурентоспроможності й дозволяє реалізовувати різноманітні програми розвитку.

Завдяки прибутку підприємство має можливість збільшувати виробничі потужності та вдосконалювати технологічні процеси, знижуючи ресурсоємність і водночас підвищуючи якість продукції.

У сучасних умовах загострення конкуренції підприємство стикається з труднощами підтримання рівня продажів лише шляхом зниження цін. Такий підхід може призвести до втрати ефективності та збитковості. Для збереження фінансової стабільності підприємству необхідно або зменшувати витрати відповідно до зниження ціни, або переорієнтувати ресурси на виробництво продукції, яка має перспективний попит. Важливою стратегією є освоєння нових видів продукції ще на етапі зростання прибутків від основного виробництва. Це дозволяє досягнути беззбиткового рівня нової продукції до моменту зниження рентабельності існуючих виробів.

Такий підхід сприяє стабільному рівню рентабельності, а за сприятливих умов — навіть його зростанню, незважаючи на несприятливу ринкову кон'юнктуру. У разі стабільного попиту та відсутності серйозної конкуренції підприємство може тривалий час утримувати стабільний рівень прибутку. Однак за наявності конкурентів утримання позицій на ринку може вимагати використання стратегії скорочення частки прибутку через регулювання ціни. Ефективна реалізація функцій прибутку на українських підприємствах є не лише запорукою їхнього економічного прогресу, але й сприяє покращенню добробуту суспільства в цілому.

Різнomanітність тлумачень функцій і призначення прибутку пов'язана з потребою об'єднання різних його видів у єдине визначення. Тому актуальним завданням є впровадження чіткої та логічної класифікації джерел прибутку, що

сприятиме більш ефективному управлінню цією категорією (рис. 1.2).

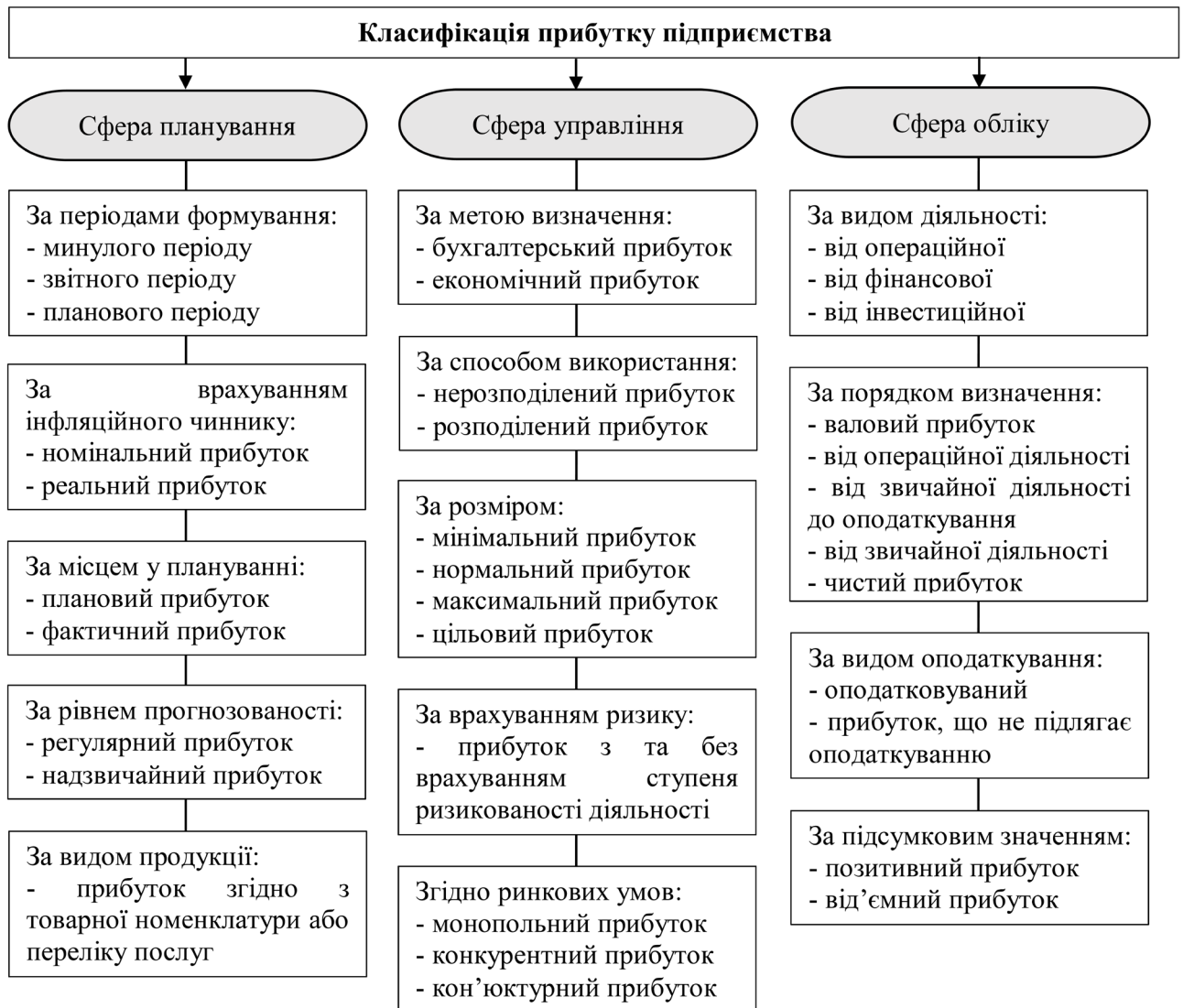

Рисунок 1.2 – Класифікація прибутку у розрізі трьох сфер виникнення та застосування

Категоризація різноманітних видів доходів стає необхідною для керівників, які прагнуть ефективно планувати, контролювати та вести облік фінансових ресурсів. Крім того, систематизація має важливе значення у процесі стратегічного прийняття рішень, аналізу результативності, оцінки проблемних аспектів та порівняння показників діяльності. У сучасній економічній літературі часто згадують таксономію, розроблену А.Г. Загороднім та Г.Л. Вознюк і представлену у фінансово-економічному словнику.

Ця класифікація охоплює 56 різновидів прибутків, згрупованих за

певними критеріями. Вона охоплює як доходи, отримані від практичної діяльності компанії, так і надходження від операцій, що виходять за межі основної діяльності організації, до прикладу, такі як торгівля акціями.

У контексті дослідження підходів до управління процесом формування прибутку варто детально розглянути окремі його види у межах загального менеджменту компанії. Це дозволить проаналізувати відмінності між різними типами прибутковості. Мінімальний прибуток представляє собою найнижчий рівень доходу, необхідний для забезпечення безперервної діяльності підприємства. Такі кошти зазвичай витрачаються на основні витрати, що включають виробничі потреби, оплату праці, податкові платежі та інші зобов'язання. Стійкість фінансового становища компанії нерідко залежить саме від здатності стабільно генерувати цей рівень прибутку.

Нормальний прибуток – це той цільовий рівень доходу, який відповідає запланованим бізнес-результатам, ринковим стандартам і галузевим нормам. Він включає в себе покриття витрат на здійснення операційної діяльності та забезпечення повернення вкладених інвестицій. Цей прибуток зазвичай відображає очікуваний результат, а також є основою для оцінки успішності бізнесу. Максимальний прибуток можна визначити як найвищий рівень доходності, можливий за сприятливих умов розвитку бізнесу. Ця категорія прибутку є швидше показником потенційного економічного успіху компанії, ніж незмінним результатом її діяльності. Цільовий прибуток означає запланований рівень доходів, якого організація прагне досягти шляхом максимальної доступності своїх продуктів чи послуг на ринку. Цей підхід до управління рентабельністю включає сучасну методику оптимізації витрат — реверсію витрат та акцент на їх контроль. Такий метод є нетрадиційним, адже передбачає відстеження витрат на всіх етапах виробництва. Варто також врахувати позицію А.О. Гавриша, який пропонує розширення класифікації прибутків у зв'язку із збільшенням глобалізації та розвитком ринкової економіки. Науковець вводить новий критерій — «характер очищення від витрат», що демонструє, наскільки у прибутках враховано явні та приховані витрати підприємства. На цій основі він виділяє тіньовий прибуток і явний

прибуток. Ці типи показують не лише реальний фінансовий стан компанії, але й свідчать про законність її діяльності. Подальшим кроком у вивченні економічної природи прибутку стає визначення факторів, агентів і рушійних сил, як У сучасних умовах ринку відсутня можливість досягнення досконалої конкуренції, за якої ціни на товари завжди відповідали б точній ринковій рівновазі. Ціноутворення перебуває під значним впливом покупців, продавців та інших зацікавлених сторін. На цьому тлі ринкова конкуренція постійно загострюється, змушуючи підприємців шукати нові шляхи оптимізації витрат, розробляти креативні стратегії продажу і використовувати нестандартні методи конкурентної боротьби. Традиційний підхід до аналізу ринкових процесів опирається на розуміння першопричини впливу, яка зазвичай має зовнішнє (екзогенне) або внутрішнє (ендогенне) походження (рис. 1.3).

Рисунок 1.3 – Зовнішні та внутрішні фактори впливу на прибуток

Подана діаграма демонструє ключові зовнішні фактори, що впливають на прибутковість компанії: економічні, соціальні, культурні, технологічні, екологічні, політичні та правові аспекти.

Така класифікація підкреслює складність впливу зовнішніх умов, на які підприємство не має прямого впливу. У цьому контексті результативність бізнесу суттєво залежить від здатності адаптуватися до цих умов. Ця адаптивність є результатом синергії внутрішніх чинників, які взаємодіють для забезпечення ефективного функціонування компанії.

Гнучкість підприємства дозволяє не лише справлятися з негативними зовнішніми впливами, але й ефективно використовувати позитивні можливості зовнішнього середовища. Наприклад, керівництво може передбачити кризові ситуації на ринку праці, вживаючи заходів для утримання та розвитку працівників у компанії. Або ж у разі наукового прориву в галузі підприємство може оперативно впровадити нововведення у свою діяльність, що призведе до додаткового зростання прибутків.

Окремі економісти поділяють внутрішні фактори на інтенсивні та екстенсивні. Інтенсивні спрямовані на підвищення якісних показників діяльності бізнесу: зниження собівартості продукції, оптимізація витрат, зростання продуктивності, управління фінансовими ресурсами та планування. Натомість екстенсивні чинники впливають на прибутковість за рахунок масштабування виробництва та збільшення обсягів продажів. Сюди відносять розширення асортименту продукції, збільшення обсягів виготовлення та продажів, а також доступ до кредитування.

Уміння компанії поєднувати ці два типи факторів дозволяє їй не лише підвищувати рентабельність, а й зберігати стабільну динаміку зростання. Дослідники С.О. Тульчинська та О.І. Скоробогатий визначають чотири ключові чинники, що впливають на доходи компанії:

- 1) конкурентоспроможність продукції та послуг (оскільки основною метою підприємства є задоволення потреб споживачів, вироблена продукція повинна максимально відповідати їхнім очікуванням і бути ефективною);

- 2) адаптивність бізнесу (усвідомлення та швидка фінансова реакція на

зовнішні зміни);

3) виробнича гнучкість (можливість модифікувати продуктове портфоліо залежно від актуальних потреб ринку при мінімізації ресурсних витрат);

4) перспективи зростання (безперервний пошук інновацій і нових рішень для вдосконалення товарів і збільшення прибутку).

У процесі аналізу чинників, що визначають величину прибутку підприємства, важливим аспектом є ідентифікація так званих резервів.

Резерви можна розглядати як сукупність можливостей, що ґрунтуються на певних факторах і відкривають нові перспективи для розвитку компанії у заданий період.

Спроможність підприємства генерувати стабільний дохід безпосередньо залежить від наявності цих резервів, а також від здатності керівників розпізнавати та ефективно використовувати їх.

У науковій літературі резерви найчастіше характеризуються як внутрішні ресурси, що впливають на формування доходу. Відповідно до їх походження всередині компанії, резерви поділяються на чотири основні категорії:

1. Виробничі резерви: охоплюють впровадження інновацій у технологічні процеси, модернізацію обладнання, підвищення продуктивності виробництва та оптимізацію використання ресурсів.

2. Організаційно-управлінські резерви: включають удосконалення систем управління, зменшення операційних витрат і оптимізацію бізнес-процесів.

3. Маркетингові резерви: спрямовані на розробку ефективних маркетингових стратегій, збільшення обсягів продажів і розширення ринкової частки підприємства.

4. Соціальні резерви: пов'язані із покращенням ефективності трудової діяльності, створенням стимулюючих програм і сприянням продуктивності персоналу.

Таким чином, прибуток виступає багатогранною економічною

категорією, яка виконує низку критично важливих функцій для розвитку компанії. З одного боку, він є одним із ключових показників успішності її діяльності та головним джерелом фінансових ресурсів для забезпечення зростання. З іншого, прибуток відіграє стимулюючу роль у розвитку науково-технічних знань і соціально-економічного прогресу.

Величина прибутку формується під впливом комплексу зовнішніх і внутрішніх факторів. Ці фактори, своєю чергою, створюють передумови для виявлення й використання резервів як інструментів максимізації доходів підприємства. Вони також сприяють мінімізації впливу негативних чинників і зниженню ризиків втрати частини доходу, забезпечуючи стабільний розвиток компанії у динамічному ринковому середовищі.

1.2 Характеристика економічних інструментів процесу формування прибутковості підприємства

Для досягнення максимального прибутку компанія повинна забезпечити ефективне управління. Процес контролю над формуванням прибутковості включає створення і впровадження дієвих стратегій, спрямованих на збільшення вигоди не лише в поточний момент, але й у майбутньому.

Ця діяльність охоплює регулювання обсягів виробництва, цінову політику та оптимізацію собівартості продукції. Постійне і ретельне управління прибутковістю є ключовим елементом для успішної роботи бізнесу.

Цей процес координується керівником компанії у співпраці з фінансовим, маркетинговим, операційним директорами та іншими представниками вищого керівництва.

У своїх дослідженнях Ю.С. Гринчук, О.І. Шемигон і О.А. Терещенко наголошують, що управління прибутковістю не може розглядатися як окремий бізнес-процес. Він є невід'ємною складовою стратегічного

управління компанії.

Таблиця 1.1 – Загальна мета управління процесом формування прибутковості підприємства та її підвиди за групами стейкхолдерів

Вид мети	Опис мети
1	2
Загальна мета	Максимізація прибутковості, підтримання фінансової стабільності та підвищення добробуту власників компанії.
Мета співробітників	Підтримання стійких конкурентних умов, що сприяють професійному розвитку, і досягнення високого рівня мотивації, що сприяє спільній творчій діяльності та сприяє загальному успіху компанії.
Мета споживачів	Підтримання якості товарів і послуг, задоволення очікувань споживачів і створення довгострокових і стійких відносин.
Мета партнерів	Встановлення та підтримка взаємовигідного партнерства, створення спільних проектів і стратегій, максимізація вигод і досягнення успіху.
Мета держави	Підтримання стабільного економічного зростання, збільшення податкових надходжень, сприяння соціальній справедливості та ефективне використання ресурсів країни
Мета громади	Допомога у створенні міцного та конкурентоспроможного економічного фундаменту, забезпечення соціальної відповідальності компанії та підвищення рівня життя громади.

Аналізуючи цілі груп стейкхолдерів, можна зробити висновок, що, попри їхню різноманітність, ключова мета управління процесом формування прибутковості залишається незмінною та спрямована на реалізацію однакових завдань:

- приріст загальної маси прибутку;
- збільшення обсягів прибутку від основної, фінансової, операційної та інвестиційної діяльності окремо;
- раціональне використання ресурсів і скорочення витрат задля максимізації прибутку;
- планування доходів з урахуванням товарної номенклатури чи списку послуг, а також у розрізі часового періоду;
- вдосконалення системи ціноутворення і коригування цінової політики для підвищення рентабельності;
- досягнення максимальної прибутковості з утриманням стійкості через впровадження інноваційних стратегій і дослідження нових можливостей для розширення діяльності.

До того ж, результативне застосування підходів до управління формуванням доходів підприємства неможливе без дотримання попередньо визначених і задокументованих принципів компанії. Ці принципи слугують базисом для організації, планування, спрямування та управління діями, забезпечуючи ефективність і фінансову стабільність бізнесу.

Спираючись на встановлені цілі й задачі щодо управління прибутковістю, В.С. Гуменюк пропонує три ключові методи реалізації такого управління (рис. 1.4).

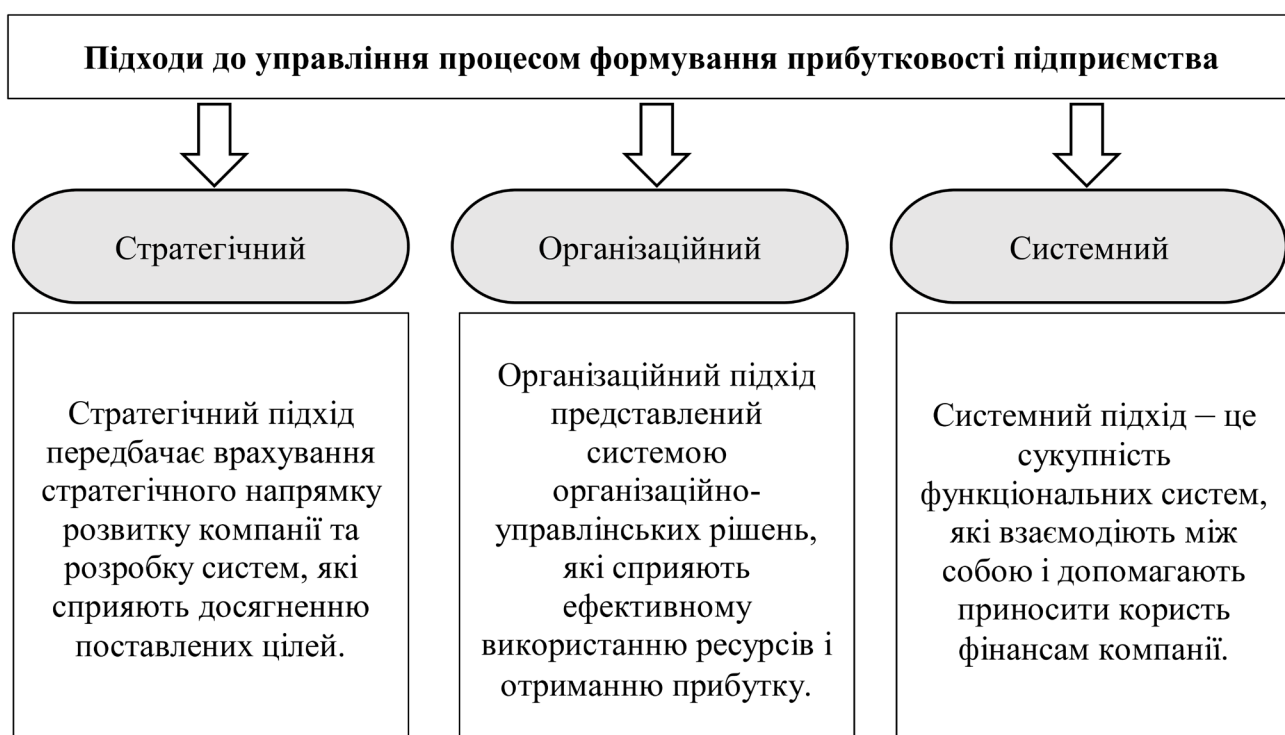

Рисунок 1.4 – Класифікація підходів до управління процесом формування прибутковості підприємства

Різноманітні концептуальні основи, методи та стратегії управління процесом формування прибутковості підприємств докладно дослідили Л.О. Денисенко та Ю.О. Кучерявенко.

Їхні підрахунки свідчать про наявність понад десяти підходів до цього питання, не враховуючи тих, що наведені на рис. 1.4.

Ось ключові з них:

- Процесний підхід: передбачає визначення послідовності й взаємозв'язків між етапами, функціями та ресурсами у процесі створення, аналізу й оптимізації прибутку для досягнення максимальних результатів.

- Комплексний підхід: зосереджується на врахуванні всіх важливих аспектів підприємницької діяльності, таких як стратегічне планування, організація процесів, фінансовий контроль, раціональне використання ресурсів і адаптація до змін. Це забезпечує комплексність і стабільне зростання прибутків.

- Регуляторний підхід: базується на впровадженні конкретних стандартів, правил і нормативів для управління прибутковістю з урахуванням економічних, фінансових і правових аспектів.

- Динамічний підхід: орієнтований на постійний перегляд і коригування управлінських рішень з урахуванням змін на ринку, економічному середовищі та внутрішніх чинниках для підтримання гнучкості та адаптивності.

- Ситуаційний підхід: передбачає аналіз і коригування рішень залежно від специфічних умов і факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на прибутковість. Основний акцент робиться на швидкій адаптації та оперативності.

- Метод відтворення: має на меті стабільне й довгострокове зростання прибутку через оптимізацію стратегій, ефективне використання ресурсів і вдосконалення бізнес-процесів. Він спрямований на забезпечення стійкості й розвитку підприємства.

- Маркетингові методи: зосереджені на використанні маркетингових інструментів, таких як аналіз потреб споживачів, розробка конкурентних продуктів і активне просування для збільшення продажів і прибутковості.

- Адміністративний підхід: базується на застосуванні організаційно-розпорядчих заходів, наприклад, розподілі повноважень, контролі виконання завдань і управлінні бюджетами з метою ефективного використання фінансових ресурсів.

- Функціональний підхід: акцентує увагу на чіткому розподілі обов'язків між структурними підрозділами підприємства для підвищення ефективності виконання задач, оптимізації витрат і досягнення запланованих показників прибутковості. Кожен із зазначених підходів спрямований на створення й закріплення конкурентоспроможної моделі управління прибутковістю

підприємства, враховуючи його специфіку й умови діяльності.

У процесі вивчення іноземної наукової літератури було визначено кілька маловідомих в українському підприємницькому середовищі підходів до управління формуванням прибутковості підприємства:

1. Дизайн-мислення (design thinking). Даний підхід орієнтований на застосування креативного мислення та емпатії для створення інноваційних рішень, які сприяють зростанню прибутковості через забезпечення найкращих клієнтських вражень [33].

2. Інтегроване управління ризиками та доходами (integrated risk and revenue management). Цей підхід передбачає стратегічне поєднання управління ризиками із прогнозуванням доходів і застосування аналітичних моделей, що дозволяють оптимізувати прибутковість організації [34].

3. Сталість і відповідальне управління (sustainability and responsible management). Основна увага приділяється впровадженню принципів сталого розвитку та екологічно відповідальних практик, які допомагають зберігати природні ресурси, знижувати негативний вплив на довкілля й підвищувати рівень соціальної відповідальності компанії [35].

Досягнення цільового рівня прибутковості саме по собі не є достатнім для ефективного розвитку підприємства.

Основою стратегії повинно стати активне управління процесами прибутковості, яке включає розробку та реалізацію оптимальних механізмів організаційного і економічного впливу на ефективність діяльності [37].

З цією метою застосовується низка інструментів, які допомагають упорядкувати процес формування доходів, забезпечуючи перехід від хаотичного до добре організованого та контрольованого отримання фінансових результатів (рис. 1.5).

Рисунок 1.5 – Класифікація інструментів управління процесом формування прибутковості підприємства

Джерело: авторська розробка.

Дослідники О.В. Насібова та Я.О. Бовкун наголошують, що управління процесом формування прибутку є зовнішньою системою, яка базується на стратегії та тактиці управління. Згідно з їхнім підходом, цей процес складається із семи послідовних етапів.

Перший етап передбачає збір і систематизацію даних, які слугують основою для оцінювання ефективності використання прибутку компанії.

У другому етапі проводиться ретроспективний аналіз джерел отримання й витрат прибутку з метою оцінити результати діяльності підприємства та виявити

недоліки.

Третій крок включає аналіз ендогенних і екзогенних чинників, що впливають на ефективність роботи компанії.

Четвертий етап полягає у визначенні напрямків розподілу прибутку в рамках поточного періоду з урахуванням стратегічних і тактичних цілей.

На п'ятому етапі формується алгоритм прийняття управлінських рішень щодо оптимального використання розподіленого прибутку.

Шостий етап передбачає контроль за виконанням цих рішень, тоді як останній, сьомий етап зосереджується на корекції управлінських підходів на основі аналізу минулих результатів, враховуючи стратегію розвитку підприємства.

Процес управління формуванням прибутковості підприємства можна охарактеризувати як багатокomпонентну систему рішень із взаємопов'язаними елементами, спрямованими на єдину мету — підвищення прибутковості.

Така система дозволяє узгоджено функціонувати різним рівням управління та забезпечує ефективну взаємодію між функціональними відділами й керівництвом.

Згідно з планом, суб'єкти управління застосовують у своїй роботі відповідні методи й інструменти, виконуючи свої функції та координуючи їх із загальними цілями для досягнення конкретних завдань. Глибше розуміння процесу формування прибутковості в межах системи управління передбачає його структурування на чотири ключові складові: організація й методи, формування, розподіл і використання прибутку. Кожен із цих компонентів має свої підсистеми чи фази, які забезпечують логіку процесу управління. При цьому різні дослідники часто пропонують власні підходи, спрощуючи модель до трьох модулів і виключаючи початковий етап.

Однак підготовчий організаційно-методичний блок, на нашу думку, відіграє критичну роль у забезпеченні успіху управлінського процесу. Саме він створює основу для розуміння діяльності компанії, формулювання її принципів, а також вибору належних інструментів і методів.

У дослідженнях системи управління формуванням прибутковості компанії

значну увагу приділяють питанню сталого розвитку підприємства, яке є одним із ключових аспектів ефективного управління.

Науковці А.В. Гречко та О.В. Очеретяна запропонували концепцію сталого розвитку як постійного вдосконалення внутрішніх бізнес-процесів і зростання основних економічних показників суб'єкта господарювання при одночасному досягненні позитивного соціального й екологічного впливу.

Існує стереотипне уявлення, що реалізація концепцій сталого розвитку не сприяє зростанню прибутку бізнесу.

Водночас, Л. К. Масловська, яка досліджує це питання, зазначає, що підприємці, які притримуються подібної думки, часто недостатньо обізнані з сутністю поняття та не усвідомлюють потенційних можливостей, які воно може запропонувати для розвитку їхнього бізнесу.

У рамках цього дослідження пропонується визначити позитивні аспекти впровадження сталого розвитку на управління процесами формування прибутку підприємств. Наприклад:

- застосування екологічно чистих та ресурсозберігаючих технологій дозволить зменшити витрати на сировину, знизити рівень браку і кількість відходів, тим самим підвищуючи ефективність виробництва;
- використання альтернативних джерел енергії допоможе скоротити залежність компанії від загальної енергетичної інфраструктури та мінімізувати ризики виробничих зупинок у разі надзвичайних умов, таких як воєнний стан чи енергетична криза;
- впровадження технологій енергоефективності та енергозбереження сприятиме скороченню витрат на енергоресурси;
- модернізоване обладнання з меншими шкідливими викидами дасть змогу компаніям зменшити екологічні податки і навіть отримати податкові пільги;
- розробка нових екологічних продуктів, наприклад миючих засобів із натуральних складників та мінімальним використанням упаковки, може залучити до компанії нових якісних клієнтів;
- створення прозорої нефінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів (GRI, SASB, IIRC та ін.) стане дієвим інструментом для підвищення

інвестиційної привабливості підприємства;

– запровадження соціально відповідальних практик у корпоративній діяльності сприятиме зростанню зацікавленості співробітників у компанії, підвищенню їхнього робочого ентузіазму й стимулюванню спільного розвитку.

Основним завданням управління процесами формування прибутковості підприємства є максимізація доходів при збереженні його фінансової стійкості. Хоча цей процес включає значну кількість методів і підходів управління, він обмежується принципами та цілями, встановленими на підприємстві.

Система управління процесами формування прибутковості є гнучкою та універсальною, що дозволяє адаптувати її до специфічних потреб кожного підприємства. Успішне поєднання стратегій управління прибутковістю з впровадженням сталого розвитку здатне забезпечити позитивний синергетичний ефект, сприяючи підвищенню фінансових результатів компанії.

1.3 Методичні принципи оцінки процесу формування прибутковості суб'єкта господарювання

На сучасному етапі розвитку науки та глобальних тенденцій ринкової діяльності підприємництво висуває вимоги щодо використання високоточних методів оцінювання процесу управління формуванням прибутковості.

Динамічні зміни в сучасній практиці ведення бізнесу демонструють, що класичні алгоритми оцінки не завжди є ефективними, оскільки часто не здатні в повній мірі врахувати всі економічні показники, позбавлені зовнішньої релевантності, надто складні або надмірно ресурсозатратні для оперативного впровадження.

У зв'язку з цим виникає необхідність дослідження особливостей проведення оцінювання управлінського підходу до забезпечення прибутковості суб'єкта господарювання та розробки відповідних методичних підходів.

Основна мета оцінки управління процесом формування прибутковості підприємств полягає у визначенні ефективності їх діяльності з точки зору

здатності до генерації прибутку. Це сприяє аналізу ступеня досягнення фінансових цілей, дозволяє ідентифікувати сильні та слабкі сторони підприємства, а також виявляє перспективи для подальшого розвитку.

Крім того, така оцінка підтверджує відповідальність керівництва перед зацікавленими сторонами і служить механізмом стабільного розвитку компанії в довгостроковій перспективі.

Управлінське оцінювання процесу формування прибутковості підприємства відкриває можливості для стратегічного планування і виконання нових бізнес-завдань, серед яких:

- зростання обсягів прибутку відповідно до реальних можливостей підприємства та актуальної кон'юнктури ринку;
- досягнення оптимального балансу між запланованими показниками прибутковості і прийнятним рівнем ризику;
- довгострокове забезпечення стабільності доходів;
- створення сприятливих умов для збільшення ринкової вартості підприємства;
- формування сталих і значимих конкурентних переваг;
- покращення параметрів інвестиційної привабливості.

У межах цього дослідження пропонується розглядати методичний підхід до управління процесом формування прибутковості суб'єктів господарювання як комплекс взаємозв'язаних методів і засобів, що застосовуються менеджерами для оцінки результативності управлінських дій та забезпечення прибутковості.

Позаяк існують різні підходи до вирішення цього завдання, вони можуть варіювати залежно від використовуваних методологій і обраної сукупності економічних показників.

Авторський системний підхід до управлінського аналізу процесу формування прибутковості детально систематизовано та представлено у табличній формі задля чіткого структурування ключових компонентів аналізу.

Таблиця 1.2 – Систематизація методичних підходів до оцінки управління процесом формування прибутковості підприємства

Назва підходу	Автор	Характеристика
1	2	3
Ресурсоекономічний аналіз	Мартиненко В.П., Кушик І.І. [50]	Розрахувати показники ефективності використання основних виробничих фондів, трудових ресурсів, матеріальних ресурсів і оборотних коштів.
Ресурсний аналіз	Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С. [51]	В основі оцінки лежить визначення ефективності використання авансованих і витрачених ресурсів, а також оцінка оборотності і прибутковості коштів або їх привабливих джерел.
Стрес-тестування	Кошельок Г.В. [52]	Аналіз чутливості грошових потоків до змін факторів ризику виконується шляхом моделювання наслідків змін одного фактораризику або набору взаємопов'язаних факторів і врахування постійних значень інших факторів.
Контролінгова оцінка	Куцик П.О., Головацька С.І. [53]	Оцінити ефективність системи контролю управління прибутком підприємства за кількісними та якісними показниками.
Поетапна оцінка	Кудренко Н.В. [54]	Оцінка здійснюється за кількома групами показників, таких як показники процесу, показники результату, показники кінцевого ефекту та ефективності, показники впливу.
«Гейміфікована» оцінка	Гринів Л.В., Вачіль О.П. [55]	Оцінити ефективність управління прибутком через призму теорії ігор: проаналізувати взаємодію учасників ринку та вплив стратегій на досягнення оптимальних результатів.
Компонентний аналіз	Ніпіаліді О. [56]	Проаналізувати ефективність компонентів, що забезпечують управління прибутком підприємства (організація, люди, інформація, методи та прийоми), визначити їх вплив на процес формування прибутку.
Оцінка резильєнтності	Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. [57]	Розмір «фінансових резервів» або «запас міцності» визначається шляхом ефективного управління прибутком підприємства для встановлення оптимального рівня фінансової стійкості підприємства.

Джерело: побудовано автором на основі [50; 51; 52; 53; 54; 55; 56; 57].

На основі вищенаведених методів оцінки процесів управління формуванням прибутку підприємства можна дійти висновку, що в практиці зазвичай використовуються кілька базових теоретичних підходів, які мають

важливе значення для забезпечення результативного аналізу та прийняття стратегічних рішень.

1. Структурний аналіз. Основою цього методу є систематичне порівняння показників діяльності підприємства в різні періоди роботи. Це досягається через розрахунок як базових, так і ланцюгових динамічних індексів, що дозволяє оцінити кількісні зміни ключових параметрів. Додатково, аналіз даних за кілька часових відрізків сприяє ідентифікації довгострокових тенденцій розвитку, що стає вагомим основою для формулювання прогнозів і відповідних управлінських рішень.

2. Факторний аналіз. Цей підхід фокусується на виявленні та якісному дослідженні чинників, які впливають на прибутковість підприємства. Застосування даного методу передбачає не лише визначення основних факторів, а й розробку методології для оцінки їхнього впливу на фінансові результати. Завдяки цьому можна окреслити перспективні напрями підвищення прибутків і виявити резерви ефективнішого використання ресурсів.

3. Динамічний аналіз. Цей підхід базується на детальному вивченні змін у фінансових показниках і характеристиках, які впливають на рівень прибутковості. Аналіз динаміки дозволяє встановити закономірності та тренди, що формують рух основних фінансових індикаторів, на основі чого розробляються стратегічні рішення для забезпечення стабільного зростання та покращення фінансових результатів.

4. Економіко-математична оцінка. У рамках цього методу використовуються математичні моделі, аналітичні підходи та спеціалізовані інструменти для проведення кількісного аналізу економічних процесів підприємства. Це дає можливість не лише проаналізувати поточну фінансову діяльність, але також формулювати прогнози розвитку і оптимізувати управлінські процеси для покращення прибутковості компанії.

5. Порівняльний аналіз. Цей підхід заснований на зіставленні основних фінансових показників і результатів діяльності підприємства з аналогами з

інших компаній, галузей чи ринків. Порівняльний аналіз дозволяє ідентифікувати напрямки для подальшого вдосконалення, виявити конкурентні переваги або визначити слабкі сторони в діяльності компанії.

Окрім цього, ефективність використання основних виробничих фондів (таблиця 1.3) характеризує рівень раціональності управління як матеріальними, так і нематеріальними активами. Це забезпечує оптимізацію підприємницьких ресурсів та досягнення максимального рівня продуктивності виробництва.

Таким чином, застосування наведених методів та інструментів створює основу для ефективного управління прибутком і загальною економічною стійкістю підприємства.

Таблиця 1.3 – Основні показники ефективності використання виробничих фондів

Показник	Методика розрахунку	Економічний зміст
1	2	3
Фондовіддача	Відношення обсягу продукції до середньорічної вартості основних виробничих фондів.	Розраховує обсяг виробленої підприємством продукції відносно витрат основних виробничих фондів, задіяних на його виробництво.
Фондомісткість	Відношення середньорічної вартості основних виробничих фондів до обсягу продукції.	Відображає відношення вартості основних фондів до кожної гривні продукції.
Рентабельність основних фондів	Відсоткове вираження відношення річного прибутку підприємства до середньорічної вартості основних засобів.	Який відсоток доходу підприємства отримують від вартості його основних засобів.

Джерело: побудовано автором на основі [13; 25].

Показники ефективності праці, представлені в табл. 1.4, відіграють ключову роль у визначенні ефективності формування прибутковості підприємства. Вони відображають оптимальне використання трудових ресурсів, дозволяючи оцінити розподіл ресурсів, рівень продуктивності, трудові витрати та рентабельність. Ці дані є невід'ємними для вдосконалення виробничих процесів, що веде до підвищення фінансових результатів компанії.

Таблиця 1.4 – Основні показники ефективності використання праці

Показник	Методика розрахунку	Економічний зміст
1	2	3
Продуктивність праці	Відношення обсягу товарної продукції до чисельності зайнятих у промисловості та виробництві.	Визначає ефективність праці шляхом вимірювання обсягу продукції, виробленої за певний виробничий період, або витрат праці на одиницю продукції.
Трудомісткість продукції	Відсоток часу, відведеного на виробництво, відносно обсягу виробленої продукції.	Ця змінна використовується для вимірювання часу, витраченого на створення одиниці продукції (як величина, зворотна продуктивності).
Рівень забезпеченості підприємства робітниками	Невідповідність фактичної чисельності працівників запланованій.	Відображає наявність та ефективне використання трудових ресурсів на підприємстві.

Джерело: побудовано автором на основі [25; 49; 59].

Показники ефективності використання матеріальних ресурсів, представлені в таблиці 1.5, свідчать про оптимізацію витрат матеріалів, грамотний контроль за їх споживанням, ефективне управління запасами та раціональну експлуатацію виробничих потужностей. Це, у свою чергу, сприяє зменшенню собівартості продукції та підвищенню рентабельності діяльності компанії.

Таблиця 1.5 – Основні показники ефективності використання матеріальних ресурсів

Показник	Методика розрахунку	Економічний зміст
1	2	3
Матеріаломісткість продукції	Відсоток загальної вартості матеріалів, відведених на обсяг валової продукції, до обсягу цієї продукції.	Оцінює витрати сировини, витраченої на створення одиниці продукту.
Матеріаловіддача	Відсоток обсягу виготовленої продукції до повної собівартості продукції.	Демонструє ефективність використання праці шляхом вимірювання обсягу продукції, виробленої з даної кількості ресурсів, використаних у створенні матеріальних благ.

Джерело: побудовано автором на основі [13; 25; 49; 59; 60].

Для більш глибокої оцінки ефективності процесів формування доходів

також аналізуються показники ефективного використання капіталу, представлені в таблиці 1.6. Їх значення полягає у здатності відображати ступінь раціонального розпорядження капіталом, швидкість обороту активів, рівень оптимізації запасів і ресурсів підприємства. Це, своєю чергою, сприяє підвищенню ліквідності, зменшенню фінансових ризиків, а також забезпечує більшу стабільність у досягненні прибутковості організації.

Таблиця 1.6 – Основні показники ефективності використання обігових фондів

Показник	Методика розрахунку	Економічний зміст
1	2	3
Коефіцієнт обіговості обігових коштів	Відсоток собівартості продукції, що реалізується, до середньої суми наявних оборотних коштів.	Вимірює ефективність використання обігових активів підприємства, таких як грошові кошти, товарні запаси, виробничі запаси та дебіторська заборгованість
Коефіцієнт обіговості дебіторської заборгованості	Відсоток чистого прибутку до середньорічної величини кредиторської заборгованості	Вказує на частоту платіжного циклу компанії за товари чи послуги протягом досліджуваного періоду, зміну комерційного кредиту від компанії.
Коефіцієнт обіговості матеріальних запасів	Відсоток собівартості продукції до середньорічної вартості виробничих запасів.	Показує кількість разів повторного використання матеріальних запасів підприємства; зміна показника може свідчити про збільшення запасів, просування до завершення або зниження попиту на готову продукцію.
Тривалість обігу дебіторської заборгованості	Відношення тривалості звітної періоду до швидкості оборотності дебіторської заборгованості	Відображає середній термін погашення дебіторської заборгованості підприємства
Показник відносного вивільнення обігових коштів	Відношення кількості реалізованої продукції в поточному звітному періоді до тривалості поточного періоду збільшується додаванням різниці в тривалості обігу попереднього звітної періоду.	Відносне вивільнення капіталу з використання, що свідчить про стабільність або збільшення капіталу при збільшенні обсягу продажів і зростанні темпів зростання продажів.

Джерело: побудовано автором на основі [13; 25; 49; 59].

У підсумку необхідно проаналізувати показники рентабельності (табл.

1.7), які слугують важливим інструментом у процесі оцінки управління формуванням прибутковості підприємства. Вони відображають рівень досягнутої ефективності діяльності з точки зору отримання прибутку, враховуючи обсяг витрат, доходів та використаних ресурсів. Такі показники надають можливість здійснювати оцінку рівня рентабельності окремих галузей, проєктів чи підприємств, проводити їх порівняння з галузевими стандартами, а також визначати ефективність застосування ресурсів і здатність підприємства забезпечувати генерацію прибутку.

Таблиця 1.7 – Основні показники рентабельності

Показник	Методика розрахунку	Економічний зміст
1	2	3
Коефіцієнт рентабельності активів	Відсоток чистого прибутку до середньої вартості активів підприємства.	Відображає загальну рентабельність усіх активів підприємства.
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Відсоток чистого прибутку до середньої суми капіталу, вкладеного в власний капітал.	Відображає рівень прибутковості власного капіталу, інвестованого в підприємство, і є показником інвестиційної привабливості суб'єкта підприємства.
Коефіцієнт рентабельності діяльності	Відношення чистого прибутку до чистої виручки	Свідчить про ефективність господарської діяльності підприємства
Коефіцієнт рентабельності продажів	Відсоток прибутку, отриманого від виручки від продажу продукту.	Показує відсоток прибутку в загальному обсязі виручки.
Коефіцієнт рентабельності продукції	Відсоток прибутку від реалізації продукції над собівартістю реалізованої продукції.	Відображає життєздатність доходу від продажу та показує загальний дохід, необхідний для продажу готової продукції з метою отримання прибутку.

Джерело: побудовано автором на основі [13; 25; 49; 59; 60].

Зростання значень зазначених показників свідчить про здатність керівників приймати ефективні рішення, спрямовані на підвищення прибутковості компанії. Відповідно, проводиться оцінка їхніх зусиль щодо максимізації прибутку, аби визначити результативність застосованих підходів.

Поряд із традиційними методами, існує широкий спектр авторитетних методик для оцінювання процесу формування прибутковості компанії. Проведений аналіз дозволяє дійти висновку, що універсального підходу не

існує, а кожна організація повинна самостійно обирати відповідні методи та показники, виходячи зі своїх стратегічних цілей та завдань.

Висновки до розділу 1

Дослідивши теоретичні основи процесу управління формуванням прибутковості підприємства, досягнуто поставлених цілей та зроблено наступні висновки.

1. Прибуток є важливою соціально-економічною категорією, яка в загальному розумінні виступає мірилом грошових ресурсів, здобутих в результаті продуктивної підприємницької діяльності. Він не лише визначає рівень успішності компанії, але також слугує джерелом інвестицій для її розвитку, фінансовою підтримкою для проведення науково-технічних досліджень та навіть сприяє економічній стабільності держави.

2. Різноманітні підходи щодо трактування прибутку пов'язані з його багатогранною класифікацією. Особливу увагу у дослідженні приділено факторам, які впливають на формування прибутку, оскільки вони яскраво демонструють складність взаємодії бізнесу із зовнішнім і внутрішнім середовищем. Своєчасне виявлення цих чинників дозволяє менеджерам ефективно використовувати наявні можливості, що сприяє не лише нейтралізації негативного впливу, але й створенню додаткового доходу. Основною ціллю управління прибутковістю підприємства є максимізація фінансових результатів. Проте дослідження показують, що різні зацікавлені сторони можуть трактувати цю мету по-своєму, виходячи зі своїх прагнень. З огляду на це, топ-менеджменту надзвичайно важливо управляти процесом формування прибутковості компанії як незалежним напрямком, з чіткими правилами, стратегічними цілями, спеціалізованими інструментами та системою оцінки ефективності управлінських рішень.

3. Запропоновано методику управління процесом створення доходів, у якій детально розглянуто позиції суб'єктів управління, їхні взаємозв'язки та ключові етапи цього процесу. Хоча ця система має універсальний характер,

вона може бути адаптована до специфіки кожної компанії.

4. У роботі особлива увага приділяється концепції сталого розвитку в рамках підприємництва, що обґрунтовує позитивні аспекти впровадження принципів сталого розвитку для управління формуванням прибутковості підприємства. Під час аналізу процесу оцінки прибутковості підприємств використовувалися як традиційні методи (структурний, факторний, динамічний, порівняльний аналізи та економіко-математичний підхід), так і авторські методики українських науковців (ресурсо-економічний, ресурсний, поетапний, компонентний аналізи, контролінгова оцінка, стрес-тестування та дослідження резильєнтності). У рамках аналізу функціональності цих методів зроблено висновок, що жоден із них не є універсальним. Вибір найбільш оптимальної методики залежить від специфіки діяльності підприємства і цілей оцінювання.

5. Розглянуто перелік ключових показників для оцінки ефективності управління формуванням прибутковості підприємства. Серед них важливе місце займають показники продуктивності використання основних виробничих ресурсів, праці, матеріалів і капіталу, які дозволяють ґрунтовно аналізувати результативність діяльності.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТОВ «КИЇВХЛІБ»

2.1 Характеристика виробничо-господарської діяльності ТОВ «Київхліб»

Хлібна продукція посідає одне із важливих місць у структурі харчування українців, за даними Державної служби статистики України у 2024 році частка сягнула 12,2% (рис. 2.1). Ба більше, як зазначають дослідники, окрім того, що хліб має споживчу цінність, він є невід'ємною частиною національної кулінарної культури, а також вважається ментальним кодом [61, с. 65], адже хліб для українців – це об'єкт вшанування, атрибут заходів, пов'язаних зі встановленням контакту людини і природи [62, с. 1096].

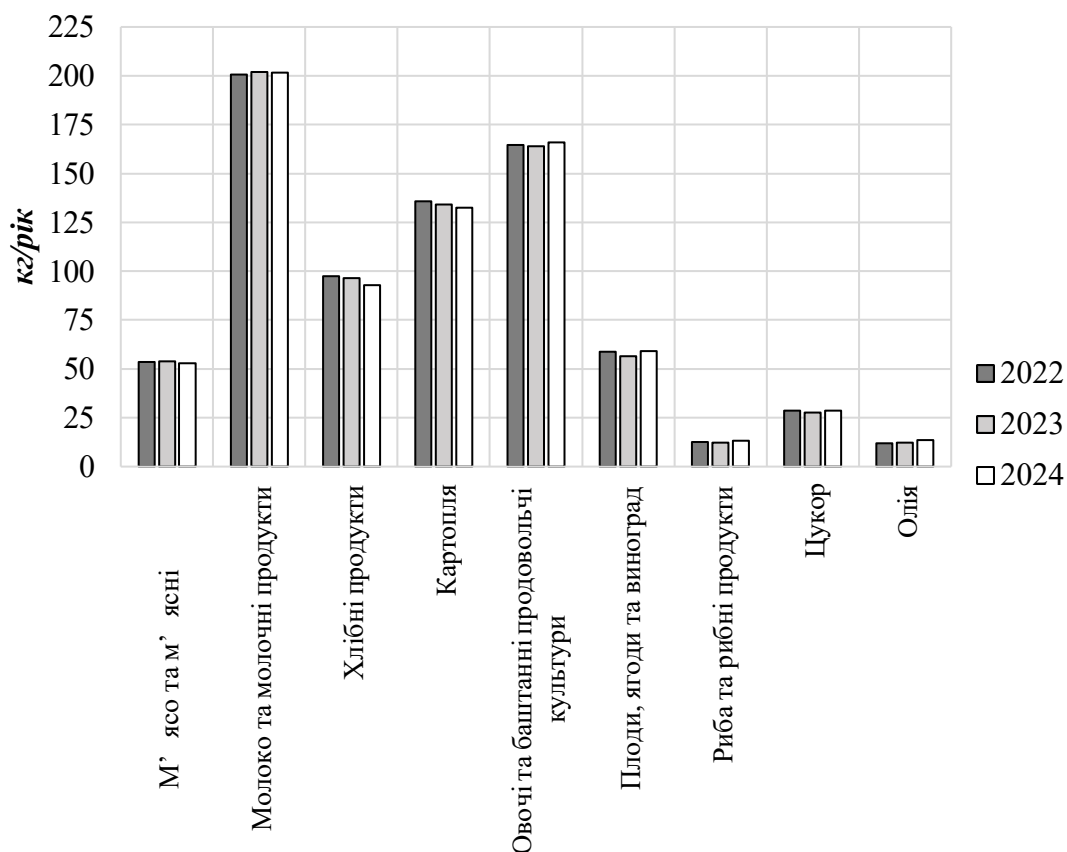

Рисунок 2.1 – Динаміка річних обсягів споживання основних харчових продуктів у розрахунку на одну особу за 2022-2024 рр.

Джерело: побудовано автором на основі [63].

За досліджуваний період середньорічний обсяг споживання хлібної продукції однією людиною скоротився з 97,6 кг/рік до 92,7 кг/рік, тобто на 15%. Попри

негативну тенденцію споживання цієї продукції, обсяг виробництва і реалізації хліба, хлібобулочних та борошняних виробів у вартісному вираженні зростає (рис.2.2).

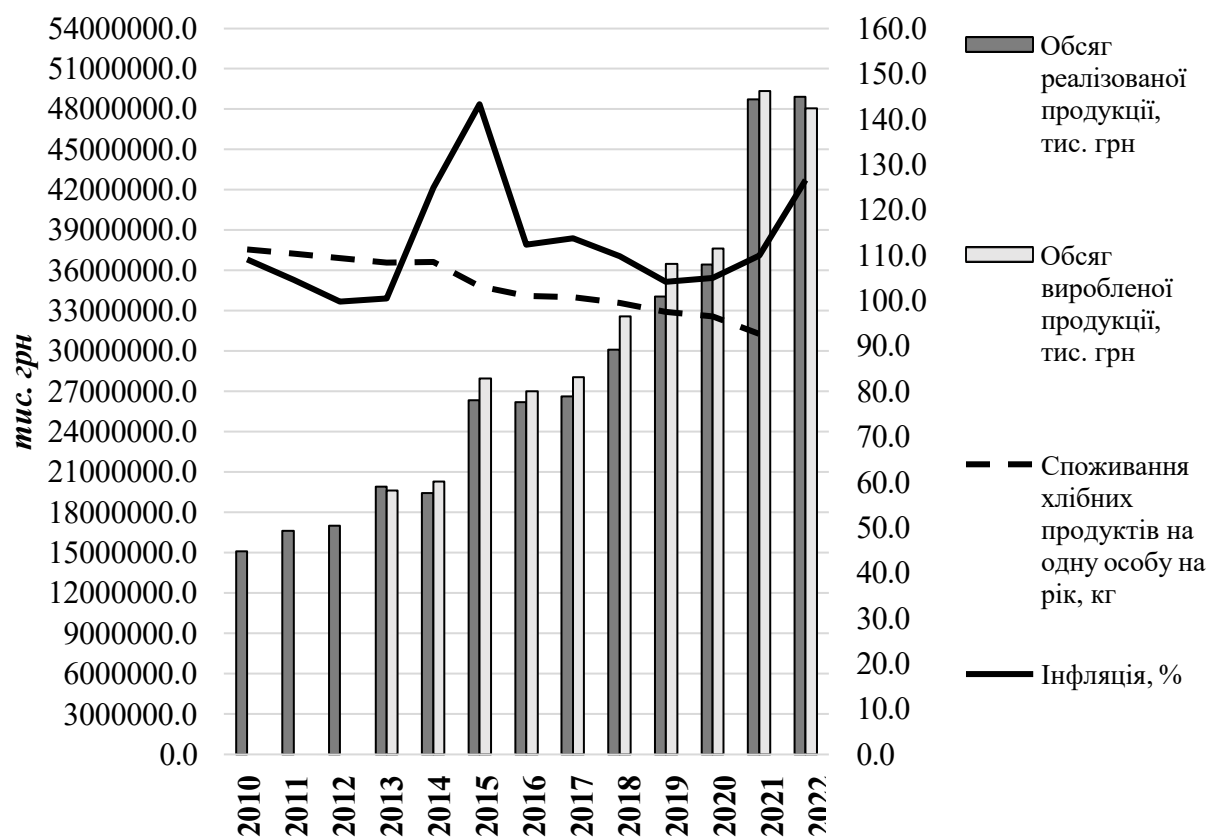

Рисунок 2.2 – Динаміка обсягів виробленої та реалізованої продукції, споживання хлібної продукції та рівень інфляції у 2010-2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі [63].

Згідно з даними рис. 2.1, у 2022 році склалась ситуація, у якій обсяг реалізованої хлібної продукції переважав обсяг виробленої на 1 млрд грн. Це може бути наслідком повномасштабного вторгнення РФ в Україну, адже вітчизняний виробник не зміг повною мірою задовольнити попит споживачів. Загалом, станом на 2023 рік кількість діючих суб'єктів господарювання з виробництва хлібної продукції сягала 5 477 од., з них близько 80% фізичні особи-підприємці. За 2022-2023 роки загальна кількість суб'єктів господарювання зросла на 18%, проте це зростання є наслідком значного занепаду галузі у 2022 році, адже у цей час понад 650 підприємств припинили свою роботу, а більше, ніж на 10 500 осіб скоротилась кількість зайнятих працівників у цьому виді діяльності (рис. 2.3).

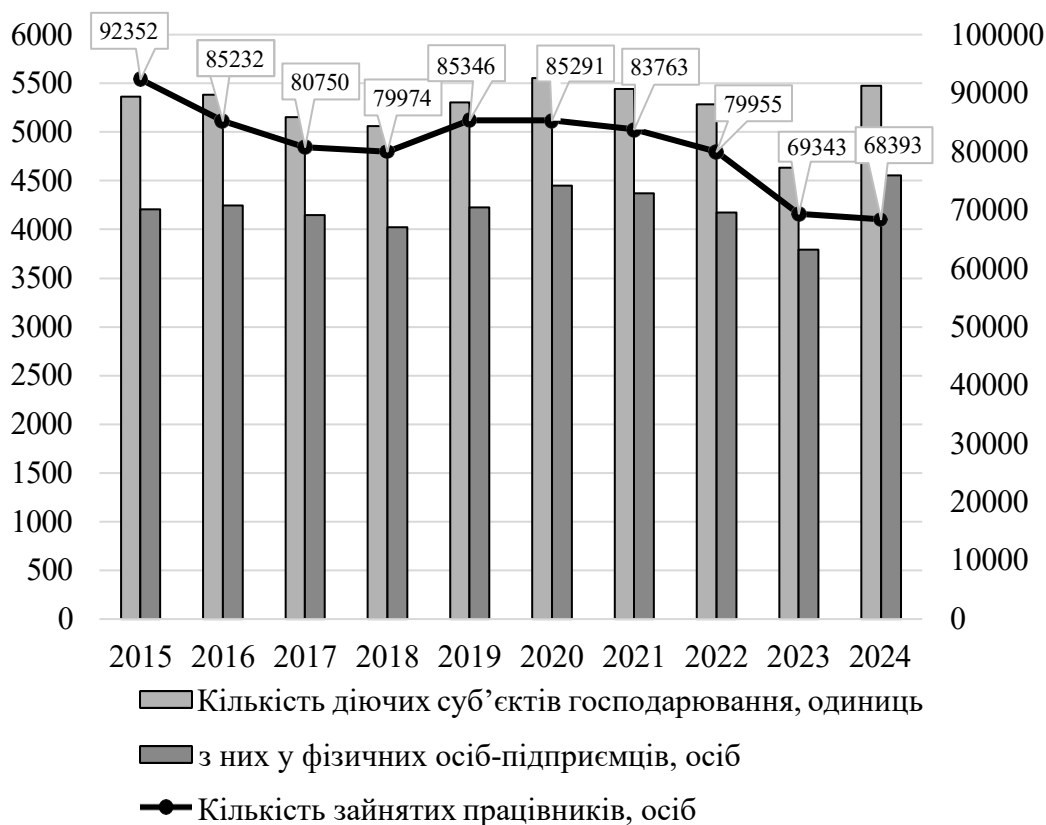

Рисунок 2.3 – Динаміка кількості діючих суб'єктів господарювання та зайнятих працівників з виробництва хлібної продукції у 2015-2024 рр.

Джерело: побудовано автором на основі [63].

Сучасний ринок хлібної продукції функціонує у надзвичайно складних умовах. За останні 5 років суб'єкта господарювання довелося зіштовхнутися з багатьма викликами. По-перше, спалах пандемії коронавірусу Covid-19 завдав негативного впливу на всю харчову промисловість як в світі, так і в Україні. Оскільки, запобіжні заходи з метою стримування поширення захворювання обмежили постачання сировини для виробництва хліба та хлібобулочних виробів, а також дистрибуцію споживачам готової продукції, яка має невеликий термін придатності.

По-друге, найважчий виклик – повномасштабне вторгнення рф на територію України, яке нанесло руйнівних наслідків і для інфраструктури міст, і для харової промисловості, і для економіки в цілому. За інформацією представника «Всеукраїнської асоціації пекарів», близько 20% хлібопекарських підприємств з станом на кінець 2023 року було зруйновано [64], зокрема у Запорізькій, Київській, Сумській, Харківській, Херсонській та інших областях України. На окупованих територіях на початку повномасштабної війни ворожі війська не тільки знищували

підприємства з виробництва хлібної продукції, але й розграбовував виробничі лінії [65].

Зміни у сільськогосподарському секторі внаслідок кризових явищ 2020-2024 років також безпосередньо вплинули на діяльність хлібопекарської діяльності, адже збитки представників агросектору обмежили постачання зернових культур та інших важливих елементів сировини. Проте, згодом підприємства, які зазнали повних або часткових руйнувань внаслідок військових дій, почали відновлюватись і завдяки власним силам, і державним програмам підтримки, які стимулювали підприємницьку діяльність, а також збільшення зайнятих працівників, що підтверджується даними рис. 2.3.

Період так званої «невизначеності», що виникла у час пандемії та воєнного стану, став причиною видозмінення патерну споживчого попиту: відбулося зростання попиту на продукцію, що задовольняє фундаментальні потреби, у тому числі на хлібну продукцію, відносно інших товарів.

Таким чином, для подальшого дослідження було обрано ТОВ «Київхліб» як одного з найбільших вітчизняних постачальників хліба та хлібобулочних виробів.

Досліджуване підприємство має майже 95-річну історію, коли у результаті співробітництва Київських хлібопекарських підприємств був започаткований Київський трест «Головхліб». Так, у склад тресту у 1930 році входили малопотужні пекарні та два хлібозаводи (№2 та №3). Протягом наступних 5 років було збудовано хлібозавод №1 та №4. Згодом, у 1961 році до складу «Головхліба» увійшли хлібозаводи міст Білої Церкви, Фастова та Василькова, у 1965 році доєднався Дослідний завод, а у 1970-х роках – Броварський хлібозавод та хлібозаводи №11 та №12. У 1995 році було відкрито один із найпотужніших в Україні хлібокомбінат №10 [66].

Наразі «Київхліб» має 7 виробничих потужностей:

- 1) ТОВ «Київ Хліб» (місто Київ);
- 2) ТОВ «Столичний пекарний дім» (місто Київ);
- 3) ТОВ «Алвіва Банс» (місто Київ);
- 4) ТОВ «Український пекарний дім» (місто Біла Церква);

- 5) ТОВ «Київський пекарний дім» (місто Бровари);
- 6) ТОВ «Кременчук Хліб» (місто Кременчук);
- 7) ТОВ «Полтава Хліб» (місто Полтава) [67].

Головними ритейлерами продукції є ТОВ «Київхліб» та ТОВ «ФМ Київхліб».

Основна інформація про ТОВ «Київхліб» представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Загальна інформація про ТОВ «Київхліб»

Предмет	Інформація
1	2
Повне найменування юридичної особи	Товариство з Обмеженою Відповідальністю Київхліб
Скорочена назва	ТОВ "КИЇВХЛІБ"
Статус юридичної особи	Зареєстровано
Дата реєстрації	26.04.2021 (3 роки 6 місяців)
Уповноважені особи	Кравченко Наталія Вікторівна
Розмір статутного капіталу	1 000 000,00 грн.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Види діяльності	Основний: 46.36 Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами
	Інші: 45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин 46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами
Відомості про органи управління юридичної особи	Загальні збори учасників; Директор; Наглядова рада

Джерело: побудовано автором на основі [68].

Головний офіс ТОВ «Київхліб» знаходиться у місті Києві. Оскільки, організаційна правова форма підприємства – товариство з обмеженою відповідальністю, ТОВ «Київхліб» діє в межах чинного законодавства, власного статуту, а також у відповідності до рішень загальних зборів учасників, прийнятих у межах компетенції таких органів управління, положення, внутрішніми правилами, регламентами та іншими внутрішніми документами Товариства.

Власною місією ТОВ «Київхліб» вважає забезпечення кожної родини свіжою та якісною хлібобулочною продукцією. Для досягнення цієї місії підприємство реалізовує виробничу, торговельну, інформаційну та рекламну діяльність.

Виробнича потужність ТОВ «Київхліб» сягає понад 1700 тон/добу хлібобулочних виробів, а також 12 600 тон/рік кондитерських виробів. Продукція «Київхліб» наразі налічує 470 одиниць хлібобулочних виробів та 500 – кондитерських виробів, більша частина з яких розроблена працівниками підприємства. За 2024 рік було проведено розробку та затвердження близько 250 нових найменувань товарів, із яких 172 одиниці ввели у виробництво. Таким чином, асортиментний ряд продукції налічує понад 950 одиниць, серед яких різноманітний хліб, батони, здоба, лаваші та інші товари, які випускаються під ТМ «Київхліб» (рис. 2.4).

Рисунок 2.4 – Торгова марка «Київхліб»

Джерело: [67].

На сайті підприємства можна ознайомитись з продукцією, яка розділена на 10 категорій, 7 із яких представлені у табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Хлібна продукція ТОВ «Київхліб»

№ з/п	Найменування виробів	Вага одиниці продукції, кг	Термін зберігання, години	Підвиди
1	2	3	4	5
Батони				
1	Батон Молочний	0,4; 0,2	96	Цілий нарізаний, половина нарізана
2	Батон Пшеничний	0,5; 0,25	72	Цілий, цілий нарізаний Цілий, цілий нарізаний, половина нарізана
3	Батон Гірчичний	0,5	96	Цілий нарізаний
4	Батон Вишуканий	0,45; 0,225	72	Цілий нарізаний, половина нарізана
5	Батон Висівковий	0,4	72	Цілий нарізаний

Продовження таблиці 2.2.

1	2	3	4	5
Класичний хліб				
1	Хліб Столичний житній	0,95; 0,475	72	Цілий, цілий нарізаний, половина нарізана
2	Хліб Пшеничний	0,6; 0,3	72	Цілий, цілий нарізаний, половина нарізана
3	Хліб Київський	0,6	120	Цілий, цілий нарізаний
4	Хліб Дорожній	0,6	120	Цілий нарізаний
5	Хліб Паляниця	0,4	72	Половина нарізана
6	Хліб Стрілецький столичний	0,35	96	Половина нарізана
7	Хліб Київська Русь	0,35	120	Половина нарізана
8	Хліб Домашній житній	0,45	120	Половина нарізана
9	Хліб Бородинський заварний	0,4	120	Половина нарізана
10	Хліб Бородинський з насінням соняшника	0,4	72	Половина нарізана
Тостовий хліб				
1	Хліб «ТОСТ» світлий	0,35	240	Цілий нарізаний
2	Хліб «ТОСТ» з висівками	0,35	240	Цілий нарізаний
3	Хліб «ТОСТ» злаковий	0,35	240	Цілий нарізаний
4	Хліб «ТОСТ» темний	0,35	240	Цілий нарізаний
5	Хліб «ТОСТ» томатний	0,35	240	Цілий нарізаний
Преміальний хліб				
1	Хліб Крафтовий на заквасці	0,6	72	Цілий
2	Хлібець Злаковий	0,4	120	Цілий нарізаний
3	Хлібець з цілнозерновим борошном	0,4	120	Цілий нарізаний
4	Хліб Домашній солодовий	0,35	120	Половина нарізана
5	Хліб Домашній пшеничний	0,35	120	Половина нарізана
6	Хліб Балтійський темний	0,4	168	Половина нарізана
7	Хліб Балтійський темний з насінням соняшника	0,4	72	Половина нарізана
8	Хліб Балтійський з насінням	0,325	72	Половина нарізана
9	Хліб Оксамитовий	0,325	120	Половина нарізана
10	Хліб Оксамитовий житній	0,325	72	Половина нарізана
11	Хліб Фінський	0,4	120	Цілий нарізаний
12	Хліб Віденський	0,3	72	Половина нарізана
Порційний хліб				
1	Рогалики студентські з кунжутом	0,3	72	6 шт.
2	Булочки Малятко	0,25; 0,4	120	5 шт.; 8 шт.
3	Булочки Балтійські темні з солодом	0,24	96	4 шт.
4	Булочки для бургерів	0,18	72	3 шт.
Хліб для здоров'я				
1	Хліб Цілнозерновий	0,3	48	Половина нарізана
Лаваш				
1	Лаваш з томатами та базиліком	0,2	720	3 шт.
2	Лаваш вірменський в упаковці	0,22	720	3 шт.
3	Лаваш персидський в упаковці	0,233	720	5 шт.
4	Лаваш мексиканський в упаковці	0,2	720	3 шт.
5	Лаваш зі шпинатом	0,2	720	3 шт.
6	Лаваш з прованськими травами	0,2	720	3 шт.

Джерело: складено автором на основі [67].

Окрім того, підприємство реалізовує таку групу товарів, як «Круасани і випічка» (круасани, пиріжки, рулети, булочки), «Короваї» (короваї, пироги, весільні шишки, кекси), «Grissini Mr.Snex!» (палички гріссіні) [67].

Як зазначає керівництво ТОВ «Київхліб», продукція підприємства виготовляється тільки з натуральної сировини, без ГМО та консервантів. Принципове дотримання найвищих стандартів виготовлення здійснюється шляхом запровадження системи безпеки харчових продуктів та використання ефективної системи управління якістю продукції.

На кожному робочому участку ТОВ «Київхліб» працює атестована технологічна лабораторія, яка контролює усі етапи процесу виробництва, що починаються від надходження сировини і до зберігання готової продукції [67].

Організаційна структура ТОВ «Київхліб» є лінійно-функціональною (рис. 2.5)., директор здійснює загальне керівництво та відповідає за дотримання виконання визначеного плану за обраними показниками.

Бухгалтерія організовує облік господарсько-фінансової діяльності підприємств і контролює оптимальне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Відділ відповідальний за виконання економічного аналізу на основі даних бухгалтерського обліку та звітності для виявлення внутрішніх запасів товариства та усунення збитків і невиробничих втрат.

Напрямок збуту організовує постачання сировини і матеріалів, реалізацію товарів компанії відповідно до запланованих завдань і створених договорів на відвантаження продукції споживачам відповідно до окреслених термінів і обсягів.

Управління по роботі з персоналом складається з кількох напрямків. Серед них – управління безпосередньо персоналом, напрям роботи та заробітна плата.

Власне, керівники, що очолюють ці напрямки, працюють на підприємстві більше 10 років. Це фахівці, які постійно проходять професійні курси та стають слухачами спеціалізованих семінарів.

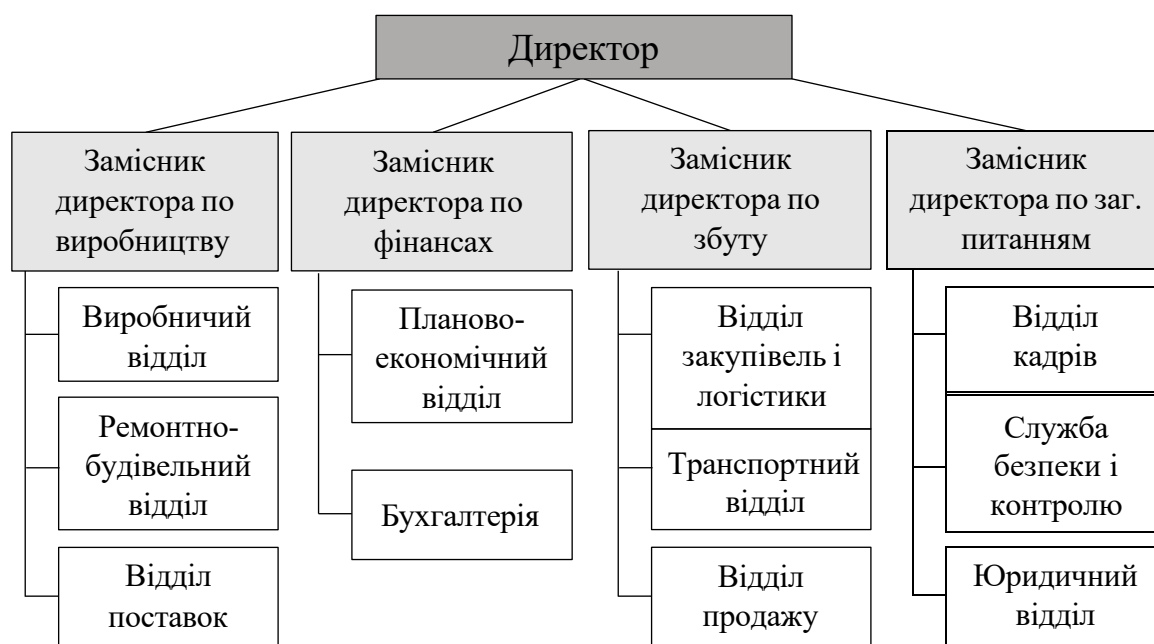

Рисунок 2.5 – Організаційна структура ТОВ «Київхліб»

Джерело: складено автором на основі [67].

ТОВ «Київхліб» функціонує у конкурентному середовищі, яке налічує велику кількість суб'єктів господарювання. Найбільші конкуренти підприємства в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Характеристика основних конкурентів ТОВ «Київхліб»

Найменування юридичної особи	Код ЄДРПОУ	Місце-знаходження	Виручка за 2023 рік, тис. грн	Відносний приріст виручки за рік, %	Торгові марки
1	2	3	4	5	6
ПрАТ «Концерн Хлібпром»	05511001	Львів	1 894 700	11	Agrola, Вінницяхліб, Bandinelli, 2go, Grill&Bakery, Люблянна, Джуні
ТОВ «ЛК-ТРАНС»	37470510	Київ	1 696 089	35	Лоток, Національні традиції
ТОВ «Українсько-Словенське Підприємство "Хлібопекарський Комплекс "Кулиничівський"»	37532566	Харків	1 490 162	55	Кулиничі
ТОВ «Белівер»	43174863	Ужгород	1 261 107	56	Амбар
ТОВ «Українсько-Словенське Спільне Підприємство "Київський Обласний Хлібопекарський Комплекс"»	37705295	Харків	1 169 030	46	Marka Promo

Джерело: складено автором на основі [69].

Згідно з проведеним аналізом макросередовища ТОВ «Київхліб», найбільш негативного впливу мають політичні фактори, зокрема через повномасштабну війну, а найпозитивніший вплив мають технологічні чинники, зокрема можливість користуватися та передавати новітні технології (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 – Характеристика PEST-факторів макросередовища ТОВ «Київхліб»

Група чинників		Чинники	Особливість впливу	Сила впливу (1,2,3)
1		2	3	4
Р	Політичні	Загальна політична ситуація (повномасштабна війна)	-	3
		Податкове законодавство	-	3
		Антимонопольне законодавство	+/-	2
		Нормативне регулювання	+/-	3
		Економічна політика держави	+/-	3
Е	Економічні	Підвищення вартості сировини	-	2
		Курс національної валюти	+/-	3
		Рівень доходів споживачів	+/-	2
		Рівень інфляції	-	3
S	Соціальні	Чисельність населення (споживачів)	-	3
		Міграція населення	+/-	3
		Систематизація вимог споживачів до якості обслуговування	-	2
		Переорієнтація смаків та потреб споживачів	-	2
T	Технологічні	Отримання можливості користування новітніми технологіями	+	2
		Поява нових продуктів	+	2
		Збільшення швидкості передачі технологій	+	2
		Державна технологічна політика	+/-	2

Джерело: складено автором.

Можемо зробити висновок, що основними факторами успіху для ТОВ «Київхліб» є:

- високі смакові властивості продукції (якість продукції);
- лояльність покупців (пізнаваність бренда);
- широка лінійка товарної продукції;
- досвід та професіоналізм працівників;
- розвиненість логістичної системи та маркетингу;
- вдале місцезнаходження, що характеризується близькістю до потенційних споживачів;

- швидкість реакції на зміни уподобань споживачів шляхом запровадження нової продукції;
- ефективна цінова політика;
- високий рівень ділової репутації.

2.2 Аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «Київхліб»

Ключові фінансові коефіцієнти – це показники, які використовуються для аналізу фінансового стану підприємства. Вони допомагають інвесторам, аналітикам і керівництву компанії оцінити її результативність, ліквідність, рентабельність та інші аспекти діяльності.

Таблиця 2.5 – Коефіцієнти ліквідності ТОВ «Київхліб»

Показник	Рік		
	2022	2023	2024
1	2	3	4
Коефіцієнт поточної ліквідності (ПА/ПЗ)	0,931	1,000	0,984
Коефіцієнт швидкої ліквідності ((ПА-ЗО)/ПЗ)	0,909	0,921	0,913
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (ГК/ПЗ)	0,009	0,059	0,048

Джерело: складено автором на основі даних звітів ТОВ «Київ Хліб» за 2021-2023 рр.

При оцінці фінансово-економічних показників підприємства особливу увагу звертаємо на рівень коефіцієнту абсолютної ліквідності. В продовж досліджуваного періоду обсяг ліквідних активів підприємства був достатньо низьким. Це може бути причиною того, що при погіршенні стану підприємства, воно не мало такої змоги, щоб швидко вилучити кошти і покрити поточну заборгованість. Значення коефіцієнту поточної ліквідності демонструють наступну ситуацію: підприємство є цілком здатним погасити рахунки з оборотних активів, адже значення коефіцієнта поточної ліквідності становить близько 100%. Проте, тенденція зміни коефіцієнтів ліквідності у 2023-2024 рр. є свідченням погіршення платоспроможності підприємства і уповільнення оборотності власних засобів, вкладених у запаси

Дослідження рівня фінансових показників підприємства допомагає зрозуміти, у якому стані є суб'єкт господарювання, та провести оцінку фінансових ресурсів, які необхідні для здійснення ефективної діяльності.

Таблиця 2.6 – Фінансові показники ТОВ «Київхліб» за 2022-2024 рр.

Показники	Рік		
	2022	2023	2024
1	2	3	4
Дохід (виручка) від реалізації продукції (робіт, товарів, послуг), тис. грн	652 753,00	3 289 126,00	4 258 758,00
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	-27 770,00	45 835,00	9 693,00
Рентабельність діяльності підприємства, %	-4,25	1,39	0,23

Джерело: складено автором на основі даних звітів ТОВ «Київ Хліб» за 2022-2024 рр.

Якщо проаналізувати дані, наведені в таблиці 2.6, можна зробити висновок, що рентабельність роботи ТОВ «Київ Хліб» низька (не перевищує 1%). Проте, ми можемо бачити зростання доходу в 2023, 2024 роках, що свідчить про низьку залежність підприємства від зовнішнього ринку, але при цьому ми також можемо відмітити поступовий спад приросту доходу (виручка) від реалізації продукції (робіт, товарів, послуг) в 2024 році відносно 2023 року та чистий прибуток зменшується на 36 142,00 тис. грн. Ця ситуація свідчить про збільшення витрат на виробництво і реалізацію продукції до кінцевого споживача, при цьому суттєво не збільшується вартість одиниці товару. Це пов'язано з тим, що деякі різновиди хлібу (Хліб житньо-пшеничний) входять до переліку соціальних товарів, ціна на які регламентується державою. Це свідчить про те, що даний напрямок з кожним роком стає все менш прибутковим.

Виникнення такої ситуації пов'язане насамперед із настанням воєнного стану в Україні, оскільки свою діяльність ТОВ «Київхліб» впроваджує на території м. Київ та Київської області, з настанням 24 лютого 2022 року споживчий ринок на цій території зазнав значних втрат (великий відтік людей з даної місцевості). Як наслідок скоротилося виробництво хлібобулочних виробів. Але з 2024 року, можемо спостерігати поступове зростання доходу від реалізації на 969 632 тис грн.

Ваговим показником, що допомагає охарактеризувати фінансовий стан компанії, є рентабельність діяльності, який розраховується шляхом відношення чистого прибутку до виручки. Зробивши розрахунки за період 2022-2024 рр. (-4,25%, 1,39%, 0,23%), можна сказати, що підприємство є малорентабельним, але його діяльність наразі не збиткова.

Таблиця 2.7– Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Київхліб»

Показник	Роки			Рекомендоване значення
	2022	2023	2024	
1	2	3	4	5
Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	-0,05	0,02	0,04	$\geq 0,5$
Коефіцієнт фінансової залежності	-21,00	40,86	28,14	< 2
Коефіцієнт фінансової стійкості	-0,05	0,05	0,07	$\geq 0,5$
Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,05	0,03	0,04	> 1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,51	0,00	-0,41	$\geq 0,4$
Коефіцієнт фінансового левериджу (ризик)	-21,92	38,12	25,51	< 1

Джерело: складено автором на основі даних звітів ТОВ «Київ Хліб» за 2022-2024 рр.

Коефіцієнт автономії компанії «Київхліб» з початку досліджуваного періоду не відповідав рекомендованим значенням, що вказувало на залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, але при цьому з кожним роком даний коефіцієнт мав додатну динаміку. У 2024 році значення коефіцієнта становило 0,04, це означає, що невелика частина активів підприємства, тобто 4%, фінансується за власний кошт.

Аналіз коефіцієнта автономії показує наявність залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування упродовж усього періоду. Протягом 2023-2024 рр. ми бачимо зменшення даного коефіцієнту, що є гарною динамікою для розвитку підприємства. Динаміку показників фінансової стійкості можемо назвати позитивною, однак коефіцієнти не відповідають визначеним нормативним значенням. У 2024 році в порівнянні з 2023 роком рівень коефіцієнта фінансування збільшився на 0,02. Таке зростання відбулось внаслідок збільшення обсягу власного капіталу ТОВ «Київхліб» за аналізований період. Розрахунок коефіцієнту маневреності власного капіталу дозволяє визначити розмір частки власних коштів суб'єкта господарювання, яка має мобільну форму, а також та на скільки є можливість маневрувати ними. У період з 2023 до 2024 років, коефіцієнту маневреності не відповідав нормативному значенню ($> 0,4$), ба більше має низхідну тенденцію.

Коефіцієнт фінансового левериджу є узагальнюючим показником при проведенні аналізу фінансової стійкості. За досліджуваний період, динаміка значень

показників є спадаючою, та майже ніколи не є в нормі (<1), що свідчить про відсутність фінансової стійкості підприємства.

Здійснивши дослідження та оцінювання абсолютних та відносних показників фінансової стійкості ТОВ «Київхліб», можемо відзначити, що наразі підприємство перебуває в критичному фінансовому стані, оскільки має місце послаблення автономності від зовнішніх джерел фінансування та, як результат, – поступова втрата фінансової незалежності. Тобто, підприємство проводить свою господарську діяльність малоефективно.

Ефективність прибутковості високого рівня підприємства значно залежить від раціонального використання його основних фондів. Тому глибокий та системний аналіз цих ресурсів стає дуже важливим. Ця процедура охоплює не лише вивчення теперішнього стану активів підприємства, а й виявлення їхнього невикористаного потенціалу і можливостей оптимізації для збільшення ефективності.

Вивчення фінансового стану підприємства та його прибутковості базується на аналізі відповідних бухгалтерських документів. Основною інформаційною базою для такого дослідження є офіційна фінансова звітність підприємства. Зокрема, «Баланс» (або Звіт про фінансовий стан) дає можливість оцінити активи та пасиви організації, їх динаміку та структуру. Звіт про фінансові результати підприємства (або Звіт про сукупний дохід) в свою чергу, дозволяє аналізувати джерела доходів, структуру витрат та кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства за певний період.

Для детального та всебічного опису ситуації з укомплектуванням основними засобами підприємства та аналізу їх використання з метою досягнення стратегічних цілей, було використано ряд важливих показників (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 – Показники стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «Київхліб»

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, +,-	Темп приросту, %
	2022	2023	2024	2024 до 2022	
1	2	3	4	5	6
Фондомісткість, грн/грн	0,006	0,007	0,011	0,01	101,9
Фондоозброєність, тис. грн/особу	27,33	22,12	49,96	22,63	82,8
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства	0,01	0,05	0,08	0,07	524,1

Продовження таблиці 2.8.

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,81	0,79	0,70	-0,10	-12,7
Фондовіддача, грн/грн	176,92	152,67	87,61	-89,31	-50,5
Рентабельність основних засобів	-7,53	2,13	0,20	7,73	-102,6

Джерело: складено автором на основі даних звітів ТОВ «Київ Хліб» за 2022-2024 рр.

Аналізуючи отримані дані, можна зробити висновок, що ТОВ «Київхліб» має достатню забезпеченість основними засобами. Збільшення показника фондомісткості на 101,% у 2024 році в порівнянні з 2022 роком свідчить про те, що підприємство змогло покращити оборотність своїх основних засобів, зокрема завдяки впровадженню інноваційних технологій у комерційній діяльності або оптимізації логістичних процесів. Зростання фондоозброєності на 82,8% виникло через сповільнене списання старого та морально застарілого обладнання і основних засобів без належного оновлення через придбання нового або сучасного обладнання. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів є важливим показником, що відображає рівень зношування та сучасність основних активів підприємства. Незначний рівень цього показника вказує на те, що протягом останнього часу компанія не вживає необхідних заходів для оновлення та модернізації своїх основних засобів. Крім того, коефіцієнт придатності основних засобів зменшився майже на 13% через те, що частина обладнання вийшла з ладу, стала морально застарілою або її ефективність знизилася внаслідок зносу. Відносно 2023 року, у 2023 році фондоозброєність продемонструвала негативний приріст. Проте вже у 2024 році цей показник показує позитивний темп зростання. Негативний темп приросту фондовіддачі в 2024 році свідчить про те, що підприємство неефективно використовує свої активи у порівнянні з минулими роками, що також і підтверджується рівнем рентабельності основних засобів.

Стабільність фінансового стану ТОВ «Київхліб» охарактеризуємо його діловою активністю, яка на пряму залежить від масштабів ринків збуту, кредиторської та дебіторської репутації, а також оптимального рівня використання ресурсів, що наведені в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Показники ділової активності підприємства ТОВ «Київхліб»

Показник	Рік		
	2022	2023	2024
1	2	3	4
Оборотність усіх активів	2,24	4,98	5,63
Оборотність робочого капіталу	-2,04	-477,52	-6,17
Оборотність оборотних активів	2,29	5,18	6,02
Тривалість одного обороту оборотних засобів	159,13	70,51	60,64
Оборотність запасів	94,78	105,74	75,17
Тривалість одного обороту запасів	3,85	3,45	4,86
Оборотність кредиторської заборгованості	2,14	5,01	5,97
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	170,83	72,83	61,13

Джерело: складено автором на основі даних звітів ТОВ «Київ Хліб» за 2022-2024 рр.

Аналізуючи показники ділової активності ТОВ «Київхліб», ми розглядаємо деякі показники ділової активності, насамперед це:

– Оборотність усіх активів: У 2022 році цей показник становив 2,24, збільшившись до 4,98 у 2023 році. У 2023 році він підвищився до 5,63. Це може свідчити про покращення в ефективності використання активів підприємства.

– Оборотність робочого капіталу: зменшилась з -2,04 у 2022 році до -477,52 у 2023 році, а в 2024 році підвищилась до -6,17. Це вказує на те, що підприємство стало менш ефективніше використовувати робочий капітал, хоча у 2024 році спостерігалось покращення.

– Оборотність оборотних активів: цей показник зріс з 2,29 у 2022 році до 5,18 у 2023 році, але у 2024 році трохи підвищився до 6,02. Відповідно, підприємство намагається покращити оборотність оборотних активів.

– Оборотність запасів: помітно зросла з 94,78 у 2022 році до 105,74 у 2023 році, а потім скоротилась до 75,17 у 2024 році. Це свідчить про проблеми із запасами у 2023 році, проте загалом показник має високий рівень.

– Тривалість одного обороту запасів: зросла з 3,85 днів у 2022 році до 3,45 у 2022 році, а в 2024 році становила 4,86 днів. Це може свідчити про стабільність в реалізації запасів.

– Оборотність кредиторської заборгованості: зросла з 2,14 у 2022 році до 5,01 у 2023 році, а потім зросла до 5,97 у 2024 році. Це свідчить про ефективну систему розрахунків з постачальниками у цьому році.

– Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості: цей показник скоротився з 170,83 днів у 2022 році до 72,83 днів у 2023 році, а в 2024 році знизився до 61,13 днів, що може вказувати на покращення в управлінні зобов'язаннями.

Як бачимо з аналізу, підприємство проводить свою господарську діяльність малоефективно. Загалом, підприємство демонструє певні позитивні та негативні тенденції у своїй діловій активності. Є покращення в деяких показниках у 2024 році, однак є також й проблемні моменти, які потребують уваги.

Продуктивність роботи співробітників визначається аналізом кількості працівників, їхніх ролей у команді, а також змінами в складі та результативності їхньої діяльності. Аналізуючи ці чинники, ми зможемо краще зрозуміти ефективність використання трудових ресурсів.

Станом на 31 грудня 2024 року в ТОВ «Київхліб» чисельність співробітників становила 973 особи, що є відносно сталим показником порівняно з 2023 роком, коли чисельність складала 974 працівника, та 893 працівника в 2022 році. Це може свідчити про стабільну роботу підприємства, відображати наявність сталого розвитку, навіть в нестабільний економічний час.

Розподіл працівників компанії відповідно до їх функціональних обов'язків представлено в наступній ієрархії. На верхньому рівні керівництва знаходиться директор. Середній менеджмент включає керівників ключових відділів, таких як бухгалтерія, логістика, IT та управління складськими процесами. Їх підлеглі, які мають меншу відповідальність, складають групу спеціалістів. Водночас певні операційні завдання виконуються робітничим персоналом, до якого входять, наприклад, водії, прибиральники та інші працівники.

На основі розпорядничих та облікових документів проведено аналіз трудових ресурсів ТОВ «Київхліб», що наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз ефективності управління трудовими ресурсами ТОВ «Київхліб»

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, +,-	Темп приросту/спаду, %
	2022	2023	2024	2024 до 2022	
1	2	3	4	5	6
Вартісний показник продуктивності, тис. грн	4 835,21	3 376,93	4 376,94	-458,27	-9,5
Коефіцієнт обороту за наймом	0,04	0,07	0,05	0,01	25,00
Коефіцієнт обороту за вибуттям	0,22	0,16	0,08	-0,14	-63,64
Коефіцієнт постійності кадрів	0,82	0,75	0,80	-0,02	-2,44

Джерело: складено автором на основі даних звітів ТОВ «Київ Хліб» за 2022-2024 рр.

Отже, показник продуктивності праці відображає ефективність діяльності працівника за певний період, конкретно річний обсяг реалізованої продукції на одного співробітника. Протягом розглядуваного часового проміжку він знизився на 9,5%, та за минулий рік знаходиться на позначці 4 376,94 грн. за рік на кожного працівника. Також ми бачимо, що даний показник суттєво знизився в 2023 році (майже 30%), це пов'язано з великим відтоком громадян з території м. Києва та Київської області, як наслідок зниження попиту на продукцію в цілому. Але вже в 2024 році ми спостерігаємо значне підвищення вартісного показника продуктивності відносно 2023 року (майже 30%), що свідчить про поступовий вихід підприємства на потужності до військового стану.

Що стосується стабільності персоналу, то темп спаду коефіцієнта постійності кадрів у 2024 році дорівнює -2,5 %, що свідчить про незначне зниження чисельності кадрів, але в цілому підприємство зберігає на постійній основі необхідну кількість кадрів. Показник стабільності персоналу за весь аналізований період тримався у діапазоні 0,82-0,80, що свідчить про здорове управління людськими ресурсами в компанії.

На основі аналізу діяльності ТОВ «Київхліб» можна заявити, що його кадрова структура відзначається стабільністю. Основним пріоритетом компанії є акцентування уваги на соціальних та економічних аспектах, спрямованих на підвищення продуктивності праці, включаючи заходи щодо підвищення кваліфікації та мотивації персоналу. Проте, для досягнення максимальної продуктивності праці,

крім внутрішніх стратегій управління персоналом, важливо також акцентувати увагу на внутрішніх організаційних змінах та адаптації до зовнішніх умов. Тісна співпраця між відділами та оптимізація організаційних процесів можуть стати вирішальними для покращення діяльності компанії.

2.3 Оцінювання ефективності використання економічного інструментарію формування прибутковості підприємства

Місією ТОВ «Київхліб» керівництво називає забезпечення максимально можливої кількості сімей якісною, свіжою та смачною хлібобулочною та кондитерською продукцією. Основною цінністю досліджуваного підприємства вважається висока якість продукції, унікальний професіональний досвід та майстерність, а також збереження найкращих традицій хлібопекарської справи завдяки трудовому колективу ТОВ «Київхліб». У складі продукції торгової марки «Київхліб» виключно натуральна сировина, без ГМО та використання консервантів. Основна мета якості:

- Відповідність вимогам чинного законодавства України, європейським та державним стандартам гарантованої високої якості продукції.
- Гарантія населенню безпечної продукції.

Для забезпечення дотримання політики якості Товариство має потрібні ресурси, а вище керівництво у своїй діяльності посиляється на принципи, що пов'язані з підвищенням та підтримкою якості продукції, підвищенням відповідальності і кваліфікації кожного найманого працівника. Правління удосконалює організаційний, виробничий і технологічний рівень діяльності зі збереженням традицій ТОВ «Київхліб».

У цей же час, для забезпечення реалізації місії та свого фінансування, ТОВ «Київхліб» потребує високого фінансового рівня. Такі умови вимагають належної уваги до забезпечення економічної ефективності суб'єкта господарювання. Тому, для закріплення позитивних результатів діяльності, а також забезпечення сталого

розвитку у процесі такої діяльності, надважливо робити прогнозування рівня фінансово-економічного стану підприємства, включаючи його прибутковість.

Управління прибутковістю підприємства – це системний та безперервний процес, який полягає у розробці, прийнятті та реалізації таких управлінських рішень, які націлені на збільшення обсягу прибутку та ефективності його використання під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів середовища підприємства [70].

Основними завданнями управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» є:

- Забезпечувати максимізацію отриманого прибутку та відповідність ресурсному потенціалу суб'єкта господарювання та кон'юктурі ринку;
- Забезпечити оптимальне співвідношення між рівнем отриманого прибутку та допустимим рівнем ризику;
- Забезпечити продовження зростання ринкової вартості підприємства, збереження його ліквідності та платоспроможності, а також підтримку інвестиційної привабливості.

Для цього ТОВ «Київхліб» керується наступною схемою управління власним прибутком (рис. 2.6).

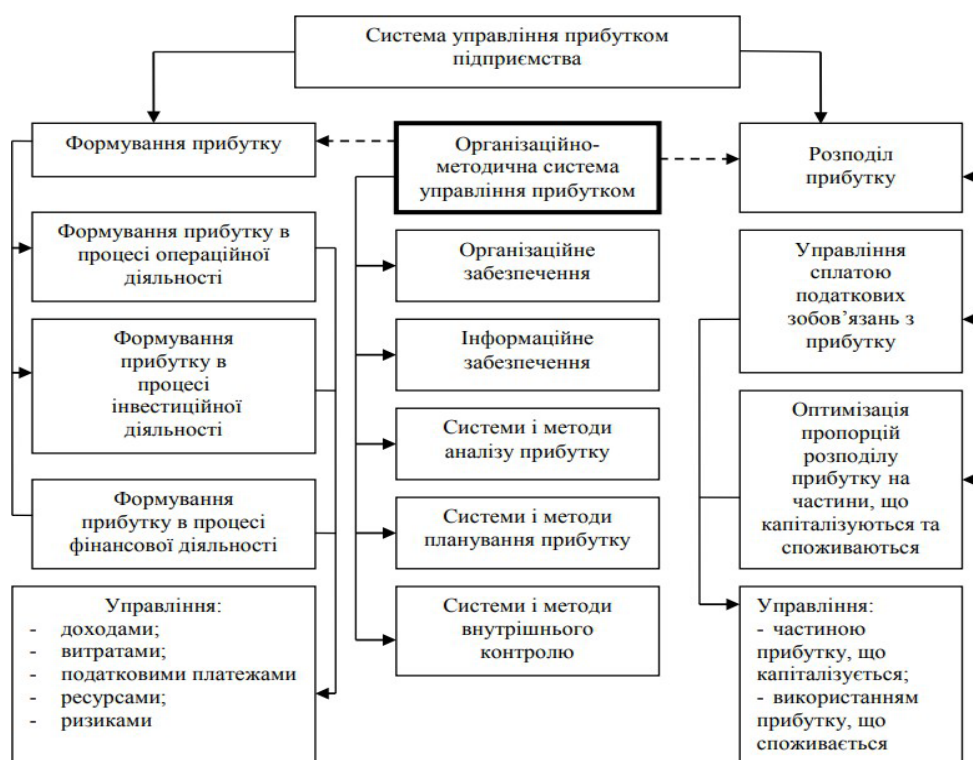

Рисунок 2.6 – Схема управління прибутком ТОВ «Київхліб»

Джерело: з даних підприємства.

Для оцінки організації та ефективності управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» проведемо аналіз деяких кількісних показників, що дозволять визначити рівень управління на підприємстві.

Звісно, одним із найважливіших критеріїв оцінки прибутковості – це фінансовий результат діяльності підприємства. Аналіз фінансового результату дозволяє визначити поточний стан, можливості та проблеми суб'єкта господарювання. Цю вагому інформацію застосовують при ухваленні поточних управлінських рішень, а також для розробки стратегії.

У табл. 2.11 наведено показники формування фінансового результату ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр.

Таблиця 2.11 – Аналіз формування фінансового результату ТОВ «Київхліб» за 2022-2024 рр. (тис. грн)

Показник	Роки			Темп приросту 2023/2022, %	Темп приросту 2024/2023, %
	2022	2023	2024		
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	652 753,00	3 289 126,00	4 258 758,00	403,9	29,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	567 983,00	2 210 221,00	2 722 823,00	289,1	23,2
Валовий: прибуток	84 770,00	1 078 905,00	1 535 935,00	1172,7	42,4
Інші операційні доходи	26 592,00	56 288,00	1 535 935,00	111,7	2628,7
Адміністративні витрати	6 262,00	80 305,00	121 889,00	1182,4	51,8
Витрати на збут	136 760,00	930 440,00	1 411 609,00	580,3	51,7
Інші операційні витрати	2 206,00	67 112,00	39 290,00	2942,2	-41,5
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток		57 336,00	16 662,00	-	-70,9
збиток	33 866,00			-100,0	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток		56 061,00	12 568,00	-	-77,6
збиток	33 866,00			-100,0	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	6 096,00	10 226,00	2 875,00	67,7	-71,9
Чистий фінансовий результат: прибуток		45 835,00	9 693,00	65,1	-78,9
збиток	27 770,00			-100,0	-

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Отже, у 2022 році, коли відбулась реорганізація ТОВ «Київхліб» показники значно відрізняються від 2023-2024 рр. Таким чином, виручка у 2022 році становила понад 650 млн грн, за рік зрісши на 403% і становила близько 3,3 млрд грн. За період 2023-2024 рр. темп приросту чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «Київхліб» становив 29,5%, що в принципі є гарним показником. Собівартість реалізованої продукції за 2022-2024 рр. зросла з 567 983 тис. грн до 2 722 823 тис. грн., при цьому темп зростання за період 2022-2023 рр. становив 289,1%, а за 2023-2024 рр. – 23,2%. Це свідчить про те, що у підприємства йде наростання обсягів виробництва зі значним стрибком у 2023 році. Розуміючи природу валового прибутку, бачимо що обумовлені в основному переважанням обсягам зростання доходу над собівартістю. Таким чином, темп приросту валового прибутку у 2023-2024 рр. сягав понад 42%. Для наочності на рис. 2.7 представлена динаміка результатів діяльності ТОВ «Київхліб» за 2022-2024 рр.

У 2022 році чистий фінансовий результат ТОВ «Київхліб» був збиток у розмірі понад 27 млн грн. Така ситуація спричинена значними витратами підприємства, особливо витратами на збут, які, в свою чергу зростають з високими темпами: за 2022-2023 рр. – 580,3% темп приросту, а у 2023-2024 рр. – 51,7%. Така сама ситуація з адміністративними витратами.

Загалом, позитивним фактором є те, що ТОВ «Київхліб» змогло за один рік вийти зі збитковості, покрити свої витрати і отримати достатньо високий рівень прибутковості у наступному році. Проте, рівень чистого прибутку за період 2023-2024 скоротився на 78,9%, що викликає занепокоєння та підкреслює важливість продовження дослідження організації та управління прибутковістю обраного підприємства.

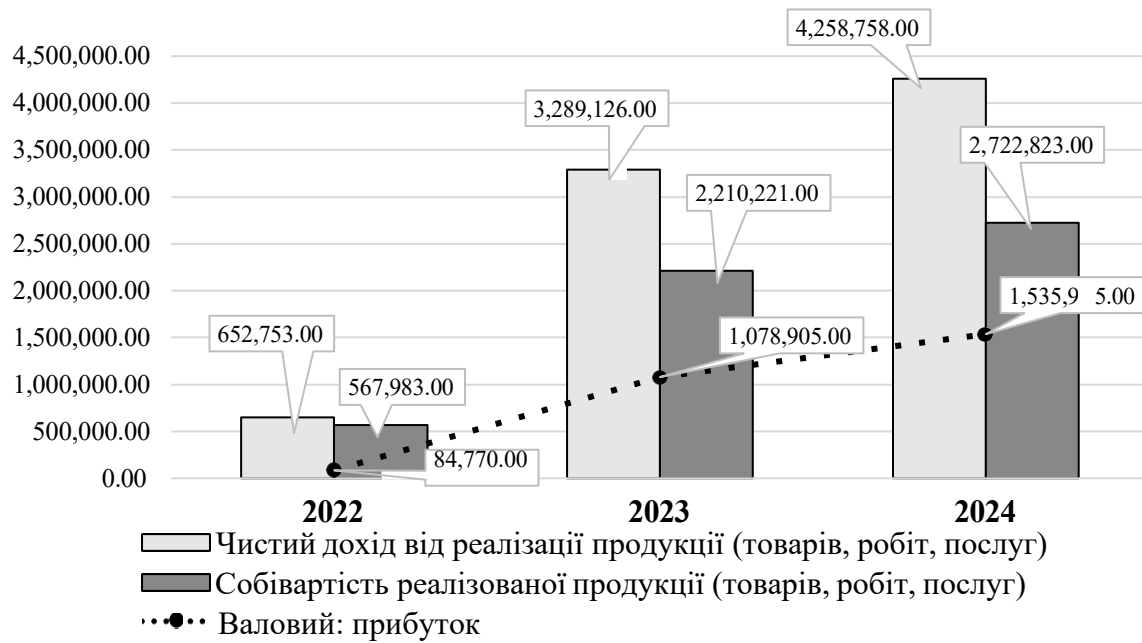

Рисунок 2.7 – Динаміка результатів діяльності ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр. (тис. грн)

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Управління прибутковістю підприємства також полягає і в управлінні його основною діяльністю. Саме тому, важливим є комплексна оцінка основних аспектів діяльності ТОВ «Київхліб» для визначення рівня управління його прибутковістю. У табл. 2.2 наведені показники, що характеризують основну діяльність ТОВ «Київхліб».

Таблиця 2.12 – Аналіз ефективності управління ТОВ «Київхліб» за 2022-2024 рр.

Показник	Роки			Абсолютне відхилення	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6
<i>Показники ефективності використання основних фондів</i>					
Фондовіддача, грн/грн	176,92	152,67	87,61	-24,25	-65,06
Фондомісткість, грн/грн	0,006	0,007	0,011	0,001	0,005
Фондоозброєність, тис. грн/особу	27,33	22,12	49,96	-5,21	27,84
Рентабельність основних фондів	-7,53	2,13	0,20	9,65	-1,93
<i>Показники ефективності використання трудових ресурсів</i>					
Продуктивність праці, тис. грн./особу	4 835,21	3 376,93	4 376,94	-1 458,28	1 000,01
Рентабельність праці	-0,795	0,230	0,036	1,03	-0,19
<i>Показники ефективності використання активів</i>					
Коефіцієнт оборотності активів	2,24	4,98	5,63	2,74	0,65

Продовження таблиці 2.12.

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,75	6,43	9,27	3,67	2,84
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, дні	133	57	39	-75,72	-17,39
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,14	5,01	5,97	2,87	0,96
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, дні	170,83	72,83	61,13	-98,00	-11,70
<i>Показники рентабельності</i>					
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,10	0,07	0,01	0,16	-0,06
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	2,00	-9,45	0,42	-11,45	9,87
Коефіцієнт рентабельності діяльності	-0,05	0,02	0,004	0,07	-0,02

Джерело: побудовано та розраховано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Аналізуючи основну діяльність ТОВ «Київхліб», зробимо висновки по кожному блоку:

Ефективність використання основних фондів. Попри зростання фондоозброєності на 27,84 тис. грн\особу у 2024 році, порівняно з 2023 роком, фондівіддача щорічно скорочується, тобто на одну гривню вартості основних засобів сума чистого доходу скорочується. Також негативним індикатором є значне зменшення рентабельності основних засобів, яка у 2024 році становила лише 0,2. На рис. 2.8 представлена динаміка описаних вище показників досліджуваного підприємства.

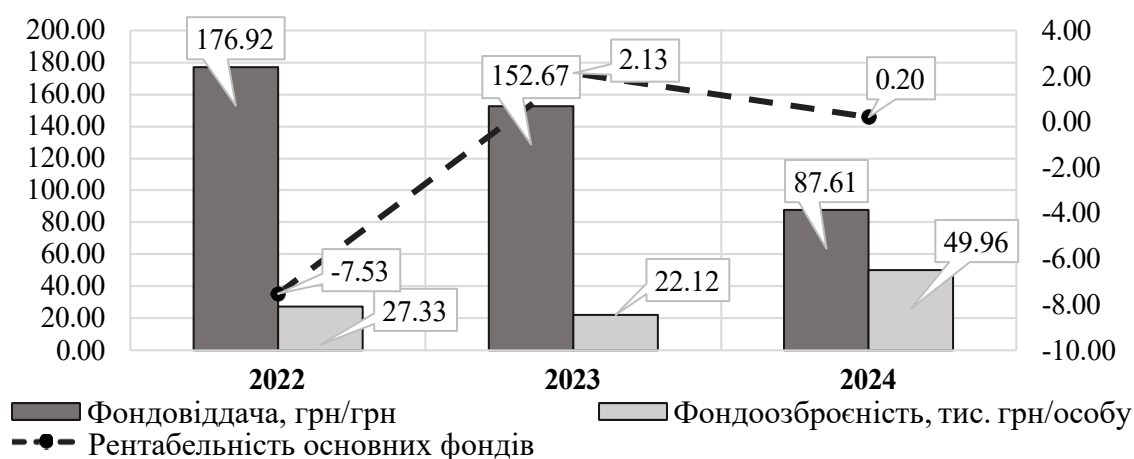

Рисунок 2.8 – Динаміка показників ефективності використання основних фондів ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр.

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Ефективність використання трудових ресурсів. Продуктивність праці у 2024 році становила 4 376,94 тис. грн/особу, що на 1 000 тис. грн більше за попередній рік, проте рентабельність праці, навпаки, скоротилась з 0,23 до 0,036. На рис. 2.9 представлена динаміка описаних вище показників досліджуваного підприємства.

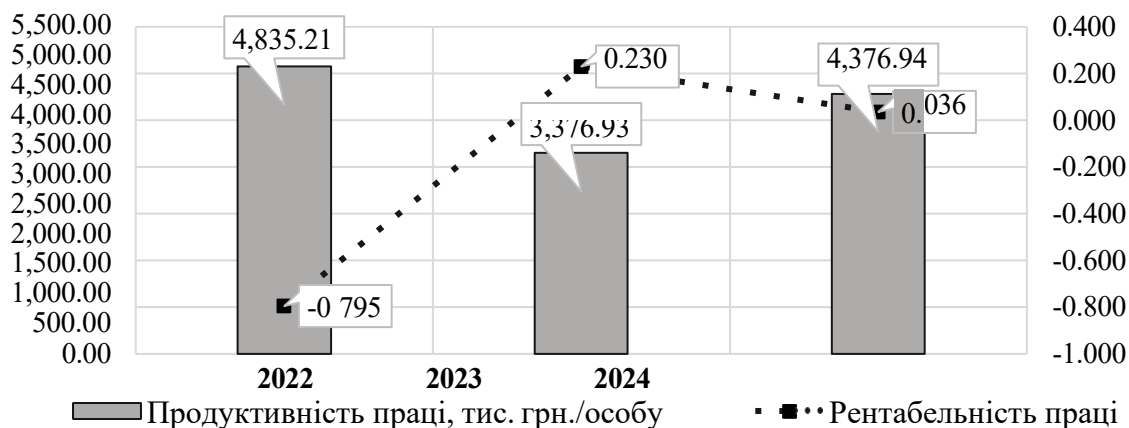

Рисунок 2.9 – Динаміка показників ефективності використання трудових ресурсів ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр.

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Ефективність використання активів. Тривалість обороту дебіторської та кредиторської заборгованості щорічно знижується, що говорить про хороший рівень ділової активності ТОВ «Київхліб». На рис. 2.10 представлена динаміка описаних вище показників досліджуваного підприємства.

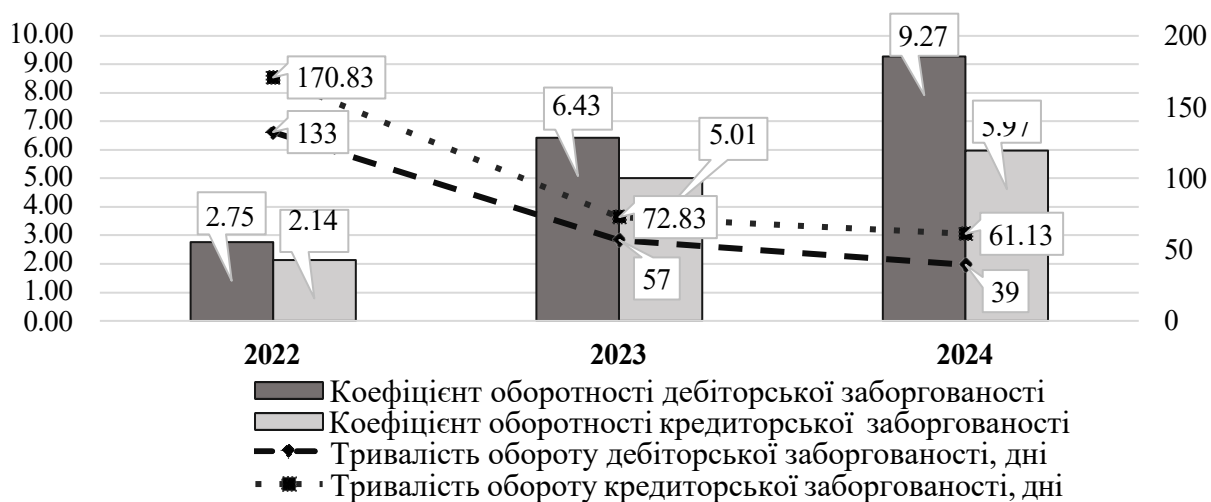

Рисунок 2.10 – Динаміка показників ефективності використання активів ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр.

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Рентабельність. Збитковість підприємства у 2022 році є причиною від'ємних значень показників рентабельності ТОВ «Київхліб». Спостерігається зростання

коефіцієнту рентабельності власного капіталу, проте коефіцієнти рентабельності активів та діяльності – на дуже низькому рівні. На рис. 2.11 представлена динаміка описаних вище показників досліджуваного підприємства.

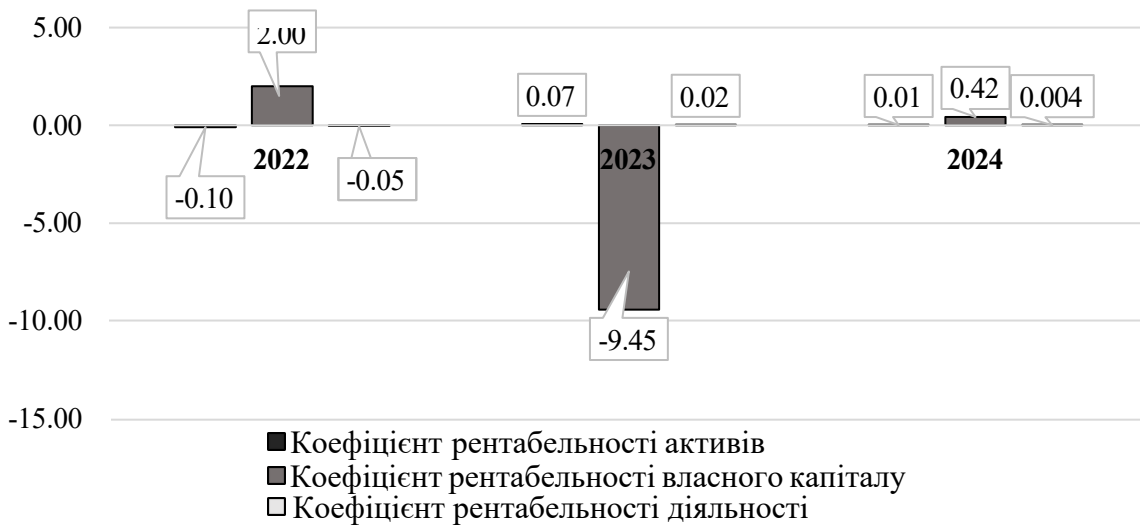

Рисунок 2.11 – Динаміка показників рентабельності ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр.

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

На основі проведеного дослідження управління основної діяльності можемо зробити висновок про ймовірність банкрутства підприємства. Задля визначення рівня такої ймовірності скористаємось моделлю діагностики ймовірності банкрутства В.П. Мартиненко, яка має наступний зміст:

$$Z = 1,0 K1 + 2,5 K2 + 2,86 K3 + 2,0 K4 + 3,33 K5 \quad (3.1),$$

де Z – рівень життєздатності промислового підприємства;

$K1$ – коефіцієнт поточної ліквідності;

$K2$ – коефіцієнт абсолютної ліквідності;

$K3$ – коефіцієнт маневреності власного капіталу;

$K4$ – коефіцієнт майна виробничого значення;

$K5$ – коефіцієнт рентабельності реалізації продукції.

	дуже висока	висока	середня	низька
Z	2,25	4,15	5	

Рисунок 2.6 – Ймовірність банкрутства за Мартиненком В.П.

Джерело: [71, ст. 82].

Використовуючи цю модель та дані ТОВ «Київхліб» проведемо розрахунок рівня життєздатності підприємства. У табл. 2.13 наведені всі складові моделі В.П. Мартиненка для ТОВ «Київхліб»

Таблиця 2.13 – Ймовірність банкрутства ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр. за моделлю В.П. Мартиненка

Показник	Роки		
	2022	2023	2024
1	2	3	4
К1– коефіцієнт поточної ліквідності	0,931	1,000	0,984
К2– коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,009	0,059	0,048
К3– коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,507	-0,004	-0,409
К4– коефіцієнт майна виробничого значення	0,048	0,115	0,143
К5– коефіцієнт рентабельності реалізації продукції	-0,043	0,014	0,002
Z	5,218	1,414	0,229
Ймовірність банкрутства	низька	дуже висока	дуже висока

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Отже, як бачимо з розрахунків, ймовірність настання банкрутства у ТОВ «Київхліб» – дуже висока.

Згідно з наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14, для оцінки фінансового стану українських підприємств пропонується використовувати коефіцієнт Бівера [72, ст. 27].

$$\text{Коефіцієнт Бівера} = (\text{ЧП} - \text{НА}) / (\text{ДЗ} + \text{ПЗ}) \quad (3.2)$$

Якщо значення КБ > 0,4, то підприємству банкрутство не загрожує, коли протягом тривалого періоду КБ < 0,2 – це означає формування незадовільної структури балансу.

Таблиця 2.14 – Ймовірність банкрутства ТОВ «Київхліб» за період 2022-2024 рр. за коефіцієнтом Бівера

Показник	Роки		
	2022	2023	2024
1	2	3	4
Чистий фінансовий результат: прибуток(+), збиток(-), тис. грн	-27 770,00	45 835,00	9 693,00
Амортизація, тис. грн	1 771,00	9 355,00	25 855,00
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн	0	18 427,00	23 132,00
Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн	611 030,00	701 577,00	728 176,00
Коефіцієнт Бівера	-0,048	0,051	-0,022
Ймовірність банкрутства	дуже висока	дуже висока	дуже висока

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Отже, як видно з табл. 2.13 та 2.14, протягом період 2023-2024 зростає дуже високий рівень банкрутства для ТОВ «Київхліб». Таким чином, для досліджуваного суб'єкта господарювання важливим є оптимізація структури активів та удосконалення системи управління прибутковістю підприємства, адже ТОВ «Київхліб» не у повній мірі використовує наявний виробничо-господарський потенціал, що вимагає пошуку напрямів і резервів покращення прибутковості.

2.4 Факторний аналіз чинників впливу на процес формування прибутковості ТОВ «Київхліб»

Однією з основних переваг застосування математичного моделювання в процесі аналізу окремих функціональних сфер діяльності економічної системи або бізнес-структури є можливість виявлення та кількісної оцінки ступеня впливу та взаємозалежності внутрішніх факторів на об'єкт дослідження. У контексті дослідження проблеми ефективного управління прибутковістю підприємства такий підхід набуває особливого значення. Це пов'язано з тим, що здатність економічної одиниці ефективно реалізовувати цю управлінську орієнтацію залежить від широкого спектру внутрішніх і зовнішніх факторів, а оцінка їх впливу на основі апарату математичного моделювання може забезпечити обґрунтованість і наукову об'єктивність при формуванні перспективних шляхів розвитку та прийнятті конкретних рішень

У контексті проблеми забезпечення ефективної реалізації управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» та з урахуванням результатів, отриманих у попередньому підрозділі роботи, доцільно визначити перелік ключових факторів, що впливають на результативність цього напрямку управлінської діяльності ТОВ «Київхліб». Тому пропонується обрати метод факторного аналізу як основний методологічний підхід для побудови відповідних моделей, оскільки він надає можливість кількісної ідентифікації параметрів зв'язку між внутрішніми елементами системи управління, втілених у відповідних показниках аналізу.

Економічна наука розробила два основних напрямки, в яких можуть бути реалізовані методи факторного аналізу: детермінований та стохастичний. Детермінований факторний аналіз проводиться тоді, коли зв'язок між результативними показниками та параметрами, що аналізуються, чітко зафіксований. Стохастичний факторний аналіз, навпаки, спрямований на вивчення невизначених і часто опосередкованих зв'язків між факторними ознаками. З огляду на вищезазначене, пропонується обрати метод стохастичного факторного аналізу через складність досліджуваного явища та неможливість зведення його до чітких функціональних залежностей.

У цьому дослідженні було використано метод головних компонент. Метод головних компонент передбачає виділення з основного масиву факторних ознак відповідних компонент, які пов'язують обрані факторні ознаки, але між самими компонентами не існує кореляції. Крім того, цей метод дозволяє розрахувати ступінь впливу кожної компоненти на досліджуване явище. Реалізація імовірнісного факторного аналізу методом головних компонент спочатку вимагає формування масиву факторних ознак (набору вхідних даних (табл. 2.15, табл. 2.16)).

Таблиця 2.15 – Перелік факторних ознак і їх позначення

Позначення	Назва факторної ознаки
1	2
K1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
K2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
K3	Валовий: прибуток
K4	Інші операційні доходи
K5	Адміністративні витрати
K6	Витрати на збут
K7	Інші операційні витрати
K8	Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (+)/збиток (-)
K9	Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (+)/збиток (-)
K10	Витрати (дохід) з податку на прибуток
K11	Чистий фінансовий результат: прибуток (+)/збиток (-)
K12	Фондовіддача, грн/грн
K13	Фондоозброєність, тис. грн/особу
K14	Рентабельність основних фондів
K15	Продуктивність праці, тис. грн./особу
K16	Кількість працівників
K17	Витрати на оплату праці
K18	Середньорічний обсяг активів

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Таблиця 2.16 – Вхідний масив даних для проведення факторного аналізу ефективності управління прибутковістю ТОВ «Київхліб».

Позначення	2023 рік, 3 міс	2023 рік, 6 міс	2023 рік, 9 міс	2023 рік, 12 міс	2024 рік, 3 міс	2024 рік, 6 міс	2024 рік, 9 міс	2024 рік, 12 міс
1	2	3	4	5	6	7	8	9
K1	652 126,00	1 359 815,00	2 259 850,00	3 289 126,00	972 850,00	1 993 905,00	3 063 740,00	4 258 758,00
K2	503 677,00	975 402,00	1 557 795,00	2 210 221,00	603 839,00	1 250 484,00	1 943 924,00	2 722 823,00
K3	148 449,00	384 413,00	702 055,00	1 078 905,00	369 011,00	743 421,00	1 119 816,00	1 535 935,00
K4	3 581,00	4 334,00	51 676,00	56 288,00	4 065,00	11 430,00	15 953,00	1 535 935,00
K5	11 629,00	30 704,00	54 366,00	80 305,00	25 472,00	54 024,00	83 744,00	121 889,00
K6	127 113,00	337 882,00	606 493,00	930 440,00	319 094,00	654 152,00	1 008 106,00	1 411 609,00
K7	6 614,00	13 723,00	55 491,00	67 112,00	12 423,00	18 825,00	26 101,00	39 290,00
K8	6 674,00	6 438,00	37 381,00	57 336,00	16 087,00	27 850,00	17 818,00	16 662,00
K9	6 740,00	6 504,00	37 448,00	56 061,00	15 372,00	27 015,00	16 750,00	12 568,00
K10	0,00	0,00	497,00	10 226,00	2 848,00	4 948,00	3 101,00	2 875,00
K11	6 740,00	6 504,00	36 951,00	45 835,00	12 524,00	22 067,00	13 649,00	9 693,00
K12	81,44	166,05	97,91	152,67	28,52	61,34	99,01	87,61
K13	8,48	8,29	23,53	22,12	38,03	35,30	36,88	49,96
K14	0,84	0,79	1,60	2,13	0,37	0,68	0,44	0,2
K15	690,81	1 376,33	2 303,62	3 376,93	1 084,56	2 164,93	3 651,66	4 376,94
K16	944	988	981	974	897	921	839	973
K17	46 548,00	91 095,00	141 715,00	198 965,00	56 297,00	119 196,00	188 326,00	270 567,00
K18	755 690,00	787 402,50	583 280,00	660 674,50	630 114,50	616 588,50	678 267,50	756 908,50

Джерело: побудовано автором на основі звітностей ТОВ «Київхліб».

Для реалізації поставленої задачі, а саме проведення відповідних розрахунків за методом факторного аналізу, було застосовано програмне забезпечення IBM SPSS Statistics 20.

Використовуючи дану програму було реалізована наступна послідовність дій:

1. Уведення вхідного масиву факторних ознак (табл. 2.16).
2. У розділі «Аналіз» обрано «Зниження розмірності» та метод «Факторний аналіз».
3. У меню «Факторного аналізу» було обрано:
  - У розділі «Виділення факторів» обрано метод головних компонент та виведення неповернутої матриці, графіку власних значень.
  - У розділі «Значення факторів» обрано метод Бартлета та виведення коефіцієнтів значень факторів.
  - У розділі «Обертання» обрано метод Варімакс з виведенням обернутих рішень та графіків навантажень.

На основі обраних параметрів було проведено розрахунки за методом факторного аналізу головних компонент, у результаті якого сформовано таблицю

сукупної поясненої дисперсії, що відображає результат виявлення головних компонент за обраними факторними ознаками (табл. 2.17).

Таблиця 2.17 – Сукупна пояснена дисперсія

Компонента	Початкові власні значення			Суми квадратів навантажень вилучення			Суми квадратів навантажень обертання		
	Разом	% Дисперсії	Кумулятивний %	Разом	% Дисперсії	Кумулятивний %	Разом	% Дисперсії	Кумулятивний %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	13,021	72,338	72,338	13,021	72,338	72,338	9,493	52,741	52,741
2	4,979	27,662	100,000	4,979	27,662	100,000	8,507	47,259	100,000

Джерело: побудовано автором на основі розрахунків.

Виходячи з отриманих у табл. 2.17 даних бачимо, що сформований масив факторних ознак можна згрупувати у 2 головні компоненти, при цьому, базуючись на представлених значеннях подальше виокремлення компонент є недоцільним. Найбільшим ступенем впливу, за результатами розрахунків, на показник ефективності управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» чинить перша компонента – 72,3%, вплив другої компоненти знаходиться на рівні 27,7%.

З метою більш деталізованого представлення отриманих даних пропонуємо розглянути дані матриці обернених компонент з відповідним виокремленням факторних ознак, які на лежать до тієї чи іншої компоненти (табл. 2.18).

Таблиця 2.18 – Обернені компоненти

Змінні	Компонента	
	1	2
1	2	3
K1	0,631	0,776
K2	0,656	0,754
K3	0,591	0,806
K4	-0,084	0,996
K5	0,550	0,835
K6	0,533	0,846
K7	0,983	0,183
K8	0,987	0,163
K9	0,993	0,120
K10	0,641	-0,767
K11	0,994	0,112

Продовження таблиці 2.18.

1	2	3
K12	-0,163	-0,987
K13	-0,275	0,961
K14	0,907	0,422
K15	-0,994	0,110
K16	0,812	0,584
K17	0,601	0,799
K18	0,681	0,733

Джерело: побудовано автором на основі розрахунків.

Досліджуючи представлені у табл. 2.18 дані слід зазначити, що для першої компоненти наявність найвищого рівня кореляційного зв'язку притаманне факторним ознакам K9, K11, K8 та K7, цей зв'язок має позитивний характер, адже коефіцієнти зі знаком «+». Разом з тим, найвищі рівні негативного кореляційного зв'язку з першою компонентною характерні лише для змінної K15. Розглядаючи аналогічні результати для другої компоненти, відзначимо, що високий ступінь кореляції факторної ознаки з відповідною компонентною має місце для K4 та K13. Водночас, високі значення негативного кореляційного взаємозв'язку даної компоненти та аналізованих факторних ознак фіксується для компонент (K12, K10).

Отже, узагальнимо отриманий результат проведеного факторного аналізу впливу чинників на формування ефективності управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» надавши економічне трактування змісту виокремлених у ході аналізу головних компонент.

Таблиця 2.19 – Структура факторів

Компонента 1	Компонента 2
1	2
Інші операційні витрати	Чистий дохід від реалізації продукції
Фінансовий результат від операційної діяльності	Собівартість реалізованої продукції
Фінансовий результат до оподаткування	Валовий: прибуток
Чистий фінансовий результат	Інші операційні доходи
Рентабельність основних фондів	Адміністративні витрати
Продуктивність праці	Витрати на збут
Кількість працівників	Витрати (дохід) з податку на прибуток
	Фондовіддача
	Фондоозброєність
	Витрати на оплату праці
	Середньорічний обсяг активів

Джерело: побудовано автором на основі розрахунків.

За результатами аналізу, **перша складова** з найвищим рівнем впливу на аналізовані показники (72,3%) відображає чітку залежність ефективності управління прибутковістю підприємства від ознак, управління якими на підприємстві відбувається з метою покращення його конкурентоспроможності, і, як наслідок, збільшення його дохідності. Тоді як **друга складова** відчуває найбільшого впливу з боку ознак, що є інструментами досягнення стратегічних цілей підприємства.

Таким чином, узагальнюючи результати побудови математичної моделі оцінки впливу факторів на формування ефективного управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» та виходячи з якісного складу та кількісного впливу, виявлених в ході аналізу головних компонент, можемо зробити висновок, що розробка подальших рекомендацій щодо вирішення проблем, виявлених у цьому напрямі дослідження ТОВ «Київхліб», має базуватися на удосконаленні фінансових аспектів управління.

Висновки до розділу 2

Для дослідження було обрано ТОВ «Київхліб». Основна діяльність Товариства пов'язана з оптовою торгівлею хлібобулочними виробами (код виду економічної діяльності – 46.36). Серед основних конкурентів ми можемо зазначити основними конкурентами: ТОВ «Хлібні Інвестиції» (ТМ «ЦарХліб»), ТОВ «Українсько-Словенське Підприємство "Хлібопекарський Комплекс "Кулиничівський"» (ТМ «Кулиничі»), ТОВ «ЛК-ТРАНС» (ТМ «Національні традиції»), а також велика кількість міні-пекарень.

Зростання доходу в 2023, 2024 роках свідчить про низьку залежність підприємства від зовнішнього ринку, але при цьому ми також можемо відмітити поступовий спад приросту доходу (виручка) від реалізації продукції (робіт, товарів, послуг) в 2024 році відносно 2023 року та зменшення чистого прибутку на 36 142,00 тис. грн. Виникнення такої ситуації пов'язане насамперед із настанням воєнного стану в Україні, так як ми знаємо що свою діяльність ТОВ «Київхліб» впроваджує на території м. Київ та Київської області, а ми розуміємо що з настанням 24 лютого 2022 року споживчий ринок на цій території зазнав великих втрат (великий відтік людей з

даної місцевості). Як наслідок скоротилося виробництво хлібобулочних виробів. Але з 2024 року ми бачимо поступове зростання доходу від реалізації на 969 632 тис грн. Провівши аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості ТОВ «Київхліб», можна стверджувати, що наразі компанія перебуває в критичному стійкому фінансовому стані, наявне посилення залежності від зовнішніх джерел фінансування, як результат – поступову втрату фінансової автономії. За оцінкою ефективності використання основних засобів, оборотних активів та трудових ресурсів підприємства, можемо констатувати той факт, що підприємство неефективно використовує свої активи, що також і підтверджується низьким рівнем рентабельності основних засобів. ТОВ «Київхліб» демонструє певні позитивні та негативні тенденції у своїй діловій активності. Є покращення в деяких показниках у 2024 році, однак є також й проблемні моменти, які потребують уваги. На основі аналізу діяльності ТОВ «Київхліб» можна заявити, що його кадрова структура відзначається стабільністю. Основним пріоритетом компанії є акцентування уваги на соціальних та економічних аспектах, спрямованих на підвищення продуктивності праці, включаючи заходи щодо підвищення кваліфікації та мотивації персоналу. Проте, для досягнення максимальної продуктивності праці, крім внутрішніх стратегій управління персоналом, важливо також акцентувати увагу на внутрішніх організаційних змінах та адаптації до зовнішніх умов.

На основі проведеного дослідження управління основної діяльності можемо зробити висновок про ймовірність банкрутства підприємства. Розрахована ймовірність настання банкрутства за моделлю В.П. Мартиненка у ТОВ «Київхліб» – дуже висока. Таким чином, для досліджуваного суб'єкта господарювання важливим є оптимізація структури активів та удосконалення системи управління прибутковістю підприємства, адже ТОВ «Київхліб» не у повній мірі використовує наявний виробничо-господарський потенціал, що вимагає пошуку напрямів і резервів покращення прибутковості.

У контексті проблеми забезпечення ефективної реалізації управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» та з урахуванням результатів, отриманих у попередньому підрозділі роботи, доцільно визначити перелік ключових факторів, що

впливають на результативність цього напрямку управлінської діяльності ТОВ «Київхліб». Тому було обрано метод факторного аналізу як основний методологічний підхід для побудови відповідних моделей. За результатами аналізу, перша складова з найвищим рівнем впливу на аналізовані показники (72,3%) відображає чітку залежність ефективності управління прибутковістю підприємства від ознак, управління якими на підприємстві відбувається з метою покращення його конкурентоспроможності, і, як наслідок, збільшення його дохідності. Тоді як друга складова відчуває найбільшого впливу з боку ознак, що є інструментами досягнення стратегічних цілей підприємства. Таким чином, виходячи з якісного складу та кількісного впливу, виявлених в ході аналізу головних компонент, можемо зробити висновок, що розробка подальших рекомендацій щодо вирішення проблем, виявлених у цьому напрямі дослідження ТОВ «Київхліб», має базуватися на удосконаленні фінансових аспектів управління.

РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТОВ «КИЇВХЛІБ»

3.1. Проблеми ефективної реалізації економічного інструментарію в процесі формування прибутковості підприємств та шляхи їх вирішення

Ефективна система управління процесом формування прибутковості сприяє стабільному функціонуванню та сталому розвитку підприємства через виконання завдань із забезпечення зростання наступних індикаторів:

- 1) рівень фінансових ресурсів підприємства;
- 2) приріст ринкової вартості підприємства;
- 3) рівень достатку власників бізнесу;
- 4) інвестиційна привабливість;
- 5) рівень платоспроможності та ліквідності підприємства;
- 6) ефективність системи виявлення та запобігання ризиків;
- 7) рівень соціально-екологічного розвитку підприємства тощо [73, ст. 174].

О. Стрішенець пропонує деякі напрями удосконалення управління процесом формування прибутковості підприємства, з якими ми погоджуємося [74, ст. 4-5]:

1. Зростання обсягів реалізації продукції, застосовуючи заходи з удосконалення товарної, цінової та збутової політик підприємства.

2. Чітке делегування задач з управління прибутком на визначених виконавців, застосування ефективної системи мотивації працівників, створення комфортних умов праці, удосконалення організаційної культури підприємства.

3. Атестація персоналу, планування заходів щодо підвищення його кваліфікації, що дозволить застосовувати сучасні методичні прийоми управління прибутком, якісне планування та впровадження комплексних управлінських рішень.

4. Планування та вживання заходів щодо збільшення руху оборотних коштів, скорочення різного роду запасів, максимально швидкого просування готової продукції від виробника до споживача.

5. Підвищування якості та конкурентоспроможності продукції для зростання продажів продукції, тим самим збільшуючи прибуток компанії, а потім інвестуючи частину прибутку в розвиток компанії.

6. Впровадження процесних інновацій у діяльність компанії, що дозволить більш ефективно використовувати ресурси компанії та збільшити продажі продукції.

Для забезпечення ефективної системи управління прибутком підприємства сьогодні вкрай важливим є її орієнтація на концепцію сталого розвитку. Розглядаючи взаємодію цих двох систем необхідно розуміти, що сталий розвиток – це концепція управління підприємством, яке знаходиться у багатофакторному зовнішньому та внутрішньому середовищі, основний з яких обмеженість наявних ресурсів, у тому числі природніх та людських.

Процес управління прибутковістю суб'єкта господарювання має відбуватися у правильній послідовності для забезпечення реалізації мети та задач такого управління. Управління прибутковістю можна розділити на два основні напрями: управління формуванням та розподілом прибутку. Щодо політики управління формуванням прибутку підприємства, то вона повинна мати за головну мету максимізацію розміру позитивного фінансового результату за допомогою виконання завдань із забезпечення збільшення обсягів його діяльності, підвищення ефективності використання основних засобів, оптимізації запасів та структури оборотних засобів, підвищення продуктивності праці та всієї системи управління підприємством. Політика управління розподілом прибутку підприємства повинна бути віддзеркаленням основних вимог загальної стратегії розвитку суб'єкта господарювання, а також забезпечувати підвищення рівня його капіталізації, генерувати необхідні обсяги інвестиційних ресурсів, задовольняти матеріальні інтереси власників бізнесу та його працівників.

Дії в межах механізму управління прибутком підприємства повинні мати характер самих управлінських рішень, а також інформаційного забезпечення для прийняття управлінських рішень в рамках управління прибутком.

Також, ми вважаємо за необхідне формувати таку систему управління прибутком підприємства, яка буде націлена на результати, що відповідають

компонентам сталого розвитку. Таким чином, нами запропонована структурно-логічна схема здійснення процесу управління прибутком підприємства, що представлена на рис. 3.1.

Рисунок 3.1 – Логіко-структурна схема управління прибутком підприємства в контексті сталого розвитку

Джерело: побудовано автором на основі [75, ст. 150; 76, ст. 305].

Економічна складова сталого розвитку у контексті управління прибутковість підприємства проявляється у таких індикаторах:

- зростання економічних показників;
- раціональна організація господарських процесів шляхом оптимізації використання наявних природних ресурсів підприємства;
- збалансованість якісних і кількісних показників (збільшення кількості при збереженні належного рівня якості);

- Довгострокова підтримка на відповідних рівнях розвитку.

Соціальний компонент проявляється у наступних індикаторах:

- створення ефективної системи управління персоналом та запобігання проблемам у системі управління;
- культурна та соціальна стабільність на підприємстві.

Екологічний складова сталого розвитку підприємства проявляється у:

- організації виробничих процесів, що сприяють мінімізації шкоди навколишньому середовищу;
- корпоративній та соціальній відповідальності суб'єкта господарювання;
- відповідності стандартам безпеки та екологічним вимогам технології виробництва [76, ст. 301].

Вважаємо, що застосування окресленої системи на ТОВ «Київхліб» сприятиме удосконаленню управління процесом формування його прибутковості з метою забезпечення сталого розвитку.

Оскільки, як було сказано раніше, механізм управління прибутковістю підприємства має розпочинатися із забезпечення інформацією для здійснення управлінських рішень, проведемо маркетингове дослідження стану споживчого ринку хлібної продукції, у межах якого і функціонує ТОВ «Київхліб», та перспектив його розвитку.

Для аналізу асортиментного ряду та цінової сегментації продукції ринку хліба та хлібобулочних виробів було обрано три найбільших супермаркети в Україні: АТБ (ТОВ «АТБ», м. Дніпро, з показником чистого доходу від реалізації продукції за 2024 рік – 181 млрд грн [77]), Фора (ТОВ «ФОРА» у структурі компанії FozzyGroup, м. Київ) – 29,5 млрд грн [78]) та Metro (ТОВ «МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ Україна», м. Київ) – 25,6 млрд грн [79]). Аналіз проводився з огляду на дані офіційних сайтів вибраних для дослідження супермаркетів станом на початок жовтня 2024 року.

1. Супермаркет «АТБ»

На офіційному веб-сайті супермаркету «АТБ» хлібна продукція згрупована у категорію товарів, що має назву «Хлібобулочні вироби» [75]. Ця категорія представлена 7 групами товарів (рис. 3.2).

Рисунок 3.2 – Знімок екрану веб-сайту супермаркету «АТБ»

Джерело: [77].

«Булочні, листкові вироби» представлені такими товарами, як булочки для бургерів та для хот-догів, булка з начинкою, здоба круасани.

У підкатегорії «Гаряча випічка» можна знайти наступні товари: хліб, кекси здоба, пиріжки власного виробництва мережі «АТБ».

Виокремлений вид хлібної продукції «Батон» представлений двома видами: нарізаний та ненарізаний.

У підкатегорії «Хлібці» є такі види житні, рисові, вівсяно-перлові, гречані, кукурудзяні, пшенично-вівсяні, цільозернові).

У розділ «Хліб» потрапили такі види хлібу: цілий/половина та нарізаний/ненарізаний, пшеничний, пшенично-житній, житньо-пшеничний, зерновий, заварний, бездріжджовий.

«Сушка та сухарі» представлені такими товарами, як сушки, сухарі, соломка, вафельні корзинки та коржі, тарталетки та хлібні палочки.

Виокремлений вид хлібної продукції «Лаваш» представлений декількома видами: вірменський, цільозерновий, зі шпинатом.

Загалом на офіційному веб-сайті супермаркету «АТБ» у категорії «Хлібобулочні вироби» запропоновано 124 одиниці товарів, які представлені 22 торговими марками. Деякі показники за вищеописаними групами хлібної продукції представлено на рис. 3.3.

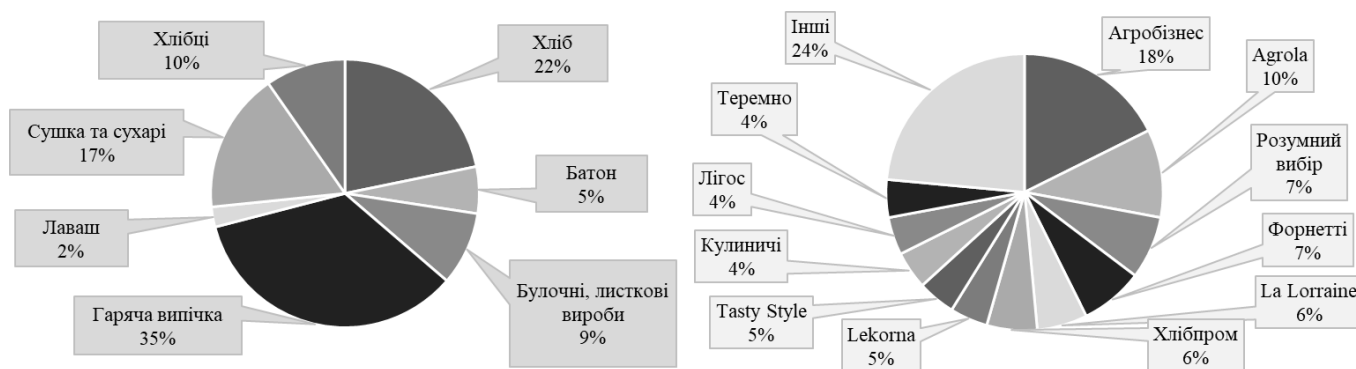

Рисунок 3.3 – Структури категорії «Хлібобулочні вироби» супермаркету «АТБ» за групою товарів і за торговими марками

Джерело: сформовано автором на основі [77].

Таким чином, найбільша частка серед різновидів підвидів категорії «Хлібобулочні вироби» у супермаркеті «АТБ» належить Гарячій випічці (35%), Хлібу (22%) і Сушці та сухарям (17%).

ТМ «Агробізнес» (Тернопільська обл., ТОВ «Агробізнес»), представляє 18% відповідної категорії товарів, ТМ «Agrola» (м. Львів, ПрАТ «Концерн Хлібпром») – 10%, ТМ «Розумний вибір» (м. Дніпро, ТОВ «АТБ-Маркет») – 7%.

Нижче наведено назви та ціни найдорожчих та найдешевших позицій найпопулярніших груп товарів у категорії «Хлібобулочні вироби» у супермаркеті «АТБ» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Аналіз найдорожчих та найдешевших позицій найпопулярніших груп товарів у категорії «Хлібобулочні вироби» (АТБ)

Група товарів	Найдешевший товар у групі		Найдорожчий товар у групі	
	Назва	Ціна, грн	Назва	Ціна, грн
1	2	3	4	5
Гаряча випічка	Пекач з картоплею без/уп (70 г)	12,30	Сінабон з абрикосом без/уп (130 г)	49,00
Хліб	Хліб ТМ «Теремно» Європейський тостовий нарізаний (330 г)	15,30	Хліб ТМ «Agrola» заварний з соняшниковим насінням (400 г)	30,5
Сушка та сухарі	Соломка ТМ «Розумний вибір» (80 г)	9,20	Тарталетка ТМ «Голпек» пісочна (120 г)	44,90

Джерело: сформовано автором на основі [77].

Загалом, найдешевший товар серед категорії «Хлібобулочні вироби» у супермаркеті «АТБ» – це Соломка ТМ «Розумний вибір» (80 г) – 9,20 грн, найдорожчий – Хлібці рисові ТМ «Sonko» глазуровані молочним шоколадом (65 г) –

53,50 грн.

2. Супермаркет «Фора»

На офіційному веб-сайті супермаркету «Фора» хлібна продукція згрупована у категорію товарів, що має назву «Хліб та випічка» [78]. Ця категорія представлена 6 групами товарів (рис. 3.4).

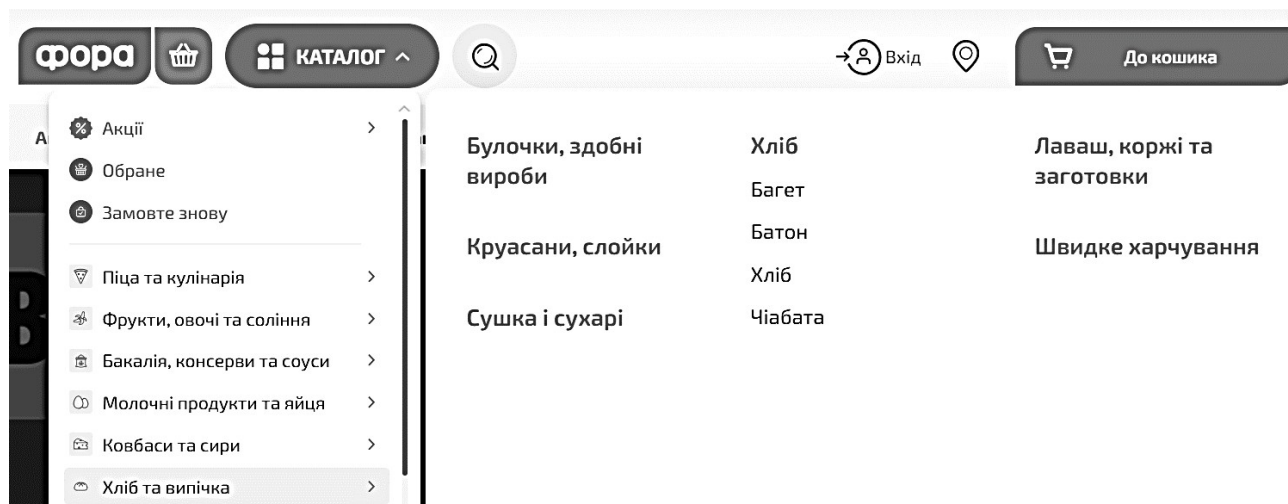

Рисунок 3.4 – Знімок екрану веб-сайту супермаркету «Фора»

Джерело: [76].

Група «Хліб» представлена декількома підвидами:

- Багет (гречаний, пшеничний, на заквасці).
- Батон (цілий та половина, нарізаний та ненарізаний; гірчичний, з висівками, молочний).
- Хліб (нарізаний/ненарізаний, цілий/половина; тостовий; заварний, житній, на заквасці, цільнозерновий, злаковий, з насінням, гірчичний, житньо-пшеничний; хлібці: житні, пшенично-гречані, кукурудзяні, з морською сіллю, рисові, із зерен пшениці).
- Чіабата (пшенична, бездріжджова, з сиром).

«Булочки, здобні вироби» представлені такими товарами, як пиріжки, булочки з начинкою та без начинки, пироги, рулети.

У розділ «Круасани, слойки» потрапили такі види хлібобулочної продукції: випічка з листового тіста з начинкою, круасани з начинкою,.

У підкатегорії «Сушка і сухарі» є такі види сухарі, сушка, соломка, пряники, грінки, гріссіні, брускети.

«Лаваш, коржі та заготовки» представлені такими товарами, як заготовка для піци, лаваш, тортілья, вафельні кошики, коржі вафельні.

Виокремлений вид хлібної продукції «Швидке харчування» представлений лише донатами.

Загалом на офіційному веб-сайті супермаркету «Фора» у категорії «Хліб та випічка» запропоновано 173 одиниці товарів, які представлені 32 торговими марками. Деякі показники за вищеописаними групами хлібної продукції представлено на рис. 3.5.

Рисунок 3.5 – Структури категорії «Хліб та випічка» супермаркету «Фора» за групою товарів і за торговими марками

Джерело: сформовано автором на основі [78].

Таким чином, найбільша частка серед різновидів підвидів категорії «Хліб та випічка» у супермаркеті «Фора» належить Булочкам, здобним виробам (33%), Хлібу (29%) і Лавашу, коржам та заготовкам (23%).

ТМ «Київхліб» (м. Київ, ТОВ «Київхліб») охоплює 30% відповідної категорії товарів, ТМ «Кулиничі» (м. Харків, ТОВ «Українсько-Словенське Підприємство "Хлібопекарський Комплекс "Кулиничівський"») – 16%, а 14% товарів – без торгової марки, а отже це власна супермаркету «Фора».

Нижче наведено назви та ціни найдорожчих та найдешевших позицій найпопулярніших груп товарів у категорії «Хліб та випічка» у супермаркеті «Фора» (табл. 3.6).

Таблиця 3.6 – Аналіз найдорожчих та найдешевших позицій найпопулярніших груп товарів у категорії «Хліб та випічка» (Фора)

Група товарів	Найдешевший товар у групі		Найдорожчий товар у групі	
	Назва	Ціна, грн	Назва	Ціна, грн
1	2	3	4	5
Булочки, здобні вироби	Пиріжок з гороховою начинкою (70 г)	10,90	Пиріжок Київхліб з вишнею 5 шт (400 г)	68,80
Хліб	Багет Французький міні (120 г)	12,90	Хлібці ТМ «Extrudo Crispins» органічні з гречкою та кіноа (100 г)	139,00
Лаваш, коржі та заготовки	Лаваш ТМ «Кулиничі» Вірменський тонкий (200 г)	20,90	Тортилья ТМ «Dijo» гриль пшенична (250 г)	74,90

Джерело: сформовано автором на основі [78].

У загальному у супермаркеті «Фора» найдешевший товар серед категорії «Хліб та випічка» – Соломка ТМ «Зірковий вибір» (80 г) – 8,90 грн, найдорожчий – Хлібці ТМ «Extrudo Crispins» органічні з гречкою та кіноа (100 г) – 139,00 грн.

На веб-сайті «Фори» є можливість обрати товар, використовуючи фільтр «Країна виробник». Таким чином, провівши дослідження за обраним фільтром та зробивши відповідні математичні розрахунки було встановлено, що понад 85% товарів у категорії «Хліб і випічка» представлено українськими виробниками, майже 4% належать румунському постачальнику (зокрема, круасани ТМ «Elmas Gigant»), 3% – виробники з Чехії (хлібці ТМ «Extrudo Crispins»), майже 2% – польські виробники (тортилья і заготовка для піци ТМ «Dijo»), решта – виробники з Болгарії, Греції, Іспанії, Італії, Португалії та Фінляндії.

3. Супермаркет «Метро»

На офіційному веб-сайті супермаркету «Метро» хлібна продукція згрупована у категорію товарів, що має назву «Хліб та хлібобулочні вироби» [79]. Ця категорія представлена 6 групами товарів (рис. 3.6).

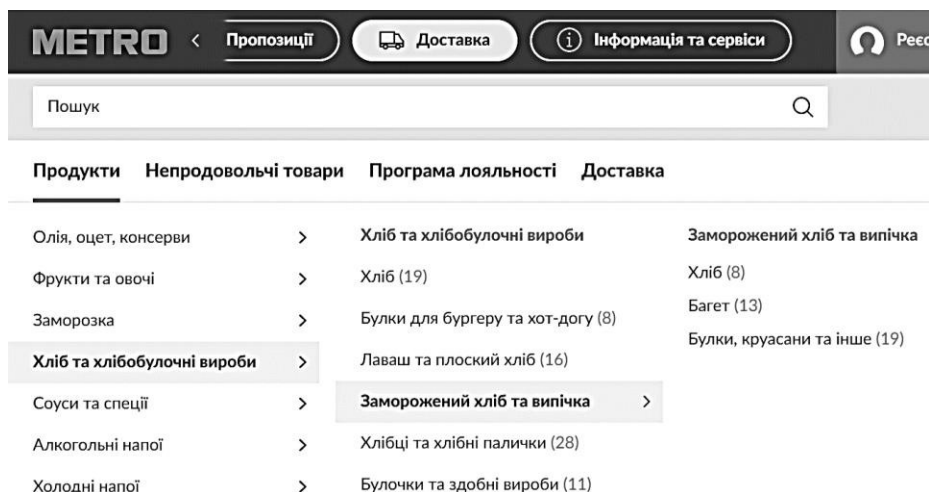

Рисунок 3.6 – Знімок екрану веб-сайту супермаркету «Метро»

Джерело: сформовано автором на основі [79].

Категорія «Заморожений хліб та випічка» представлена декількома підвидами:

- Хліб (хліб тостовий, з посипом, бездріжджовий, булочка молочна).
- Багет (багети для хот-дога, чіабати, гречані, пшеничні).
- Булки, круасани та інше (булки для бургеру, круасани, бріюш, донати, мафіни, бао парова).

У розділ «Хліб» потрапили такі види хлібу: цілий/половина та нарізаний/ненарізаний, пшеничний, безглютеновий, на заквасці, цільнозерновий, злаковий, тостовий.

«Хлібці та хлібні палички» представлені такими товарами, як палички хлібні, грінки, хлібці, коржі випечені для тортів, тарталетки, коржі вафельні, сухарі.

У підкатегорії «Булочки та здобні вироби» потрапили круасани.

Виокремлений вид хлібної продукції «Булки для бургеру та хот-догу» представлений такими товарними позиціями, як , булки для бургерів та хот-догів, хліб без скоринки, булки бріюш, вафлі бельгійські.

Загалом на офіційному веб-сайті супермаркету «Метро» у категорії «Хліб та хлібобулочні вироби» запропоновано 123 одиниці товарів, які представлені 29 торговими марками. Деякі показники за вищеописаними групами хлібної продукції представлено на рис. 3.6.

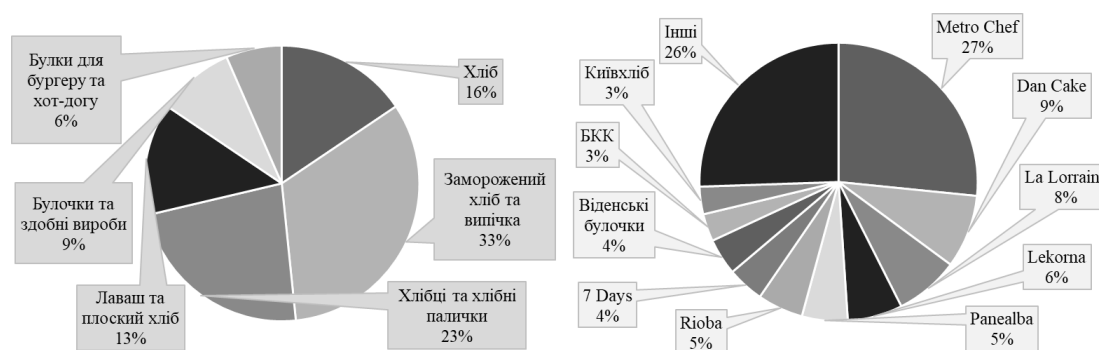

Рисунок 3.6 – Структури категорії «Хліб та хлібобулочні вироби» супермаркету «Метро» за групою товарів і за торговими марками

Джерело: сформовано автором на основі [79].

Таким чином, найбільша частка серед різновидів підвидів категорії «Хліб та хлібобулочні вироби» у супермаркеті «Метро» належить Замороженому хлібу та випічці (33%), Хлібцям та хлібним паличкам (23%) і Хлібу (16%).

Під ТМ «Metro Chef» (м. Київ, ТОВ «Метро Кеш Енд Кері Україна») представлено 27% хлібної продукції у супермаркеті «Метро», під ТМ «Dan Cake» (Польща, м. Хшанув, Dan Cake Polonia Sp. Z.o.o.) – 9%, під ТМ «La Lorraine» (Бельгія, м. Брюссель, La Lorraine Bakery Group) – 8%.

Нижче наведено назви та ціни найдорожчих та найдешевших позицій найпопулярніших груп товарів у категорії «Хліб та хлібобулочні вироби» у супермаркеті «Метро» (табл. 3.7).

Таблиця 3.7 – Аналіз найдорожчих та найдешевших позицій найпопулярніших груп товарів у категорії «Хліб та хлібобулочні вироби» (Метро)

Група товарів	Найдешевший товар у групі		Найдорожчий товар у групі	
	Назва	Ціна, грн	Назва	Ціна, грн
1	2	3	4	5
Заморожений хліб та випічка	Булка Кайзер ТМ «La Lorraine» мультизлакова заморожена (60 г)	12,50	Виріб хлібобулочний ТМ «Metro Chef» швидкозаморожений (20 x 75г)	749,00
Хлібці та хлібні палички	Хлібці Galleti ТМ «Хлібці Луганці» житні хрусткі (100 г)	17,90	Коржі ТМ «Fine Life» бісквітні випечені для тортів (400 г)	124,90
Хліб	Хліб ТМ «Цархліб» Український половинка в нарізці (475 г)	20,90	Хліб ТМ «Schär Pan Rustico» багатозерновий безглютеновий (250 г)	204,90

Джерело: сформовано автором на основі [79].

Загалом, найдешевший та найдорожчі товари серед категорії «Хліб та

хлібобулочні вироби» відповідають аналогічним товарам серед групи «Заморожений хліб та випічка». Таким чином, аналізуючи отримані результати дослідження, можемо бачити, що на вітчизняному ринку хліба та хлібобулочної продукції представлено широкий товарний асортимент з різноманіттям складових рецептур виробів (від звичайних пшеничних до безглютенових та цільнозернових) та з різною ціновою політикою (від соціальних товарів до преміум сегменту). Проте, одна із перспективних тенденцій, яку ми прослідкували, це розширення ринку замороженої хлібної продукції. Так, у супермаркеті «Метро» на цю категорію товарів припадає третина хлібної продукції.

Як зазначають науковці, на сьогодні існують основні тренди розвитку ринку хлібної продукції в Україні:

1) зміни форми співпраці з торговими мережами шляхом повернення їх до первісної спеціалізації – використання заморожених напівфабрикатів для посередництва між виробниками та споживачами та відмова від повного циклу виробництва хліба в мережі;

2) враховуючи поради дієтологів та інтереси споживачів, здійснення розширення сортів хлібних та хлібобулочних виробів у напрямку здорового харчування, вдосконалення дрібної свіжої продукції, збільшення продажів крафтових та високомаржинальних груп товарів;

3) утворення вертикально інтегровану структуру промислового виробництва з агровиробниками, зерносховищами та зернопереробними підприємствами для отримання якісної сировини за погодженими цінами в обумовлений термін [80, ст. 423-424].

Таким чином, для ТОВ «Київхліб» пропонується розширити товарний асортимент шляхом виробництва замороженої продукції. Ключовими перевагами виробництва «замороженого» хлібу є маловідходне виробництво, відсутність повернень товару, а також – можливість регулювати кількість випікання такого хлібу в залежності від попиту [81, ст. 27].

3.2 Обґрунтування економічної ефективності диверсифікації продукції з метою удосконалення процесу формування прибутковості ТОВ «Київхліб» для забезпечення його сталого розвитку

Сучасне суспільство прагне комфорту і зручності у повсякденному житті, що призводить до зростання інтересу до заморожених продуктів, у тому числі хлібної продукції. Заморожені хлібні та хлібобулочні вироби відіграють ключову роль у суспільстві, забезпечуючи різноманітність та зручність споживання, а також доступність продуктів харчування. Виробники пропонують споживачам можливість зберегти свіжість та якість продуктів на тривалий час, що особливо актуально в умовах сучасного ритму життя, коли часу для приготування їжі може бути недостатньо.

Виробництво заморожених хлібобулочних виробів є процес створення та підготовки різних видів хлібобулочної продукції, яка потім заморожується для подальшого зберігання та використання. Цей бізнес охоплює широкий спектр продуктів, включаючи хліб, булочки, тістечка, піцу, закуски та багато іншого. Основні етапи виробництва включають приготування тіста, формування та випікання виробів, охолодження та заморожування, а також упаковку та маркування готової продукції. Важливим аспектом виробництва заморожених хлібобулочних виробів є забезпечення високої якості та безпеки продукції, що потребує дотримання суворих стандартів виробництва та контролю якості.

На жаль, в умовах економічної кризи метою діяльності майже кожного хлібопекарського підприємства є не розширення асортименту та впровадження інноваційних технологій, а зниження собівартості продукції та прагнення до виживання. Але для того, щоб вижити на ринку, необхідно розробити довгострокову стратегію розвитку, яка базується на інноваціях та використовує інноваційні методи управління для залучення інвестицій. Саме виробництво «заморожених» хлібобулочних виробів є інноваційним шляхом розвитку українських хлібопекарських підприємств.

Загалом, розрізняють три види замороженого хліба:

1. Ready to prove – напівфабрикати з тіста, який потребує попереднього розстоювання та самого випікання. Тривалість приготування такого хліба становить 3-4 години.

2. Part bake (ready to bake) – продукт, який пройшов стадію розстоювання і перед процесом заморозки випечений на 80-90%. Тривалість приготування такого хліба становить 10-20 хвилин. Сутність технології полягає в тому, що процес випікання переривається у момент досягнення 80-90% готовності продукції, а потім відбувається шокова заморозка до -18°C усередині продукту. Таким чином, технологія дозволяє мати термін придатності хлібної продукції до 6 місяців і можливість у будь-який момент протягом цього терміну розморозити його і приготувати.

3. Full bake (ready to use) – технологія заморожування повністю приготованого хліба. Процес приготування вимагає лише розморозити його на повітрі або розігріти у духовій печі протягом 3–5 хвилин [81, ст. 25-26].

Виробництво заморожених хлібних та хлібобулочних виробів має низку **переваг**, які слід враховувати при прийнятті рішення:

- *Високий попит*: існує стабільний і зростаючий попит на заморожені хлібобулочні вироби, обумовлений зміною поведінки споживачів та збільшенням числа людей, що ведуть активний спосіб життя.
- *Зручність використання*: заморожені продукти надають зручний та швидкий спосіб приготування їжі, що робить їх привабливими для зайнятих людей та сімей.
- *Тривалий термін зберігання*: заморожені хлібобулочні вироби мають тривалий термін придатності, що дозволяє зменшити втрати та оптимізувати процеси постачання та реалізації.

Проте існують і **недоліки**:

- *Високі початкові інвестиції*: запуск виробництва потребує значних фінансових вкладень на купівлю обладнання, закупівлю сировини та інгредієнтів, а також витрати на рекламу та маркетинг.

– *Конкурентна боротьба*: ринок заморожених хлібобулочних виробів досить конкурентний, що вимагає розробки ефективної маркетингової стратегії та високої якості продукції для виділення серед конкурентів.

– *Необхідність дотримання стандартів якості та безпеки*: виробництво заморожених продуктів передбачає дотримання суворих стандартів якості та безпеки, що може вимагати додаткових витрат на сертифікацію та контроль якості продукції.

Сама технологія часткового випікання хлібної продукції має певні особливості, адже, порівнюючи із традиційною технологією, має наступні обмеження. Наприклад, важливо використовувати пшеничне борошно лише високої якості, що характеризується підвищеним вмістом сирової клейковини. Для технологічного процесу «Заміс тіста» використовується менше води, оскільки для кращого зберігання структури тісто частково випеченого хліба має бути більш міцним, а також це необхідно для того, щоб запобігти прилипанню тіста до листів під час охолодження. Для виготовлення здобних виробів додається до 10 % сухого яєчного білка (або 10–20 % сирового яєчного білка), щоб поліпшити та зміцнити структуру м'якушки і, як наслідок, скоротити час попереднього випікання, оскільки температура коагуляції яєчного білка нижча температури клейстеризації крохмалю [82, ст. 22].

Для ТОВ «Київхліб» пропонується розширити асортимент продукції шляхом виробництва багета звичайного (500 г) та хліба з гарбузовим насінням (500 г) заморожених.

Багет звичайний можна віднести до традиційних хлібобулочних булочних виробів, але такий вид хлібної продукції завжди має попит і навіть досить часто спостерігається його нестача на полицях роздрібних продавців. А хліб з гарбузовим насінням у своєму складі буде містити, відповідно, насіння гарбуза, що робить його хлібом оздоровчої дії. Такий хлібний виріб можна вважати нетрадиційним, що зробить його новинкою на полицях магазинів та викличе зацікавленість у покупців.

Схема за якою відбувається технології виробництва обраних хлібних продуктів представлена у табл. 3.8.

Таблиця 3.8 – Схеми з виробництва багету звичайного (500 г) та хліба з гарбузовим насінням (500 г)

Етап	Багет звичайний (500 г)	Хліб з гарбузовим насінням (500 г)
1	2	3
1	Концентровану молочнокислу закваску (КМКЗ) підготовлюють у заварочній машині.	Хліб з гарбузовим насінням готується на густій опарі. Замішування опари відбувається у машині.
2	З дозатора в машину поступає борошно, а з водомірного бачка надходить вода.	
3	В чани для дозрівання надходить КМКЗ з вологістю 65%. Дозріває КМКЗ протягом 360 хв до кислотності 13 – 16 град.	В опару необхідно вносити 50% від борошна, передбаченого рецептурою. Вологість опари - 42 %.
4	В напірну ємкість подається готова КМКЗ.	Для бродіння опару залишають у діжі протягом 180 – 240 хв до кислотності 3 – 3,5 град.
5	У тістомісильній машині замішується тісто. З дозатора подається борошно, а з іншого дозатора надходять рідкі компоненти.	
6	У діжі дозріває замішане тісто з вологістю 42,5%.	У діжі на протязі 60 – 90 хв дозріває замішане тісто вологістю 42,5%.
7	Для поділу тіста на шматки тісто подають у воронку тістоподільника використанням діжеперекидача.	
8	Округлення поділених заготовок відбувається на тістоокруглювачі.	
9	Для попереднього вистоювання тістові заготовки подають у шафу. Воно триває протягом 5 – 7 хв. Тістові заготовки набувають форми багету на тістозакатній машині.	Формуються тістові заготовки.
10	Після цього їх складають на листи на столі.	
11	Листи з виробами розміщують на вагонетках. Вагонетки поміщають у шафу для остаточного вистоювання. Остаточне вистоювання триває протягом 45 хв при температурі 36 – 38°C .	
12	Після закінчення процесу вистоювання вагонетки поміщають у піч. Вироби випікаються протягом 26 хв при температурі 180 – 220°C до готовності на 85%.	
13	Після випікання вироби на вагонетках поміщають у камеру шокової заморозки. Вироби охолоджуються до температури в центрі виробу -18°C протягом 40 хв.	
14	Заморожені вироби запаковують у пакети по 20 шт на автоматі. Пакети з виробами поміщають у морозильну камеру для зберігання.	
15	Далі вироби транспортують у торговельну мережу.	

Джерело: сформовано автором на основі [83].

Розрахуємо витрати ТОВ «Київхліб» на впровадження інвестиційного проекту з виробництва замороженої хлібної продукції.

Для розрахунку витрат на сировину і матеріали розрахуємо показники рецептури (табл. 3.9).

Таблиця 3.9 – Рецептура виробництва багета та хліба з гарбузовим насінням

Показники і параметри, одиниці вимірювання	Значення показників і параметрів для виробів	
	Багет звичайний	Хліб з гарбузовим насінням
1	2	3
Стандарт на готові вироби	ТУУ 15,88- 00389676-001:2009	ДСТУ 7707:2015
Показники якості виробів:		
Маса, кг	0,5	0,5
Масова частка вологи, %, не більше	42,5	42,5
Рецептура на 100 кг борошна, кг		
Борошно пшеничне вищого сорту	100	100
Дріжджі пресовані	1,5	4
Цукор білий	3	1
Сіль кухонна	1,3	2
Маргарин	1,5	3
Молоко сухе знежирене	1	
Гарбузове насіння		8
Разом	108,3	118

Джерело: сформовано автором.

Для того, щоб розрахувати вихід готової продукції (табл. 3.11), врахуємо дані вологості сировини (табл. 3.10).

Таблиця 3.10 – Показники вологості сировини для виробництва хліба

Сировина	Вологість сировини, %
Борошно пшеничне вищого сорту	14,5
Дріжджі пресовані	75
Цукор білий	0
Сіль кухонна	0,15
Маргарин	17
Молоко сухе знежирене	4
Гарбузове насіння	35

Джерело: сформовано автором.

Таблиця 3.11 – Розрахунковий вихід хліба з рецептури на 100 кг борошна

Показники	Багет звичайний	Хліб з гарбузовим насінням
Середньозважена вологість сировини, %	14,7	17,6
Вихід тіста із 100 кг борошна, кг	160,7	169,0
Втрата маси при технологічних процесах, кг	25,7	
Розрахунковий вихід хліба, кг	135,0	143,3

Джерело: сформовано автором.

Розрахунок вартості сировини, основних та допоміжних матеріалів для виробництва заморожених продуктів ТОВ «Київхліб» наведено у табл. 3.12. Відповідно до інформації працівників ТОВ «Київхліб», оптимальний річний обсяг виробництва нової продукції становить 50 т. Таким чином, передбачається, що річний

обсяг виробництва багета та хліба з гарбузовим насінням по 100 000 шт. (у ваговому вимірнику – по 50 т).

Таблиця 3.12 – Розрахунок вартості сировини, основних та допоміжних матеріалів

Сировина та матеріали	Витрати на одиницю продукції			Витрати на рік	
	Кількість, т/т	Ціна, грн за 1 т	Вартість на 1 т продукції, грн.	Кількість, т	Сума, грн
1	2	3	4	5	6
БАГЕТ ЗВИЧАЙНИЙ					
Сировина					
Борошно пшеничне вищого сорту	0,7409	14400,00	10668,45	37,04	533422,32
Основні матеріали					
Дріжджі пресовані	0,0111	35000,00	388,95	0,56	19447,69
Цукор білий	0,0222	25500,00	566,76	1,11	28338,06
Сіль кухонна	0,0096	12500,00	120,39	0,48	6019,52
Маргарин	0,0111	59000,00	655,66	0,56	32783,25
Молоко сухе знежирене	0,0074	144000,00	1066,84	0,37	53342,23
Гарбузове насіння	0,0000	0,00	0,00		0,00
Всього по сировині та основним матеріалам			13467,06		673353,07
Транспортно-заготівельні витрати (5% вартості сировини та основних матеріалів)			673,35		33667,65
Всього			14140,41		707020,73
ХЛІБ З ГАРБУЗОВИМ НАСІННЯМ					
Сировина та матеріали	Витрати на одиницю продукції			Витрати на рік	
	Кількість, т/т	Ціна, грн за 1 т	Вартість на 1 т продукції, грн.	Кількість, т	Сума, грн
Сировина					
Борошно пшеничне вищого сорту	0,6976	14400,00	10045,98	34,88	502299,17
Основні матеріали					
Дріжджі пресовані	0,0279	35000,00	976,69	1,40	48834,64
Цукор білий	0,0070	25500,00	177,90	0,35	8894,88
Сіль кухонна	0,0140	12500,00	174,41	0,70	8720,47
Маргарин	0,0209	59000,00	1234,82	1,05	61740,94
Молоко сухе знежирене	0,0000	0,00	0,00	0,00	0,00
Гарбузове насіння	0,0056	240000,00	1339,46	0,28	66973,22
Всього по сировині та основним матеріалам			12609,80		697463,33
Транспортно-заготівельні витрати (5% вартості сировини та основних матеріалів)			630,49		34873,17
Всього			13240,29		732336,49

Джерело: розраховано автором.

Витрати статті «Сировина і матеріали» є прямими, адже вони залежні від обсягу виробництва, однак решта статей витрат на виробництво замороженого хліба є непрямыми.

Для виконання технологічних процесів з виробництва замороженої хлібної продукції ТОВ «Київхліб» необхідно спеціальне обладнання, перелік якого наведено в табл. 3.13.

Таблиця 3.13 – Технологічні операції та відповідне обладнання з виробництва замороженої хлібної продукції ТОВ «Київхліб»

Операція	Найменування обладнання	Продуктивність, од. вим.	Потужність, кВт	Кількість, шт	Ціна придбання (або первісна вартість), грн
1	2	3	4	5	6
Зберігання сировини	Силос ХЕ-160А	1900 кг/год	-	-	125 000,00
Підготовка сировини	Просіювач ПТ-1500	1500 кг/год	1,1	1	55 000,00
	Бункер виробничий МЕ-1500	1,5 м3	-	1	10 500,00
Перемішування	Машина тістомісильна Fimak	750 кг/год	4,1	1	333 400,00
Розстоювання	Тістоподільник Fimak	1500 шт/год	1,8	1	385 300,00
	Тістоокруглювач Porlanmaz	2000 шт/год	0,75	1	184 000,00
	Шафа розстійна Miwe	120 шт/год	40	1	244 900,00
Випікання	Піч хлібопекарська Miwe-Roll	40 кг/год	15	1	352 800,00
Замороження	Камера шокової заморозки Poliar	6 кг/год	9,4	1	130 000,00
Пакування	Пакувальна вертикальна машина M1M	4880 шт/год	2,6	1	159 000,00
Всього					1 979 900,00

Джерело: розраховано автором.

Таким чином, розмір капіталовкладень становитиме 1 979 900 грн.

Вартість енерговитрат на виробництво продукції, пов'язана з роботою вищеприписаного обладнання, представлена у табл. 3.14.

Таблиця 3.14 – Розрахунок потреби в електроенергії на технологічні цілі з виробництва замороженої хлібної продукції

Обладнання	Потужність, кВт	Кількість, шт	Річний фонд робочого часу, год/рік	Загальні витрати електроенергії, кВт/рік
1	2	3	4	5
Просіювач ПТ-1500	1,1	1	4192	4 611,20
Машина тістомісильна Fimak	4,1	1	4192	17 187,20
Тістоподільник Fimak	1,8	1	4192	7 545,60
Тістоокруглювач Porlanmaz	0,75	1	4192	3 144,00
Шафа розстійна Miwe	40	1	4192	167 680,00
Піч хлібопекарська Miwe-Roll	15	1	4192	62 880,00
Камера шокової заморозки Poliar	9,4	1	4192	39 404,80
Пакувальна вертикальна машина MIM	2,6	1	4192	10 899,20
Всього:				313 352,00
Вартість електроенергії за рік:				1 353 680,64

Джерело: розраховано автором.

Потреба в електроенергії на технологічні цілі становитиме 313 352 кВт/рік, а враховуючи тариф за електроенергію у розмірі 4,32 грн, витрати будуть сягати 1 353 680,64 грн.

Вартість води на технологічні потреби та електроенергії розрахуємо з урахуванням їх витрат на одиницю замороженої хлібної продукції та вартості одиниці їх виміру (табл. 3.15).

Таблиця 3.15 – Розрахунок потреби в електроенергії та виробничій воді

Енергоносії	Витрати на одиницю продукції			Витрати на рік	
	Кількість	Ціна, грн/од. виміру	Сума, грн	Кількість	Сума, грн
1	2	3	4	5	6
Електроенергія, кВт×год	31 335,20	4,32	135 368,06	313 352,00	1 353 680,64
Виробнича вода, м3	35,00	30,38	1 063,30	350,00	10 633,00
Всього					1 364 313,64

Джерело: розраховано автором.

Отже, для виробництва замороженої хлібної продукції на ТОВ «Київхліб» витрати на енергоносії становитиме 1 364 313,64 грн.

Проведемо розрахунок річної суми амортизації, результати якого представлено у табл. 3.16.

Таблиця 3.16 – Розрахунок потреби в електроенергії на технологічні цілі з виробництва замороженої хлібної продукції

Основні засоби та інші необоротні активи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років	Фактично встановлені на підприємстві строки використання, Років	Норма амортизації, %	Вартість основних засобів, грн.	Річна сума амортизації, грн.
1	2	3	4	5	6
Силос ХЕ-160А	5	8	0,125	125 000,00	15 625,00
Просіювач ПТ-1500	5	5	0,200	55 000,00	11 000,00
Бункер виробничий МЕ-1500	5	6	0,167	10 500,00	1 750,00
Машина тістомісильна Fimak	5	6	0,167	333 400,00	55 566,67
Тістоподільник Fimak	5	7	0,143	385 300,00	55 042,86
Тістоокруглювач Porlanmaz	5	8	0,125	184 000,00	23 000,00
Шафа розстійна Miwe	5	8	0,125	244 900,00	30 612,50
Піч хлібопекарська Miwe-Roll	5	5	0,200	352 800,00	70 560,00
Камера шокової заморозки Poliar	5	6	0,167	130 000,00	21 666,67
Пакувальна вертикальна машина M1M	5	7	0,143	159 000,00	22 714,29
Інструменти (7% від підсумкової суми)					21 527,66
Витрати на ремонт (5% від підсумкової суми)					15 376,90
Всього					344 442,53

Джерело: розраховано автором.

Отже, річна сума амортизації обладнання для виробництва замороженої хлібної продукції на ТОВ «Київхліб» становитиме 344 442,53 грн.

Стаття калькуляції «Основна і додаткова заробітна плата виробничих працівників» включає фонд оплати праці працівників, які приймають участь безпосередньо у виробничому процесі. На основі інформації про розмір мінімальної почасової заробітної плати сформовано тарифну сітку ТОВ «Київхліб», згідно з яким

тарифна ставка робітника І встановлена мінімально дозволеному законодавством рівні – 48,00 грн (табл. 3.17).

Таблиця 3.17 – Розряд, тарифний коефіцієнт та тарифна ставка ТОВ «Київхліб»

Розряд	1	2	3	4	5	6
Тарифний коефіцієнт	1	1,08	1,23	1,35	1,54	1,8
Тарифна ставка (за одну годину), грн	48,00	51,84	59,04	64,80	73,92	86,40

Джерело: розраховано автором.

Наступним кроком розрахуємо витрати на оплату праці та нарахування ЄСВ (табл. 3.18). Оскільки ТОВ «Київхліб» здійснює безперервне виробництво, режим роботи працівників характеризується 8-годинною робочою зміною.

Таблиця 3.18 – Розрахунок річного фонду основної і додаткової заробітної плати робітників ТОВ «Київхліб» почасової форми оплати праці

Посада	Тарифний розряд	Кількість працівників в зміні	Тарифна ставка	К-сть відпрацьованих годин в зміні	К-сть годин за всі зміни одним працівником	Всього тарифний фонд, грн.	Доплати за роботу у нічний час, грн	Премія, грн	Фонд основної та додаткової ЗП, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Головний пекар	6	1	86,40	8	2096	181 094,40	45 273,60	54 328,32	99 601,92
Формувальник	5	1	73,92	8	2096	154 936,32	38 734,08	46 480,90	85 214,98
Пекар	3	2	59,04	8	2096	247 495,68	61 873,92	74 248,70	136 122,62
Тістоміс	3	2	59,04	8	2096	247 495,68	61 873,92	74 248,70	136 122,62
Укладальник	3	1	59,04	8	2096	123 747,84	30 936,96	37 124,35	68 061,31
Пакувальник	2	1	51,84	8	2096	108 656,64	27 164,16	32 596,99	59 761,15
Всього		8				1 063 426,56	265 856,64	319 027,97	584 884,61
Відрахування на соціальні заходи – ЄСВ (22%)									128 674,61

Джерело: розраховано автором.

У підрозділі ТОВ «Київхліб», яка здійснюватиме виробництва замороженої хлібної продукції, планові загальновиробничі витрати складають 188 333,33 грн., у які враховано витрати на управління власне виробництвом, витрати на паливо та енергію для утримання загальновиробничих приміщень, амортизація необоротних

активів цехового призначення, витрати на обслуговування виробничого процесу (контроль за якістю продукції), витрати на охорону праці та інші витрати.

Планова калькуляція виробництва замороженого багету та хліба з гарбузовим насінням представлено в табл. 3.19. Адміністративні витрати плануються в обсязі 149 166,67 грн., витрати на збут – 137 666,67 грн, а інші витрати – 19 333,33 грн. Непрямі витрати розподілялись за коефіцієнтом розподілу 0,5, оскільки випуск нової продукції планується у однакових обсягах.

Таблиця 3.19 – Планова калькуляція виробництва 2 видів замороженої продукції ТОВ «Київхліб»

Стаття калькуляції	Витрати на 1 т готової продукції, грн/т		Витрати на річний обсяг виробництва, грн	
	Багет звичайний	Хліб з гарбузовим насінням	Багет звичайний	Хліб з гарбузовим насінням
1	2	3	4	5
Прямі витрати				
Сировина і матеріали	14 140,41	14 646,73	707 020,73	732 336,49
Непрямі витрати				
Паливо і енергія	13 643,14	13 643,14	682 156,82	682 156,82
Амортизаційні відрахування	3 444,43	3 444,43	172 221,27	172 221,27
Основна і додаткова заробітна плата виробничих працівників	5 848,85	5 848,85	292 442,30	292 442,30
Нарахування на з/п	1 286,75	1 286,75	64 337,31	64 337,31
Загальновиробничі витрати	18 833,33	18 833,33	941 666,67	941 666,67
Собівартість виробництва продукції	29 413,35	29 413,35	1 470 667,54	1 470 667,54
Адміністративні витрати	1 476,67	1 506,67	73 833,33	75 333,33
Витрати на збут	1 183,33	1 570,00	59 166,67	78 500,00
Інші операційні витрати	193,33	193,33	9 666,67	9 666,67
Всього витрати	32 266,68	32 683,35	1 613 334,21	1 634 167,54

Джерело: розраховано автором.

Приведемо розрахунок планової собівартості реалізації продукції у розрахунку на одиницю товару (500 г).

Таблиця 3.20 – Планова калькуляція виробництва замороженого багета звичайного (500 г) та замороженого хліба з гарбузовим насінням (500 г)

Стаття калькуляції	Заморожена продукція	
	Багет	Хліб з гарбузовим насінням
1	2	3
Сировина і матеріали, грн.	7,07	7,32
Паливо і енергія, грн.	6,82	6,82

Продовження таблиці 3.20.

1	2	3
Амортизаційні відрахування, грн.	1,72	1,72
Основна і додаткова заробітна плата виробничих працівників, грн.	2,92	2,92
Нарахування на з/п, грн.	0,64	0,64
Загальновиробничі витрати, грн.	1,13	1,13
Собівартість виробництва продукції, грн.	19,18	19,43
Адміністративні витрати, грн.	4,43	4,52
Витрати на збут, грн.	3,55	4,71
Інші операційні витрати, грн.	0,58	0,58
Собівартість реалізації, грн.	27,74	29,24

Джерело: розраховано автором.

Розрахуємо відпускну ціну замороженого багета звичайного (500 г) та замороженого хліба з гарбузовим насінням (500 г) (табл. 3.21). Відпускну ціну будемо розраховувати шляхом добутку собівартості реалізації продукції на рентабельність. Рентабельність виробництва замороженої хлібної продукції закладено на рівні 45%.

Таблиця 3.21 – Розрахунок відпускної ціни замороженої хлібної продукції ТОВ «Київхліб»

Показник	Заморожена продукція	
	Багет	Хліб з гарбузовим насінням
1	2	3
Собівартість реалізації продукції, грн	27,74	29,24
Оптова ціна (без ПДВ), грн.	40,23	42,41
ПДВ (20%), грн.	8,05	8,48
Відпускна ціна з ПДВ, грн	48,27	50,89

Джерело: розраховано автором.

Отже, відпускна ціна (з ПДВ) замороженого Багету звичайного ТМ «Київхліб» – 48,27 грн, а замороженого Хліба з гарбузовим насінням ТМ «Київхліб» – 50,89 грн, а прибуток від реалізації запланованого обсягу – 4 403 тис. грн (табл. 3.22).

Таблиця 3.22 – Прибуток від реалізації мороженої продукції ТОВ «Київхліб»

Показник	У розрахунку на одиницю продукції (500 г)		У розрахунку на увесь обсяг виробництва	
	Багет	Хліб з гарбузовим насінням	Багет	Хліб з гарбузовим насінням
Виробнича собівартість, грн.	19,18	19,43	1918000,00	1943000,00
Дохід, грн	48,27	50,89	4827000,00	5089000,00
Чистий дохід, грн.	40,23	42,41	4023000,00	4241000,00
Прибуток, грн	21,05	22,98	2105000,00	2298000,00

Джерело: розраховано автором.

Проаналізувавши ринок, можемо бачити, що розраховані ціни на запропоновану продукцію є конкурентними, адже Хліб подовий Прованський з гарбузом (400 г) у супермаркеті «Сільпо» має ціну 54,99 грн, а Багет паризький класичний ваговий (1 кг) у супермаркеті «Варус» – 116,50 грн (рис. 3.7).

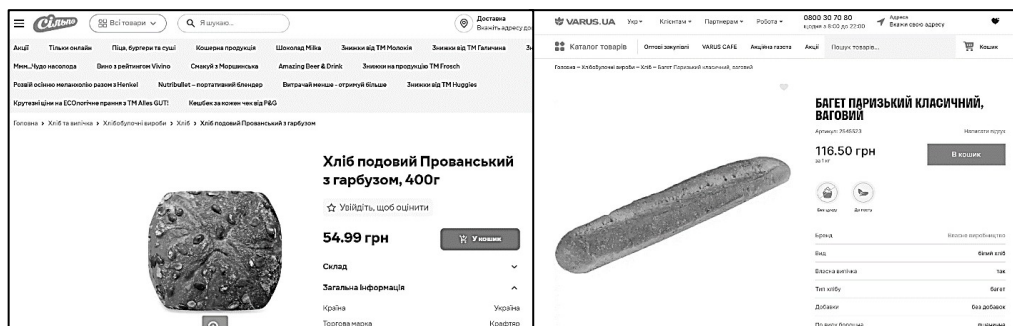

Рисунок 3.7 – Ціни на конкурентні товари запропонованого заходу

Джерело: [84, 85].

Іншою рекомендацією для підвищення ефективності управління прибутковістю підприємства є проведення дегустації нової продукції. Ціль такого заходу – розрекламувати нову продукцію, познайомити її зі споживачами та підвищити впізнаваність бренду «Київхліб».

Реалізація заходу з проведення дегустації є менш затратною порівняно з рекламою на телебаченні, Інтернеті або інших засобах масової інформації. Окрім того, основною перевагою такого методу, на відміну від рекламних кампаній через ЗМІ, є той факт, що дегустація напряду впливає на потенційних споживачів. Адже, цільова група споживачів має змогу швидко ознайомитись з новинкою на ринку, оцінити смакові якості, без додаткових витрат набути споживчого досвіду, прийняти самостійне рішення про покупку товару без прямого нав'язування чи примусу.

Оскільки новинка – це заморожена хлібна продукція, дегустація допоможе потенційним покупцям навчитися та знайти відповіді на запитання щодо приготування такого виду хліба, усвідомити мінімальний рівень складності у самостійному випіканні хлібних заготовок, які мають 85% готовності до процесу заморожування.

Планується, що дегустація буде проходити 3 дні у супермаркетах Києва. Для забезпечення проведення заходу необхідна буде піч та морозильна камера. Також буде присутній промоутер, що дасть можливість залучити більшу аудиторію для

дегустації нового виду хліба, а інформаційні брошури з описом товару та способом його приготування дасть можливість проінформувати більшу частку споживачів хлібної продукції та привернути їх інтерес до ТОВ «Київхліб».

Таблиця 3.23 – Розрахунок суми на проведення дегустації агенцією

Найменування статті витрат	Кількість осіб	Вартість 1 години, грн	Кількість годин	Сума, грн
1	2	3	4	5
Заробітна плата:				
1) супервайзер	1	125	12	1 500,00
2) промоутер на проведення дегустації	8	125	12	12 000,00
3) промоутер на роздачу листівок	4	120	12	5 760,00
Всього				19 260,00
Агентська комісія (15%)				2 889,00
Разом без ПДВ				22 149,00
ПДВ (20%)				4 429,80
Податок на рекламу (5%)				1 107,45
Загальний підсумок				27 686,25

Джерело: за даним Рекламного агентства «Vladpromo» [86].

Також розрахуємо загальні організаційні витрати (табл. 3.24).

Таблиця 3.24 – Розрахунок сумарних організаційних витрат на реалізацію заходи з дегустації нової продукції ТОВ «Київхліб»

Найменування статті витрат	Одиниці виміру	Кількість	Ціна	Сума
1	2	3	4	5
Оренда площі в супермаркеті	м2	30	800,00	24 000,00
Оренда печі та морозильної камери	грн / добу	-	1 050,00	3 150,00
Послуги агентства	-	-		27 686,25
Одноразовий посуд (тарілки, вилки)	шт.	3000 + 3000	1,35 + 1,25	7 800,00
Серветки паперові (упаковки)	шт.	3000	0,14	420,00
Перчатки	шт.	100	1,39	139,00
Плакати для стійок (формат А1)	шт.	10	100,00	1 000,00
Інформаційні брошури (формат А6)	шт.	3000	2,10	6 300,00
Хліб «Багет звичайний» заморожений (500 г)	шт.	300	27,74	8 322,54
Хліб з гарбузовим насінням заморожений (500 г)	шт.	300	29,24	8 773,48
ВСЬОГО				87 591,27

Джерело: розраховано автором.

Таким чином, загальні витрати на проведення дегустації нової продукції ТОВ «Київхліб» складуть 87 591,27 грн. Планується, що такий захід зможе підвищити чистий дохід підприємства на 0,01%.

3.3 Прогнозування тенденцій зміни економічного ефекту діяльності ТОВ «Київхліб» при реалізації заходів щодо вдосконалення процесу формування прибутковості

Проведемо оцінку економічної ефективності заходів, порівнявши значення статей прогнозованого звіту про фінансові результати з фактичним (табл. 3.25, 3.26). Проаналізуємо вплив заходів по окремоті.

Таблиця 3.25 – Прогнозований звіт про фінансові результати діяльності ТОВ «Київхліб» з врахуванням рекомендації з виробництва замороженої продукції

Назва рядка	За 2024 рік, тис. грн	Результативність пропозиції виробництва:		Прогнозоване значення	Відхилення	
		Багет	Хліб з гарбузовим насінням		абсолютне, тис. грн	відносьне, %
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4 258 758,00	4 023,00	4 241,00	4 267 022,00	8 264,00	0,19
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2 722 823,00	2 774,18	2 924,49	2 728 521,67	5 698,67	0,21
Валовий: прибуток	1 535 935,00			1 538 500,33	2 565,33	0,17
Інші операційні доходи	53 515,00			53 515,00		
Адміністративні витрати	121 889,00			121 889,00		
Витрати на збут	1 411 609,00			1 411 609,00		
Інші операційні витрати	39 290,00			39 290,00		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	16 662,00			19 227,33	2 565,33	15,40
Інші фінансові доходи	1 851,00			1 851,00		

Продовження таблиці 3.25.

1	2	3	4	5	6	7
Фінансові витрати	4 077,00			4 077,00		
Інші витрати	1 868,00			1 868,00		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	12 568,00			15 133,33	2 565,33	20,41
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-2 875,00			-3461,83	-586,83	20,41
Чистий фінансовий результат: прибуток	9 693,00			11 671,49	1 978,49	20,41

Джерело: розраховано автором.

Отже, запропонований напрям підвищення прибутковості підприємства вплинув на зміну основних статей звіту про фінансову діяльність наступним чином: чистий реалізований дохід в перспективі збільшить своє значення на 0,19%, а чистий прибуток – на 20,41%. Більший внесок в загальні результати підприємства принесе виробництво замороженого хліба з насінням гарбуза.

Таблиця 3.26 – Прогнозований звіт про фінансові результати діяльності ТОВ «Київхліб» з врахуванням рекомендації з проведення дегустації

Назва рядка	За звітний період, тис. грн	Результати пропозиції дегустації, тис. грн	Прогнозоване значення	Відхилення	
				абсолютне, тис. грн	відносне, %
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4 258 758,00	425,88	4 259 183,88	425,88	0,01
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2 722 823,00		2 722 823,00		
Валовий: прибуток	1 535 935,00		1 536 360,88	425,88	0,03
Інші операційні доходи	53 515,00		53 515,00		
Адміністративні витрати	121 889,00		121 889,00		
Витрати на збут	1 411 609,00	87,59	1 411 696,59	87,59	0,01
Інші операційні витрати	39 290,00		39 290,00		

Продовження таблиці 3.26.

1	2	3	4	5	6
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	16 662,00		17 000,28	338,28	2,03
Інші фінансові доходи	1 851,00		1 851,00		
Фінансові витрати	4 077,00		4 077,00		
Інші витрати	1 868,00		1 868,000		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	12 568,00		12 906,28	338,28	2,69
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-2 875,00		-2 952,38	-77,38	2,69
Чистий фінансовий результат: прибуток	9 693,00		9 953,90	260,90	2,69

Джерело: розраховано автором.

Отже, запропонований напрям підвищення прибутковості підприємства вплинув на зміну основних статей звіту про фінансову діяльність наступним чином: чистий реалізований дохід в перспективі збільшить своє значення на 0,01%, а чистий прибуток – на 2,69%.

Проаналізуємо загальний вплив рекомендації на чистий прибуток ТОВ «Київхліб» (табл. 3.27).

Таблиця 3.27 – Прогнозований звіт про фінансові результати діяльності ТОВ «Київхліб» з врахуванням рекомендацій з виробництва замороженої продукції та проведення дегустації

Назва рядка	За звітний період, тис. грн	Результати пропозицій, тис. грн	Прогнозоване значення	Відхилення	
				абсолютне, тис. грн	відносне, %
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4 258 758,00	8 689,88	4 267 447,88	8 689,88	0,20
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2 722 823,00	5 698,67	2 728 521,67	5 698,67	0,21
Валовий: прибуток	1 535 935,00		1 538 926,20	2 991,20	0,19
Інші операційні доходи	53 515,00		53 515,00		

Продовження таблиці 3.26.

1	2	3	4	5	6
Адміністративні витрати	121 889,00		121 889,00		
Витрати на збут	1 411 609,00	87,59	1 411 696,59	87,59	0,01
Інші операційні витрати	39 290,00		39 290,00		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	16 662,00		19 565,61	2 903,61	17,43
Інші фінансові доходи	1 851,00		1 851,00		
Фінансові витрати	4 077,00		4 077,00		
Інші витрати	1 868,00		1 868,000		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	12 568,00		15 471,61	2 903,61	23,10
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-2 875,00		-3 539,22	-664,22	23,10
Чистий фінансовий результат: прибуток	9 693,00		11 932,39	2 239,39	23,10

Джерело: розраховано автором.

Отож, загалом, у результаті виробництва замороженої продукції та проведення дегустації підприємство зможе отримати 11 932,39 тис. грн. чистого прибутку, що на 2 239,39 тис. грн. більше ніж у 2024 році.

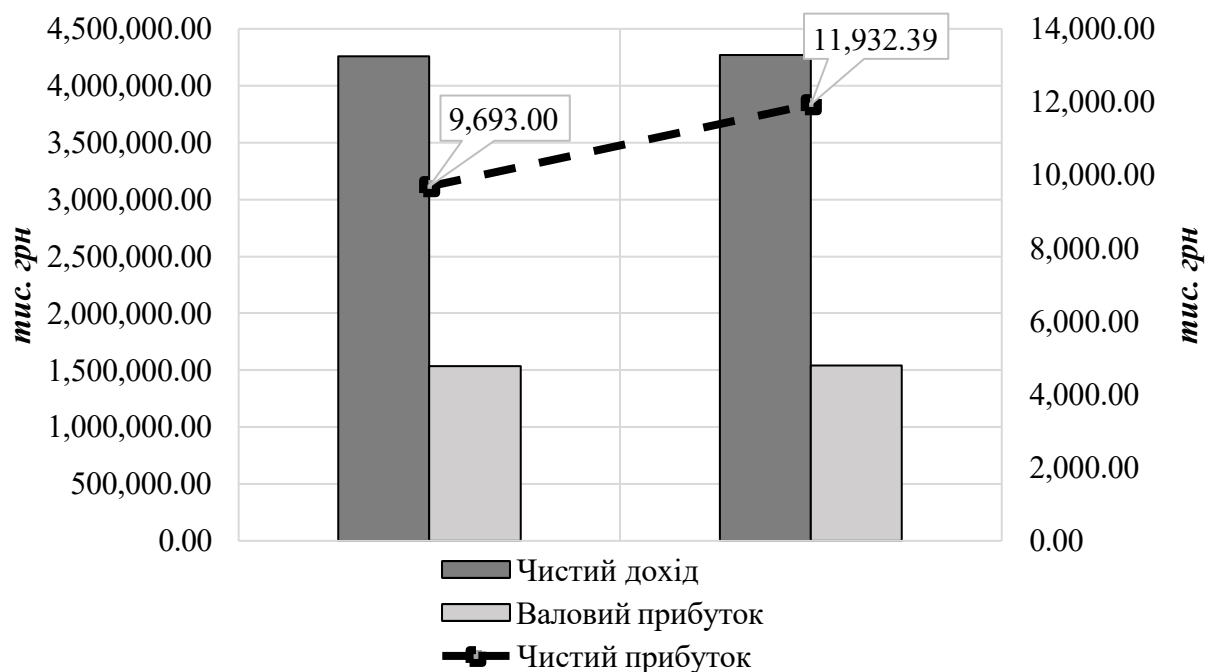

Рисунок 3.8 – Прогнозування змін чистого доходу від реалізації, валового та чистого прибутку ТОВ «Київхліб» у результаті впроваджених пропозицій (тис. грн)

Джерело: побудовано автором на основі розрахунків.

Спрогнозуємо зміну показників рентабельності ТОВ «Київхліб» в таблиці 3.28.

Таблиця 3.28 – Проектування рентабельності діяльності ТОВ «Київхліб»

Показник	Звітне значення	Планове значення	Відхилення	
			абсолютне, тис. грн	відносне, %
1	2	3	4	5
Активи, тис. грн	778 987,00	778 987,00	0,00	0,00
Капітал, тис. грн	27 679,00	27 679,00	0,00	0,00
Виручка від реалізації, тис. грн	4 258 758,00	4 267 447,88	8 689,88	0,20
Сукупні витрати, тис. грн	4 301 556,00	4 307 342,264	5 786,26	0,13
Чистий прибуток, тис. грн	9 693,00	11 932,39	2 239,39	23,10
Коефіцієнт рентабельності активів	0,012	0,015	0,003	23,10
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,350	0,431	0,081	23,10
Коефіцієнт рентабельності продукції	0,002	0,003	0,001	22,85
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,002	0,003	0,001	22,94

Джерело: розраховано автором.

З таблиці видно, що запропоновані заходи покращили основні показники ефективності управління формування прибутковості на ТОВ «Київхліб», хоча і незначна різниця, проте дієва. Так, спостерігається зростання коефіцієнта рентабельності активів, власного капіталу, продукції та діяльності підприємства.

Висновки до розділу 3

Для забезпечення ефективної системи управління прибутком підприємства сьогодні вкрай важливим є її орієнтація на концепцію сталого розвитку. Розглядаючи взаємодію цих двох систем необхідно розуміти, що сталий розвиток – це концепція управління підприємством, яке знаходиться у багатофакторному зовнішньому та внутрішньому середовищі, основний з яких обмеженість наявних ресурсів, у тому числі природних та людських. Авторами було запропоновано застосування окресленої системи на ТОВ «Київхліб», що сприятиме удосконаленню управління процесом формування його прибутковості з метою забезпечення сталого розвитку.

Провівши маркетингове дослідження споживчого ринку хлібної продукції, для ТОВ «Київхліб» пропонується розширити товарний асортимент шляхом виробництва

замороженої продукції. Ключовими перевагами виробництва «замороженого» хлібу є маловідходне виробництво, відсутність повернень товару, а також – можливість регулювати кількість випікання такого хлібу в залежності від попиту

Авторами обґрунтовано економічну ефективність диверсифікації продукції з метою удосконалення управління процесом формування прибутковості ТОВ «Київхліб» для забезпечення сталого розвитку, згідно з якою відпускна ціна (з ПДВ) замороженого Багету звичайного ТМ «Київхліб» – 48,27, а замороженого Хліба з гарбузовим насінням ТМ «Київхліб» – 50,89 грн. Проаналізувавши ринок, можемо бачити, що розраховані ціни на запропоновану продукцію є конкурентними.

Іншою рекомендацією для підвищення ефективності управління прибутковістю підприємства є проведення дегустації нової продукції. Ціль такого заходу – розрекламувати нову продукцію, познайомити її зі споживачами та підвищити впізнаваність бренду «Київхліб».

Загалом, у результаті виробництва замороженої продукції та проведення дегустації підприємство зможе отримати 11 932,39 тис. грн. чистого прибутку, що на 2 239,39 тис. грн. більше ніж у 2023 році. Запропоновані заходи зможуть покращити основні показники ефективності управління формування прибутковості на ТОВ «Київхліб». Так, спостерігається зростання коефіцієнта рентабельності активів, власного капіталу, продукції та діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

Досліджуючи сутність поняття «прибуток», нами було виокремлено чотири ключові ролі, що втілює прибуток: 1 – основне джерело внутрішнього організаційного розвитку, створення конкурентних переваг та захисту від загрози банкрутства; 2 – реалізація інтересів стейкхолдерів компанії: країни, співробітників, власників бізнесу, суспільства, конкурентів тощо; 3 – основні показники ефективності діяльності та успішності обраної стратегії розвитку компанії; 4 – науково-технічні інновації є рушійною силою технологічного розвитку та соціального прогресу. Багато способів розуміння прибутку пов'язані з його широкою класифікацією. У роботі також були розглянуті фактори, що впливають на прибуток. Вони ілюструють складність взаємодії бізнесу з внутрішнім і зовнішнім середовищем. Шляхом оперативного виявлення цих факторів менеджери можуть використовувати резерви обмежених у часі можливостей, які не тільки допомагають пом'якшити негативний вплив, але й створюють додатковий дохід. Кінцевою метою управління прибутковістю підприємства є максимізація прибутку. Однак дослідження показують, що різні групи зацікавлених сторін можуть по-різному трактувати цю мету, орієнтуючись на власні інтереси.

Управління процесом формування прибутковості є надзвичайно важливим і постійним процесом, який проводить керівник компанії за допомогою фінансового, маркетингового, операційного директора та інших топ-менеджерів. Метою управління процесом формування прибутковості підприємства є максимізація прибутковості та підтримання фінансової стійкості підприємства. Цей процес описується великою кількістю методів і засобів управління, але обмежений прийнятими на підприємстві принципами і завданнями. Система управління процесом формування прибутковості підприємства є універсальною і може доповнюватися відповідно до конкретних потреб кожного підприємства.

На сучасному рівні розвитку науки та глобального маркетингу підприємництво зумовлює потребу у високоточних методах оцінки управління формуванням прибутковості. Основною метою оцінки управління процесом формування прибутковості підприємства є визначення ефективності його діяльності з точки зору

здатності створювати прибуток. Це дає змогу оцінити ступінь виконання фінансових цілей, виявити сильні та слабкі сторони компанії та визначити можливості для подальшого розвитку. Така оцінка також підтверджує відповідальність керівництва перед зацікавленими сторонами та сприяє сталому розвитку компанії.

Хлібна продукція посідає одне із важливих місць у структурі харчування українців, проте сучасний ринок хлібної продукції функціонує у надзвичайно складних умовах. Таким чином, було прийнято рішення провести аналіз та надати практичні рекомендації для удосконалення процесу формування прибутковості для ТОВ «Київхліб». ТОВ «Київхліб» у своїй актуальній організаційно-правовій формі функціонує з 2021 року, проте має понад 95-ти річну історію. Власною місією ТОВ «Київхліб» вважає забезпечення кожної родини свіжою та якісною хлібобулочною продукцією. Виробнича потужність ТОВ «Київхліб» сягає понад 1700 тон/добу хлібобулочних виробів, а також 12 600 тон/рік кондитерських виробів. Продукція «Київхліб» наразі налічує 470 одиниць хлібобулочних виробів та 500 – кондитерських виробів, більша частина з яких розроблена працівниками підприємства. Як зазначає керівництво ТОВ «Київхліб», продукція підприємства виготовляється тільки з натуральної сировини, без ГМО та консервантів. Організаційна структура ТОВ «Київхліб» є лінійно-функціональною, директор здійснює загальне керівництво та відповідає за дотримання виконання визначеного плану за обраними показниками. Згідно з проведеним аналізом макросередовища ТОВ «Київхліб», найбільш негативного впливу мають політичні фактори, зокрема через повномасштабну війну, а найпозитивніший вплив мають технологічні чинники, зокрема можливість користуватися та передавати новітні технології.

Зростання доходу в 2023, 2024 роках свідчить про низьку залежність підприємства від зовнішнього ринку, але при цьому ми також можемо відмітити поступовий спад приросту доходу (виручка) від реалізації продукції (робіт, товарів, послуг) в 2024 році відносно 2023 року та зменшення чистого прибутку на 36 142,00 тис. грн. Виникнення такої ситуації пов'язане насамперед із настанням воєнного стану в Україні, так як ми знаємо що свою діяльність ТОВ «Київхліб» впроваджує на території м. Київ та Київської області, а ми розуміємо що з настанням 24 лютого 2022

року споживчий ринок на цій території зазнав великих втрат (великий відтік людей з даної місцевості). ТОВ «Київхліб» демонструє певні позитивні та негативні тенденції у своїй діловій активності. Є покращення в деяких показниках у 2024 році, однак є також й проблемні моменти, які потребують уваги. На основі проведеного дослідження управління основної діяльності можемо зробити висновок про ймовірність банкрутства підприємства. Розрахована ймовірність настання банкрутства за моделлю В.П. Мартиненка у ТОВ «Київхліб» – дуже висока. Таким чином, для досліджуваного суб'єкта господарювання важливим є оптимізація структури активів та удосконалення системи управління прибутковістю підприємства, адже ТОВ «Київхліб» не у повній мірі використовує наявний виробничо-господарський потенціал, що вимагає пошуку напрямів і резервів покращення прибутковості.

У контексті проблеми забезпечення ефективної реалізації управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» та з урахуванням результатів, отриманих у роботі, доцільно визначити перелік ключових факторів, що впливають на результативність цього напрямку управлінської діяльності ТОВ «Київхліб». Для цього було обрано метод факторного аналізу як основний методологічний підхід для побудови відповідних моделей, оскільки він надає можливість кількісної ідентифікації параметрів зв'язку між внутрішніми елементами системи управління, втілених у відповідних показниках аналізу. За результатами аналізу, перша складова з найвищим рівнем впливу на аналізовані показники (72,3%) відображає чітку залежність ефективності управління прибутковістю підприємства від ознак, управління якими на підприємстві відбувається з метою покращення його конкурентоспроможності, і, як наслідок, збільшення його дохідності. Тоді як друга складова відчуває найбільшого впливу з боку ознак, що є інструментами досягнення стратегічних цілей підприємства. Таким чином, узагальнюючи результати побудови математичної моделі оцінки впливу факторів на формування ефективного управління прибутковістю ТОВ «Київхліб» та виходячи з якісного складу та кількісного впливу, виявлених в ході аналізу головних компонент, можемо зробити висновок, що розробка подальших рекомендацій щодо вирішення проблем, виявлених у цьому

напрямі дослідження ТОВ «Київхліб», має базуватися на удосконаленні фінансових аспектів управління.

Для забезпечення ефективної системи управління прибутком підприємства сьогодні вкрай важливим є її орієнтація на концепцію сталого розвитку. Розглядаючи взаємодію цих двох систем необхідно розуміти, що сталий розвиток – це концепція управління підприємством, яке знаходиться у багатофакторному зовнішньому та внутрішньому середовищі, основний з яких обмеженість наявних ресурсів, у тому числі природніх та людських. Авторами було запропоновано застосування окресленої системи на ТОВ «Київхліб», що сприятиме удосконаленню управління процесом формування його прибутковості з метою забезпечення сталого розвитку.

Аналіз асортиментного ряду та цінової сегментації продукції ринку хліба та хлібобулочних виробів допоміг дійти висновку, що одна із перспективних тенденцій, яку ми прослідкували, це розширення ринку замороженої хлібної продукції. Таким чином, для ТОВ «Київхліб» пропонується розширити товарний асортимент шляхом виробництва замороженої продукції. Ключовими перевагами виробництва «замороженого» хлібу є маловідходне виробництво, відсутність повернень товару, а також – можливість регулювати кількість випікання такого хлібу в залежності від попиту. Іншою рекомендацією для підвищення ефективності управління прибутковістю підприємства є проведення дегустації нової продукції. Ціль такого заходу – розрекламувати нову продукції, познайомити її зі споживачами та підвищити впізнаваність бренду «Київхліб». Реалізація заходу з проведення дегустації є менш затратною порівняно з рекламою на телебаченні, Інтернеті або інших засобах масової інформації. Окрім того, основною перевагою такого методу, на відміну від рекламних кампаній через ЗМІ, є той факт, що дегустація напряму впливає на потенційних споживачів. Загалом, у результаті виробництва замороженої продукції та проведення дегустації підприємство зможе отримати 11 932,39 тис. грн. чистого прибутку, що на 2 239,39 тис. грн. більше ніж у 2024 році. Запропоновані заходи зможуть покращити основні показники ефективності управління формування прибутковості на ТОВ «Київхліб». Так, спостерігається зростання коефіцієнта рентабельності активів, власного капіталу, продукції та діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Onions, C.T., Friedrichsen, G.W.S., & Burchfield, R.W. (1966). The Oxford Dictionary of English Etymology. Oxford University Press, 1042 [in English].
2. Чайковська М.А. Хронологія виникнення та розвитку економіки та світової економічної думки. *НТУУ «КПІ»*. 2012. 50 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/4528> (дата звернення: 25.05.2023).
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 25.05.2023).
4. Тульчинська С.О., Скоробогатий О.І. Основні чинники впливу на прибутковість підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6646> (дата звернення: 25.05.2023).
5. Висока О.Є. Економічна сутність прибутку та концепції його формування. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2010. № 17. с. 36–42.
6. Костюнік О.В., Гулько К.Ю. Формування статутного капіталу в господарських організаціях. Інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право». 2019. № 11/2'2019. С.6-8 DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2019.11\(2\).1](https://doi.org/10.37634/efp.2019.11(2).1)
7. Турило А.М., Зінченко О.А. Теоретико-методологічні підходи до визначення прибутку підприємства як фінансової категорії. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. №3. С. 109.
8. Гречко А.В., Мельнікова О.М. Дослідження напрямів підвищення прибутковості підприємств. *Підприємництво та інновації*. 2017. №3. С. 108–114.
9. Богацька Н.М. Прибуток підприємства: його роль, формування тарезерви збільшення в умовах ринкової економіки. *Ефективна економіка*. 2019. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/32.pdf (дата звернення: 25.05.2023).
10. Костюнік О.В., Гулько К.Ю. Формування статутного капіталу в господарських організаціях. Інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право». 2019. № 11/2'2019. С.6-8 DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2019.11\(2\).1](https://doi.org/10.37634/efp.2019.11(2).1)

11. Бабо А. Прибуток. Переклад із французької Острівській Є.П.; редакція Кузнецова В.І. М.: Видавнича група "Прогрес" "Універс". 1993. 175 с.
12. Zybarena, O., Shevchenko, I., Tulchynska, S., Popov, O., Yangulov, E. (2022). Assessment of spatial challenges of the economic security system of industrial enterprises. *International Journal of Safety and Security Engineering*, Vol. 12, No. 4, pp. 421-428. <https://doi.org/10.18280/ijssse.120402>
13. Pidlisna O., Duchenko M. Analysis of definitions of the transformation of the modern economy//II Міжнар.наук.конф. «Розвиток сучасної економічної науки в умовах діджиталізації», Рига, Латвійська Республіка, 22-23.09.2023. С. 88-92. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-352-1-19>.
14. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. 3-тє вид., випр. та доп. Київ : Знання, КОО, 2000. 587 с
15. Тулай, О., Тріпак М. Прибуток підприємства: теоретико-прагматичні аспекти. *Світ фінансів*. 2010. Вип. 4. С. 138-149.
16. Романович Є. В. Досконала конкуренція : конспект лекцій з дисципліни "Наукові основи планування експлуатації будівельних, колійних та вантажно-розвантажувальних машин". Харків : УкрДАЗТ, 2014. 20 с.
17. Жадько К. С., Котенко В. С. Теоретико-методичні підходи до формування прибутку підприємства і шляхів його збільшення. *Молодий вчений*. 2016. № 10. С. 373-376.
18. Рудніченко Є.М., Ядуха С.Й. Перспективи використання нетрадиційних методів управління витратами на вітчизняних промислових підприємствах. *Економіка і регіон*. № 5(54). 2015. С. 40–46.
19. Гавриш А. О. Формування, розподіл та використання прибутку спиртовий заводів України: автореф. дис. кан. екон. наук: 08.00.04 / Національний університет біоресурсів і природокористування. К., 2015. 21 с.
20. Парій Л. В. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах. *«Економіка. Менеджмент. Бізнес»*. 2022. № 3-4(40). С. 86-92.

21. Качмарик Я. Д., Підлужна О. В. Удосконалення і методичні підходи до управління прибутком на підприємстві. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. № 22.8. С. 229-233.
22. Джеджула В. В. Фактори впливу на формування прибутку підприємств. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2019. № 14. С. 81-86.
23. Гринчук Ю.С., Шемігон О.І., Терещенко О.А. Управління ТОВ «ДКС Центр» прибутковістю підприємства: теоретико-прикладні аспекти. *Ефективна економіка*. №9. 2021. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.9.16>
24. Андрусь О.І., Пятаченко С.Ю. Фактори та система формування прибутковості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. Серія Економіка. Випуск 2 (60). 2022. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2\(60\).105-112](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2(60).105-112)
25. Поліщук С., Буркало Т. Оцінка управління процесом формування прибутковості продукції. *Економіка та суспільство*. Випуск 34. 2021. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-52>
26. Мартиненко В.П., Григоренко О.А. Аналітична характеристика процесу управління прибутковістю підприємства в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. Випуск 57. 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-87>
27. Мартиненко В. П., Григоренко О. В. Система управління прибутком промислових підприємств в сучасних умовах розвитку економіки. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 2 (261). С. 57–62.
28. Мартиненко В. П., Кушик І. Л. Оцінка управління процесом формування прибутковості суб'єкта господарювання. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 17. С. 163–168.
29. Погребняк А. Ю., Ліннік І. М. Методичні підходи щодо оцінки ефективності діяльності підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва. Проблеми розвитку підприємництва в Україні*. 2017. Вип. 19. С. 187–192.

30. Гуменюк В. С. Теоретичні основи управління прибутком підприємств. *Електронний науково-практичний журнал Інфраструктура ринку*. 2018. № 20. С. 50–55. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2018/20_2018_ukr/1.pdf.
31. Марченко В. М., Прус К. В. Аналіз методів формування витрат у системі управління прибутковістю підприємства. *Бізнес Інформ*. 2016. № 9. С. 158–162.
32. Денисенко Л. О., Кучерявенко Ю. О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві. Проблеми економіки організації та управління підприємствами. *Вісник КНУТД*. 2014. № 1. С. 145–152.
33. Палєєва В. Р., Гнедіна К. В. Метод «дизайн – мислення» при прийнятті управлінських рішень. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : VI Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 27 листопада 2020 р.) : тези доповідей. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. С. 43-44.
34. Рязанова Н. О. Формування системи управління ризиками на промислових підприємствах. *Академічний огляд*. 2022. № 1(56). С. 63-71.
35. Кушик І. Л., Мартиненко В. П. Управління процесом формування прибутковості на підприємстві. *Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених*. 2017. Вип. 11. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/22592>
36. Підлісна О. А., Саліх Х. М. А. Управління прибутковістю підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2018. № 22. С. 266–272.
37. Гринів Л. В., Вачіль О. П. Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. *Вісник Прикарпатського університету*. Економіка. 2015. № 11. С. 292 – 296.
38. Насібова О. В., Бовкун Я. О. Прибуток підприємства як об’єкт управління. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.71>
39. Блонська В.І., Паньків І.В. Прибуток – особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством. *Науковий вісник НЛТУ України*. Вип. 21.5. 2011. С. 179-185.

40. Щербанюк О. М. Управління прибутком підприємств України в сучасних умовах. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 8. С. 157-164.

41. Савчук О. В., Нікольчук Ю. М. Складові системи управління прибутком підприємства. *Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні: матеріали IV Міжнародної наук.-практ. конф. молодих вчених та здобувачів вищої освіти: тези доповідей*. Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2024. С. 191-193.

42. Гречко А. В., Очеретяна О. В. Дослідження еволюції наукової думки в аспектах визначення сутності поняття «сталий розвиток підприємства». *Підприємництво та інновації*. 2020. № 15. С. 37-41. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/15.6>

43. Масловська Л.Ц. Актуальні проблеми теорії і методології сталого розвитку України: системний підхід. *Економічні інновації*. 2004. №19. С. 101– 108.

44. Чигрин, О.Ю., Щербак А.С. Аналіз проблеми впровадження екологічно чистого виробництва в Україні. *Механізм регулювання економіки*. 2011. № 1. С.235-241.

45. Христенко Г. М., Гурська І. С. Інноваційно-інвестиційна діяльність у розвитку альтернативних джерел енергії. *Ефективна економіка*. №8. 2021 URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/85.pdf

46. Супрун Н. А., Антоненко Д. Екологічна відповідальність бізнесу як форма реалізації стратегії сталого розвитку. *Laudato Si: екологічний внесок для сталого розвитку суспільства* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 10-11 грудня 2019 р. / [наук. ред. Карамушка В.] ; Кафедра екології Національного університету "Києво-Могилянська академія" [та ін.]. Київ ; Івано-Франківськ ; Дрогобич : Коло, 2020. С. 140-148.

47. Гречко А.В., Очеретяна О.В. Нефінансова звітність як інструмент підвищення інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-38>

48. Власенко Т.Ю., Стародубцева О.С. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність управління. *Молодий вчений*. Випуск 12 (64). с. 256-259. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-61>

49. Коваль О.А. Рентабельність як показник економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіка. Управління. Інновації*. 2014. № 1. С. 225-227.

50. Мартиненко В. П., Кушик І.Л. Оцінка управління процесом формування прибутковістю суб'єкта господарювання. *Електронний науково-практичний журнал Інфраструктура ринку*. 2018. № 17. С. 163 – 168. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/17_2018_ukr/29.pdf.

51. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

52. Кошельок Г. В. Методика проведення стрес-тестування ризиків грошових потоків підприємства. *Електронний науковий журнал Приазовський економічний вісник*. 2017. № 5 (05). С. 143 – 149. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2017/5_05_uk/5_05_2017.pdf.

53. Куцик П. О. Головацька С.І. Оцінка ефективності контролінгу у системі управління підприємства *Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. Том 27. № 2. С. 145-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27%282%29_21.*

54. Кудренко Н. В. Теоретико-методичні основи визначення економічної ефективності. *Наук. часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія № 380 Економіка і право: зб. наукових праць*. 2018. Випуск 8. с. 86-90.

55. Гринів Л. В., Вачіль О.П. Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. *Вісник Прикарпатського університету. Економіка*. 2015. Випуск XI. С. 292 – 296.

56. Ніпіаліді О. Практика управління прибутком підприємств в умовах проциклічності економіки. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. № 3. С. 19 – 30.

57. Сьомкіна Т. В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торгівельного підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. № 1 (31). С. 107 – 113. DOI: <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2020.011713>
58. Назарова Т.Ю., Шевченко М.М., Рибальченко І.А. Процес формування прибутку на підприємстві та оцінка управління ним. *Вісник НТУ «ХПІ». Економічні науки*. № 4. 2022. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.4.27>
59. Поліщук С., Буркало Т. Оцінка управління процесом формування прибутковості продукції. *Економіка та суспільство*. Випуск 34. 2021. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-52>
60. Ларіонова К., Капінос Г. Механізм управління прибутком підприємства. *Modeling The Development Of The Economic Systems*. Випуск 1. 2022. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-3-14>
61. Демиденко Г. Етнофразеологізми з компонентом «хліб» як ментальні маркери української ідентичності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2022. № 58. С. 64-67.
62. Герус Л. Хліб і тканина в обрядовості українців: функції та змістове навантаження. *Народознавчі зошити*. 2018. № 5 (143). С. 1096-1105.
63. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
64. Веб-сайт AgroPortal.ua. Близько 20% хлібозаводів зруйновані або не повернулися до виробництва. 2022. URL: <https://agroportal.ua/news/eksklyuzivny/blizko-20-hlibozavodiv-zruynovani-abo-ne-povernulisya-do-virobnictva>
65. Веб-сайт Харчові Технології. Журнали Для Вашого Бізнесу. Росіяни обстріляли хлібозавод в Оріхові. 2023. URL: <https://harch.tech/2023/04/11/rosiany-obstrilaly-hlibozavod-v-orihovi/>
66. Веб-сайт Подільської районної в місті Києві державної адміністрації. Валентин Мондриївський ознайомився з роботою підприємства ПАТ «Київхліб» (фото). URL: <https://podil-2023.kyivcity.gov.ua/news/7058.html>
67. Веб-сайт «Київхліб». URL: <https://kyivkhliv.ua/about/>

68. Веб-сайт YouControl. ТОВ «Київхліб». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/44375369/
69. Веб-сайт YC.Market by YouControl. URL: <https://catalog.youcontrol.market/>
70. Люта О. В., Адаменко Ю. Є. Актуальні аспекти формування системи управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6677>
71. Гапак Н.М., Бойко Я.М., Ковач А.Я. Діагностика фінансово-економічного стану ринку енергопостачання регіону: емпіричний аналіз на прикладі Закарпаття. *Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка*. 2020. Вип. 1 (55). С. 75-84.
72. Шептуха О.М., Лаптева А. Ю. Оцінка кредитоспроможності позичальника за допомогою дискримінантного аналізу. *Економіка. Фінанси. Право*. № 6. 2020. С. 25-28.
73. Місевич М., Папуш О., Симоненко А. Управління прибутковістю як умова ефективно діяльності підприємства. The VIII International Scientific and Practical Conference "Modern technologies of human development", November 06-08, 2023, Bordeaux, France. С. 172-176.
74. Гринчук Ю.С., Шемігон О.І., Терещенко О.А. Управління прибутковістю підприємства: теоретико-прикладні аспекти. *Ефективна економіка*. №9. 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/18.pdf
75. Денисенко Л. О., Кучерявенко Ю. О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. 2014. № 1. С. 145-153.
76. Шашина М. В., Недзельський А. О. Взаємозв'язок організаційно-економічного механізму забезпечення прибутковості та сталого розвитку. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2023. Том 21. Вип. 3 (52). С. 298–309.
77. Веб-сайт АТБ-Маркет. URL: <https://www.atbmarket.com/>
78. Веб-сайт Мережі супермаркетів Фора. URL: <https://fora.ua/>
79. Веб-сайт Metro. URL: <https://shop.metro.ua/>

80. Чайковський І. А., Ткачук В. І. Урізноманітнення діяльності хлібопекарських підприємств шляхом впровадження технології випуску заморожених хлібопродуктів. *Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів: матеріали збірника II Всеукраїнської науково-практичної конференції*. 01 лютого 2024 р. Житомир: Поліський національний університет, 2024. С. 419-424.

81. Басюркіна Н. Й. Інноваційні технології управління хлібопекарськими підприємствами України. *Економічні інновації*. 2018. Т. 20, Вип. 3. С. 20-31.

82. Солоницька І. В. Пшенишнюк Г. Ф., Савкова Є. В. Виробництво хлібобулочних виробів за інноваційними технологіями відкладеного випікання. *Харчова наука і технологія*. 2013. № 1. С. 21-24.

83. Дробот В.І. Технологія хлібопекарського виробництва: Підруч. К.: Логос, 2002. 365 с.

84. Веб-сайт Мережі супермаркетів Сільпо. URL: <https://silpo.ua/>

85. Веб-сайт Varus. URL: <https://varus.ua/>

86. Веб-сайт Рекламного агенства «Vladpromo». URL: <https://vladpromo.com.ua/>

Додатки

Фінансова звітність за 2022 рік

Дата звіту 31.05.2023

Період 2022 рік, 12 міс

Бухгалтер Ігнатенко Олена Юріївна

КАТОТТГ UA800000000000719633

Кількість працівників 135

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис, грн	На кінець звітного періоду, тис, грн
I. Необоротні активи	1000	0	0
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	0	
накопичена амортизація	1002	0	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,00	617,00
Основні засоби	1010	0,00	7 379,00
первісна вартість	1011	0,00	9 150,00
знос	1012	0,00	1 771,00
Інвестиційна нерухомість	1015	0	
первісна вартість	1016	0	
знос	1017	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0,00	
Відстрочені податкові активи	1045	0	6 096,00
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0,00	
Усього за розділом I	1095	0,00	14 092,00
II. Оборотні активи	1100	0,00	13 774,00
Запаси			
Виробничі запаси	1101	0,00	2 218,00
Незавершене виробництво	1102	0	
Готова продукція	1103	0,00	

Товари	1104	0,00	11 556,00
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестрахування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0,00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	0,00	473 924,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0,00	483,00
з бюджетом	1135	0	3 242,00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0,00	
з нарахованих доходів	1140	0,00	26 021,00
із внутрішніх розрахунків	1145	0,00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,00	45 506,00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0,00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,00	5 287,00
Готівка	1166	0,00	
Рахунки в банках	1167	0	5 287,00
Витрати майбутніх періодів	1170	0	94
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0,00	
Інші оборотні активи	1190	0,00	837,00
Усього за розділом II	1195	0	569 168,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0,00	
Баланс	1300	0,00	583 260,00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис, грн	На кінець звітного періоду, тис, грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	0	1 000,00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	0	
Емісійний дохід	1411	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	0,00	

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0,00	-27 770,00
Неоплачений капітал	1425	0	1 000,00
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0,00	
Усього за розділом I	1495	0	-27 770,00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	0	
Відстрочені податкові зобов'язання			
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0,00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0,00	
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	0	
Короткострокові кредити банків			
Векселі видані	1605	0,00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0,00	
товари, роботи, послуги	1615	0,00	592 712,00
розрахунками з бюджетом	1620	0,00	2 292,00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0,00	
розрахунками зі страхування	1625	0,00	2 596,00
розрахунками з оплати праці	1630	0,00	9 594,00
за одержаними авансами	1635	0	1 525,00
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0,00	
Поточні забезпечення	1660	0	2 286,00

Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	0,00	25,00
Усього за розділом III	1695	0	611 030,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0,00	
Баланс	1900	0	583 260,00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	652 753,00	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	567 983,00	
Валовий: прибуток	2090	84 770,00	0
збиток	2095		0
Інші операційні доходи	2120	26 592,00	
Адміністративні витрати	2130	6 262,00	
Витрати на збут	2150	136 760,00	
Інші операційні витрати	2180	2 206,00	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		0
збиток	2195	33 866,00	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		0
збиток	2295	33 866,00	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6 096,00	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		0
збиток	2355	27 770,00	0

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0,00	0,00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0,00	0,00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-27 770,00	0

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	7 787,00	
Витрати на оплату праці	2505	34 920,00	
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 120,00	
Амортизація	2515	1 771,00	
Інші операційні витрати	2520	100 446,00	
Разом	2550	152 044,00	0

Фінансова звітність за 2023 рік

Дата звіту 28.02.2024
 Період 2023 рік, 12 міс
 Бухгалтер Ігнатенко Олена Юріївна
 КАТОТТГ UA800000000000719633
 Кількість працівників 974

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	0	0
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	0	
накопичена амортизація	1002	0	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	617	581
Основні засоби	1010	7 379,00	35 709,00
первісна вартість	1011	9 150,00	45 064,00
знос	1012	1 771,00	9 355,00
Інвестиційна нерухомість	1015	0,00	
первісна вартість	1016	0	
знос	1017	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	6 096,00	276
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	14 092,00	36 566,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 774,00	48 440,00
Виробничі запаси	1101	2 218,00	35 091,00
Незавершене виробництво	1102	0,00	
Готова продукція	1103	0	
Товари	1104	11 556,00	13 349,00

Поточні біологічні активи	1110	0,00	
Депозити перестраховування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	473 924,00	549 379,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	483,00	25 217,00
з бюджетом	1135	3 242,00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
з нарахованих доходів	1140	26 021,00	10 835,00
із внутрішніх розрахунків	1145	0,00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	45 506,00	18 403,00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0,00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 287,00	41 738,00
Готівка	1166	0,00	1 252,00
Рахунки в банках	1167	0,00	40 486,00
Витрати майбутніх періодів	1170	94	81
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	857,00	7 410,00
Усього за розділом II	1195	569 188,00	701 503,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	583 280,00	738 069,00
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 000,00	1 000,00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	0	
Емісійний дохід	1411	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-27 770,00	18 065,00
Неоплачений капітал	1425	1 000,00	1 000,00
Вилучений капітал	1430	0	

Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	-27 770,00	18 065,00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0,00	18 427,00
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	0,00	18 427,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0,00	9 724,00
товари, роботи, послуги	1615	592 712,00	630 573,00
розрахунками з бюджетом	1620	2 292,00	22 761,00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0,00	3 812,00
розрахунками зі страхування	1625	2 596,00	2 746,00
розрахунками з оплати праці	1630	9 594,00	10 738,00
за одержаними авансами	1635	1 525,00	8 318,00
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	2 286,00	12 691,00
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	45	4 026,00
Усього за розділом III	1695	611 050,00	701 577,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	

V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	583 280,00	738 069,00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 289 126,00	652 753,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 210 221,00	567 983,00
Валовий: прибуток	2090	1 078 905,00	84 770,00
Інші операційні доходи	2120	56 288,00	26 592,00
Адміністративні витрати	2130	80 305,00	6 262,00
Витрати на збут	2150	930 440,00	136 760,00
Інші операційні витрати	2180	67 112,00	2 206,00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	57 336,00	
збиток	2195		33 866,00
Інші доходи	2240	66	
Фінансові витрати	2250	1 341,00	
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	56 061,00	
збиток	2295		33 866,00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-10 226,00	6 096,00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	45 835,00	
збиток	2355		27 770,00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0

Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445		0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0,00	0,00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0,00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0,00	0,00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	45 835,00	-27 770,00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	55 941,00	7 787,00
Витрати на оплату праці	2505	198 965,00	34 920,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	40 440,00	7 120,00
Амортизація	2515	7 602,00	1 771,00
Інші операційні витрати	2520	816 790,00	100 446,00
Разом	2550	1 119 738,00	152 044,00

Фінансова звітність за 2024 рік

Дата звіту 28.02.2025

Період 2024 рік, 12 міс

Бухгалтер Ігнатенко Олена Юріївна

КАТОТТГ UA800000000000719633

Кількість працівників 973

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	
накопичена амортизація	1002	0	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	581	314
Основні засоби	1010	35 709,00	61 509,00
первісна вартість	1011	45 064,00	87 364,00
знос	1012	9 355,00	25 855,00
Інвестиційна нерухомість	1015	0	
первісна вартість	1016	0	
знос	1017	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	276	298
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	36 566,00	62 121,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	64 323,00	48 984,00
Виробничі запаси	1101	35 091,00	36 437,00
Незавершене виробництво	1102	0	
Готова продукція	1103	0	
Товари	1104	29 232,00	12 547,00

Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестрахування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	549 327,00	369 797,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	6 145,00	28 557,00
з бюджетом	1135	0	2 052,00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	2 052,00
з нарахованих доходів	1140	10 835,00	30 173,00
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18 403,00	193 161,00
Гроші та їх еквіваленти	1165	41 738,00	35 077,00
Готівка	1166	1 252,00	1 032,00
Рахунки в банках	1167	40 486,00	34 045,00
Витрати майбутніх періодів	1170	81	215
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	7 412,00	8 850,00
Усього за розділом II	1195	698 264,00	716 866,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	734 830,00	778 987,00
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 000,00	1 000,00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	0	
Емісійний дохід	1411	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17 986,00	27 679,00
Неоплачений капітал	1425	1 000,00	1 000,00
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0	

Усього за розділом І	1495	17 986,00	27 679,00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18 427,00	23 132,00
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	18 427,00	23 132,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	9 724,00	35 564,00
товари, роботи, послуги	1615	630 581,00	630 553,00
розрахунками з бюджетом	1620	22 762,00	15 168,00
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 812,00	
розрахунками зі страхування	1625	2 746,00	3 978,00
розрахунками з оплати праці	1630	10 738,00	14 839,00
за одержаними авансами	1635	8 327,00	6 123,00
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	12 691,00	21 531,00
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	848	420
Усього за розділом III	1695	698 417,00	728 176,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	

V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	734 830,00	778 987,00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 258 758,00	3 289 066,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2 722 823,00	2 210 221,00
Валовий: прибуток	2090	1 535 935,00	1 078 845,00
Інші операційні доходи	2120	53 515,00	56 283,00
Адміністративні витрати	2130	121 889,00	80 308,00
Витрати на збут	2150	1 411 609,00	930 447,00
Інші операційні витрати	2180	39 290,00	67 116,00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	16 662,00	57 257,00
Інші фінансові доходи	2220	1 851,00	0
Інші доходи	2240		66
Фінансові витрати	2250	4 077,00	1 341,00
Інші витрати	2270	1 868,00	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	12 568,00	55 982,00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 875,00	-10 226,00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	9 693,00	45 756,00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445		0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	9 693,00	45 756,00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	81 686,00	55 941,00
Витрати на оплату праці	2505	270 567,00	198 965,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	54 183,00	40 440,00
Амортизація	2515	17 934,00	7 602,00
Інші операційні витрати	2520	1 208 177,00	816 803,00
Разом	2550	1 632 547,00	1 119 751,00